

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Bruselis, 2023 m. rugsėjo 20 d.
(OR. en)

2021/0218 (COD)

PE-CONS 36/23

ENER 376
CLIMA 313
CONSOM 243
TRANS 270
AGRI 334
IND 331
ENV 716
COMPET 644
FORETS 73
CODEC 1163

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA, kuria dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
DIREKTYVA (ES) 2023/...**

... m. ... d.

**kuria dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir
Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir
panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį, 192 straipsnio 1 dalį
ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomones¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 152, 2022 4 6, p. 127 ir OL C 443, 2022 11 22, p. 145.

² OL C 301, 2022 8 5, p. 184.

³ 2023 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)
ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, nustatytą 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate (toliau – Europos žaliasis kursas), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119¹ nustatytas tikslas ne vėliau kaip 2050 m. Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir tarpinis tikslas ne vėliau kaip 2030 m. bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, sumažinti grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslui reikia teisingos energetikos pertvarkos, pagal kurią nė viena teritorija ar pilietis nebūtų palikti nuošalyje, didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir gerokai didesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies integruotoje energetikos sistemoje;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (2) atsinaujinančiųjų išteklių energija atlieka esminį vaidmenį siekiant tų tikslų, nes energetikos sektoriuje šiuo metu išmetama daugiau kaip 75 % viso Sąjungoje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Kadangi atsinaujinančiųjų išteklių energija mažina tą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ji taip pat gali padėti spręsti su aplinka susijusias problemas, kaip antai biologinės įvairovės nykimas, ir mažinti taršą atsižvelgiant į 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą „Kuriame sveiką planetą visiems ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos““ tikslus. Žaliosios pertvarkos perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamos ekonomikos padės pasiekti Europos Parlamenot ir Tarybos sprendimo (ES) 2022/591¹ tikslus, pagal kuriuos taip pat siekiama apsaugoti, atkurti ir pagerinti aplinkos būklę, *inter alia*, stabdant biologinės įvairovės nykimą ir ją didinant. Dėl to, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija sumažina kainų šuolių poveikį, palyginti su iškastiniu kuru, atsinaujinančiųjų išteklių energijai gali būti suteiktas svarbus vaidmuo sprendžiant energijos nepritekliaus problemą. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektorius taip pat gali duoti didelės socialinės ir ekonominės naudos, kurti naujas darbo vietas ir skatinti vietas pramonę, kartu tenkinant didėjančią atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos paklausą Sąjungos viduje ir pasaulyje;

¹ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022 4 12, p. 22).

- (3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001¹ nustatytas Sąjungos privalomas bendras tikslas pasiekti, kad Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, ne vėliau kaip 2030 m. būtų bent 32 %. Pagal 2030 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo planą, nustatytą 2020 m. rugsėjo 17 d. Komisijos komunikate „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui“, kad būtų pasiektas Sąjungos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas, ne vėliau kaip 2030 m. bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, turėtų padidėti iki 40 %. Tokiomis aplinkybėmis 2021 m. liepos mėn. priimtame Europos žaliojo kurso įgyvendinimo dokumentų rinkinyje Komisija pasiūlė ne vėliau kaip 2030 m. padvigubinti energijos rūšių derinio procentinę dalį, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, palyginti su 2020 m., kad ji pasiektų bent 40 %;
- (4) dėl bendrų aplinkybių, kurias lėmė Rusijos invazija į Ukrainą ir COVID-19 pandemijos padariniai, visoje Sąjungoje išaugo energijos kainos, todėl būtina sparčiau didinti energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimą Sąjungoje. Norint pasiekti ilgalaikį tikslą sukurti nuo trečiųjų valstybių nepriklausomą energetikos sistemą, Sąjunga daugiausia dėmesio turėtų skirti tam, kad paspartintų žaliąją pertvarką ir užtikrintų išmetamą teršalų kiekį mažinančią energetikos politiką, pagal kurią būtų mažinama priklausomybė nuo importuojamo iškastinio kuro ir kuria skatinamos teisingos ir prieinamos kainos Sąjungos piliečiams bei įmonėms visuose ekonomikos sektoriuose;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (5) 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikate išdėstyto planu „REPowerEU“ (toliau – planas „REPowerEU“) siekiama, kad Sąjunga taptų nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro gerokai anksčiau nei 2030 m. Tame komunikate numatomas vėjo ir saulės energetikos plėtros paankstinimas, tokios energetikos vidutinės plėtros normos padidinimas, taip pat papildomi atsinaujinančiųjų išteklių energetikos pajėgumai ne vėliau kaip 2030 m., kad būtų galima gaminti daugiau atsinaujinančiųjų nebiologinės kilmės kuro. Jame teisėkūros institucijos taip pat raginamos nustatyti didesnę arba paankstiną didesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies energijos rūšių derinyje tikslą. Tokiomis aplinkybėmis tinkama Sąjungos bendrą atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą padidinti iki 42,5 %, kad būtų galima gerokai paspartinti dabartinį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos plėtros tempą, taip paspartinant Sąjungos priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro panaikinimą, nes didės įperkamos, saugios ir tvarios energijos prieinamumas Sąjungoje. Viršijant tą privalomą lygį, valstybės narės turėtų bendromis jėgomis siekti plane „REPowerEU“ nustatyto 45 % Sąjungos bendro atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo;
- (6) atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai turėtų būti derinami su papildomomis dekarbonizacijos pastangomis, grindžiamomis kitais neiškastiniais energijos ištekliais, siekiant ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. Valstybės narės turėtų turėti galimybę derinti įvairius neiškastinius energijos išteklius, kad pasiektų Sąjungos tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, atsižvelgdamos į savo konkrečias nacionalines aplinkybes ir savo energijos tiekimo struktūrą. Kad būtų pasiektas tas tikslas, atsinaujinančiųjų išteklių energetikos plėtra siekiant didesnio Sąjungos privalomo bendro tikslo turėtų būti integruota į papildomas dekarbonizacijos pastangas, kurios apima kitų neiškastinių energijos šaltinių plėtrą ir kurias valstybės narės gali nuspręsti dėti;

- (7) inovacijos yra atsinaujinančiųjų išteklių energijos konkurencingumo pagrindas. Europos strateginiu energetikos technologijų planu, išdėstytu 2015 m. rugsėjo 15 d. Komisijos komunikate „Siekis parengti integruotą strateginį energetikos technologijų (SET) planą: Europos energetikos sistemos pertvarkos spartinimas“ (toliau – SET planas) siekiama skatinti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui energetikos sistemos vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmus, apimančius visą inovacijų grandinę – nuo mokslinių tyrimų iki įsisavinimo rinkoje. Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999¹ 3 straipsnį, nustato viešųjų ir, jei įmanoma, privačių mokslinių tyrimų ir inovacijų, susijusių su energetikos sąjunga, nacionalinius uždavinius ir finansavimo tikslus, įskaitant, kai tinkama, tvarkaraštį, pagal kurį tikslai turėtų būti pasiekti, ir atspindint energetikos sąjungos strategijos, nustatytos 2015 m. vasario 25 d. Komisijos komunikate „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“, ir, kai tinkama, SET plano prioritetus. Siekiant papildyti savo nacionalinius uždavinius ir finansavimo tikslus, skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą naudojant novatorišką atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologiją ir išsaugoti nuolatinę Sąjungos lyderystę novatoriškos atsinaujinančiųjų išteklių technologijos mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, kiekviena valstybė narė turėtų nustatyti orientacinį tikslą, kad ne vėliau kaip 2030 m. novatoriškos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos sudarytų bent 5 % naujų įrengtų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

- (8) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) .../...¹⁺ 3 straipsnį ir laikantis Komisijos rekomendacijos (ES) 2021/1749², valstybės narės turėtų taikyti integruotą požiūrį skatindamos bet kuriame atitinkamame sektoriuje ir prietaikoje naudoti efektyviausius atsinaujinančiuosius energijos išteklius, taip pat skatindamos sistemos efektyvumą, kad bet kuriai ekonominei veiklai vykdyti reikėtų kuo mažiau energijos;
- (9) šioje direktyvoje išdėstytais pakeitimais taip pat bus padedama siekti Sąjungos tikslo ne vėliau kaip 2030 m. per metus pagaminti 35 mlrd. m³ tvaroaus biometano, nustatyto 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos tarnybų darbiname dokumente „REPowerEU“ veiksmų plano įgyvendinimas. Investicijų poreikiai, vandenilio diegimo spartinimo priemonė ir biometano tikslai“, taip remiant tiekimo saugumą ir Sąjungos klimato srities užmojus;

¹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../... dėl energijos efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (OL L ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, esančios dokumente PE-CONS 15/23 (2021/0203(COD)), numerį, o išnašoje – tos direktyvos datą, numerį ir OL nuorodą.

² 2021 m. rugsėjo 28 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/1749 dėl principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ praktinio taikymo. Principo įgyvendinimo priimant sprendimus energetikos ir kituose sektoriuose gairės ir pavyzdžiai (OL L 350, 2021 10 4, p. 9).

- (10) vis labiau pripažįstama, kad reikalinga suderinti bioenergetikos politiką su pakopiniu biomasės naudojimo principu. Tuo principu siekiama užtikrinti biomasės išteklių naudojimo efektyvumą, kai įmanoma pirmenybę teikiant biomasės medžiagų naudojimui, o ne jo energijos naudojimui, taip padidinant sistemoje esantį biomasės kiekį. Tokiu suderinimu siekiama užtikrinti sąžiningą prieigą prie biomasės žaliavų rinkos, reikalingą kuriant novatoriškus, didelės pridėtinės vertės biologinius sprendimus ir plėtojant tvarią žiedinę bioekonomiką. Todėl kurdamos paramos bioenergetikai schemas valstybės narės turėtų atsižvelgti į esamą tvarų biomasės tiekimą energetikos ir ne energetikos reikmėms ir nacionalinių miškų anglies dioksido absorbentų ir ekosistemų išlaikymą, taip pat į žiedinės ekonomikos principą ir pakopinio biomasės naudojimo principą bei atliekų hierarchiją, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB¹. Vadovaujantis pakopiniu biomasės naudojimo principu, medienos biomasę turėtų būti naudojama atsižvelgiant į jos didžiausią ekonominę ir aplinkosauginę pridėtinę vertę tokia prioritetų tvarka: medienos gaminiai, ilgesnis medienos gaminių naudojimo laikas, pakartotinis naudojimas, perdirbimas, bioenergija ir šalinimas. Kai jokia kita medienos biomasės paskirtis nėra ekonomiškai perspektyvi ar tinkama aplinkai, energijos regeneracija padeda sumažinti energijos gamybą iš neatsinaujinančiųjų išteklių. Todėl valstybių narių paramos bioenergetikai schemas turėtų apimti tokias pradines žaliavas, dėl kurių mažai konkuruojama rinkoje su medžiagų sektoriais ir kurių tiekimas laikomas turinčiu teigiamą poveikį tiek klimatui, tiek biologinei įvairovei, kad būtų išvengta neigiamų paskatų, susijusių su netvariais bioenergijos gamybos būdais, kaip nustatyta 2021 m. Komisijos Jungtinio tyrimų centro ataskaitoje „Medienos biomasės naudojimas energijos gamybai ES“.

¹ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

Tuo pačiu metu įgyvendinant priemones, kuriomis užtikrinamas pakopinio biomasės naudojimo principo taikymas, būtina pripažinti nacionalines ypatybes, kuriomis valstybės narės vadovaujasi rengdamos savo paramos schemas. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nukrypti nuo to principo tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, kai to reikia energijos tiekimo saugumo tikslais, pavyzdžiui, ypač didelio šalčio sąlygomis. Valstybėms narėms taip pat turėtų būti leidžiama nukrypti nuo to principo tais atvejais, kai nėra pramonės šakų ar perdirbimo įrenginių, kurie galėtų padidinti tam tikrų žaliavų naudojimo pridėtinę vertę konkrečiame geografiniame plote. Tokiu atveju vežimas už to ploto ribų tokio naudojimo tikslais gali būti nepagrįstas ekonominiu ar aplinkos apsaugos požiūriu. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie bet kurias tokias nukrypti leidžiančias nuostatas. Valstybės narės neturėtų teikti tiesioginės finansinės paramos energijos gamybai iš pjaustytinų rąstų, fanerrąsčių, pramoninės apvaliosios medienos, kelmų ir šaknų. Šios direktyvos tikslais, mokesčių lengvatos neturėtų būti laikomos tiesiogine finansine parama. Pirmenybė turėtų būti teikiama atliekų prevencijai, pakartotiniam naudojimui ir atliekų perdirbimui. Valstybės narės turėtų vengti kurti tokias paramos schemas, kurios prieštarautų atliekų tvarkymo tikslams ir dėl kurių būtų neveiksmingai naudojamos perdirbti tinkamos atliekos. Be to, siekdamos užtikrinti veiksmingesnį bioenergijos naudojimą, valstybės narės neturėtų teikti naujos paramos ar bet kokios paramos atnaujinti vien elektros energiją gaminančioms elektrinėms, išskyrus atvejus, kai įrenginiai yra regionuose, kuriems suteiktas specifinis naudojimo statusas, susijęs su jų perėjimu nuo iškastinio kuro prie kitų šaltinių, arba atokiausiuose regionuose, nurodytuose SESV 349 straipsnyje, arba kai įrenginiuose naudojama anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologija;

- (11) sąnaudų atžvilgiu vis konkurencingiau ir sparčiai didėjančiu mastu gaminama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija gali būti naudojama patenkinti vis didesnei energijos paklausos daliai, pavyzdžiui, šilumos siurbliai gali būti naudojami patalpoms šildyti arba žemos temperatūros pramoniniams procesams, elektrinės transporto priemonės – transporto reikmėms, o elektrinės krosnys – tam tikrose pramonės šakose. Iš atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos taip pat galima gaminti sintetinius degalus, skirtus vartoti transporto sektoriuose, kurių dekarbonizacija yra sudėtinga, kaip antai aviacija ir jūrų transportas. Elektrifikavimo sistema turi sudaryti sąlygas tvirtam ir veiksmingam koordinavimui ir turi būti plečiami rinkos mechanizmai, kad jie atitiktų tiek pasiūlą, tiek paklausą teritorijų ir laiko požiūriu, skatinti investicijas į lankstumą ir padėti integruoti dideles iš kintamų atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos energijos dalis. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pajėgumų plėtra ir toliau didėtų tinkamu tempu, atitinkančiu augančią paklausą. Tuo tikslu valstybės narės turėtų sukurti sistemą, apimančią su rinka suderinamus mechanizmus, kuriais būtų šalinamos likusios kliūtys turėti saugias ir tinkamas elektros energijos sistemas, pritaikytas dideliame atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekiui, taip pat kaupimo įrenginius, visiškai integruotus į elektros energetikos sistemą. Visų pirma, toje sistemoje turėtų būti pašalintos likusios kliūtys, įskaitant nefinansines kliūtis, tokias kaip nepakankami institucijų skaitmeniniai ir žmogiškieji ištekliai, kad būtų galima išnagrinėti vis daugiau prašymų išduoti leidimus;

- (12) apskaičiuojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį valstybėje narėje, atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras turėtų būti įtraukiamas į sektoriaus, kuriame jis naudojamas (elektros energijos, šildymo ir vėsinimo arba transporto), apskaitą. Siekiant išvengti dvigubo įskaičiavimo, atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, naudojama tam kurui gaminti, neturėtų būti įskaičiuojama. Taip visoje Direktyvoje (ES) 2018/2001 būtų suderintos to kuro apskaitos taisyklės, neatsižvelgiant į tai, ar jis įskaičiuojamas į bendrą atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, ar į bet kuri to tikslo potikslį. Tokiu būdu taip pat būtų suteikta galimybė apskaičiuoti realiai suvartojamą energiją, atsižvelgiant į energijos nuostolius to kuro gamybos procese. Be to, būtų galima apskaityti į Sąjungą importuotą ir joje sunaudotą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą. Valstybės narės konkrečiu bendradarbiavimo susitarimu turėtų galėti susitarti konkrečioje valstybėje narėje sunaudotą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą įtraukti į toje valstybėje narėje, kurioje jis buvo pagamintas, bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinę dalį, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Jei tokie bendradarbiavimo susitarimai sudaromi, nebent būtų susitarta kitaip, valstybės narės raginamos atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, pagamintą kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jis sunaudojamas, skaičiuoti taip: iki 70 % kiekio valstybėje, kurioje jis sunaudojamas, ir iki 30 % kiekio valstybėje, kurioje jis pagamintas. Valstybių narių susitarimai gali būti sudaromi kaip specialus bendradarbiavimo susitarimas, sudarytas naudojantis 2021 m. lapkričio 29 d. įsteigta Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vystymo platforma;

- (13) valstybių narių bendradarbiavimas siekiant skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją gali būti vykdomas atliekant statistinius perdavimus, įgyvendinant paramos schemas arba bendrus projektus. Taip suteikiama galimybė ekonomiškai efektyviai atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai visoje Europoje ir prisidedama prie rinkos integracijos. Nepaisant valstybių narių bendradarbiavimo teikiamų galimybių, jis buvo labai ribotas, todėl rezultatai, kalbant apie atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies didinimo efektyvumą, nebuvo optimalūs. Todėl valstybės narės turėtų būti įpareigos ne vėliau kaip 2025 m. sukurti bendradarbiavimo bendrų projektų srityje sistemą. Pagal tokią sistemą valstybės narės turėtų siekti ne vėliau kaip 2030 m. parengti bent du bendrus projektus. Be to, valstybės narės, kurių metinis elektros energijos suvartojimas viršija 100 TWh, turėtų siekti ne vėliau kaip 2033 m. parengti trečią bendrą projektą. Projektai, finansuojami nacionaliniais įnašais pagal Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/1294¹ atitiktų tą atitinkamoms valstybėms narėms nustatytą pareigą;

¹ 2020 m. rugsėjo 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1294 dėl Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmo (OL L 303, 2020 9 17, p. 1).

- (14) 2020 m. lapkričio 19 d. komunikate „ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialo išnaudojimo žengiant į neutralaus poveikio klimatui ateitį strategija“ Komisija nustatė plataus užmojo tikslą – ne vėliau kaip 2050 m. visuose Sąjungos jūrų baseinuose užtikrinti 300 GW jūros vėjo ir 40 GW vandenynų energijos gamybos pajėgumus. Siekdamos užtikrinti tuos esminius pokyčius, valstybės narės turės bendradarbiauti tarpvalstybiniu mastu jūrų baseinų lygmeniu. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/869¹ reikalaujama, kad valstybės narės sudarytų neprivalomus susitarimus dėl bendradarbiavimo siekiant tikslų, susijusių su jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba, kuri turi būti užtikrinta kiekviename jūros baseine ne vėliau kaip 2050 m., nustatant tarpinius 2030 m. ir 2040 m. etapus. Informacijos apie jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekius, kurių gamybą valstybės narės ketina užtikrinti rengdamos konkursus, skelbimas didina skaidrumą ir nuspėjamumą investuotojams ir padeda siekti jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos tikslų. Jūrinių teritorijų planavimas yra labai svarbi priemonė siekiant užtikrinti įvairių jūros naudojimo būdų sambūvį. Jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams reikia skirti erdvės jūrų teritoriniuose planuose, kad būtų galima vykdyti ilgalaikį planavimą, įvertinti tų jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų poveikį ir užtikrinti visuomenės pritarimą jų planuojamai plėtrai. Galimybė atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms dalyvauti bendruose bendradarbiavimo jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje projektuose suteikia papildomų priemonių visuomenės pritarimui didinti;

¹ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).

- (15) atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutarčių rinka sparčiai plečiasi ir suteikia papildomų galimybių, neskaitant valstybių narių paramos schemų arba tiesioginio pardavimo didmeninėje elektros energijos rinkoje, patekti į atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos rinką. Tuo pačiu metu atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutarčių rinka apima vis dar mažą valstybių narių ir didelių įmonių skaičių, o didelėse Sąjungos rinkos dalyse išlieka didelių administracinių, techninių ir finansinių kliūčių. Todėl esamos Direktyvos (ES) 2018/2001 15 straipsnyje pateiktos priemonės, kuriomis skatinamas atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutarčių naudojimas, turėtų būti toliau stiprinamos, tiriant kredito garantijų naudojimo siekiant sumažinti tokių sutarčių finansinę riziką galimybes, atsižvelgiant į tai, kad tos garantijos, jei jos yra teikiamos viešojo sektoriaus, neturėtų išstumti privačiojo sektoriaus finansavimo. Be to, priemonės, kuriomis remiamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutartys, atitinkamais atvejais turėtų būti taikomos ir kitų formų atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartims, įskaitant, kai taikoma, atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos pirkimo sutartis. Tokiomis aplinkybėmis Komisija turėtų išnagrinėti kliūtis, trukdančias sudaryti ilgalaikes atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis, visų pirma trukdančias naudoti tarpvalstybines atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis, ir parengti tų kliūčių šalinimo gaires;

- (16) gali reikėti toliau racionalizuoti administracines leidimų išdavimo procedūras, kad būtų pašalinta nebūtinoji administracinė našta atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų ir susijusių tinklų infrastruktūros projektų nustatymo tikslu. Per dvejus metus po šios direktyvos įsigaliojimo dienos, remdamasi integruotomis nacionalinėmis energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitomis, pateiktomis pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, Komisija turėtų apsvarstyti, ar reikia papildomų priemonių siekiant toliau remti valstybes nares įgyvendinant Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatas, kuriomis reglamentuojamos leidimų išdavimo procedūros, taip pat atsižvelgiant į tos direktyvos 16 straipsnyje apibrėžto kontaktinio punkto užduotį užtikrinti, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytų leidimų išdavimo procedūrų terminų. Tokiomis papildomomis priemonėmis turėtų būti galima įtraukti orientacinius pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, susijusius, *inter alia*, su leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vykdomuose paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtros zonose ir už jų ribų išdavimo procedūrų trukme;

- (17) didelį neišnaudotą potencialą veiksmingai prisidėti prie išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio mažinimo Sąjungoje turi pastatų sektorius. Siekiant įgyvendinti Reglamente (ES) 2021/1119 nustatytus užmojus pasiekti Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslą, reikės pastatų sektoriuje dekarbonizuoti šildymą ir vėsinimą didinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir naudojimą. Tačiau per pastarąjį dešimtmetį atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo šildymui ir vėsinimui pažanga buvo lėta ir daugiausia priklausė nuo didesnio biomasės naudojimo. Nenustačius orientacinių atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinių dalių pastatuose, nebus galima sekti pažangos ir nustatyti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo kliūčių. Nustačius orientacines atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentines dalis pastatuose bus duotas ilgalaikis signalas investuotojams, įskaitant laikotarpį iškart po 2030 m. Todėl turėtų būti nustatytos orientacinės atsinaujinančiųjų išteklių energijos, pagaminamos vietoje ar netoliese, ar atsinaujinančiųjų išteklių energijos, gaunamos iš tinklo, naudojimo pastatuose procentinės dalys, siekiant nukreipti ir skatinti valstybių narių pastangas išnaudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo ir gamybos pastatuose potencialą, skatinti plėtoti technologiją, kuria gaminama atsinaujinančių išteklių energija ir padedama tokią technologiją veiksmingai integruoti į energetikos sistemą, kartu suteikiant tikrumo investuotojams ir skatinant dalyvavimą vietos lygmeniu, taip pat prisidedant prie sistemos efektyvumo. Kai tinkama, taip pat turėtų būti skatinama išmani ir novatoriška technologija, kuria prisidedama prie sistemos efektyvumo. Apskaičiuodamos pastatuose naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, gaunamos iš tinklo, orientacinę procentinę dalį, valstybės narės turėtų naudoti vidutinę atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, patiekto jų teritorijoje per praėjusius dvejus metus, procentinę dalį;

- (18) orientacinė Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis pastatų sektoriuje, kuri turi būti pasiekta ne vėliau kaip 2030 m., yra būtina minimali tarpinė reikšmė siekiant užtikrinti Sąjungos pastatų ūkio dekarbonizaciją ne vėliau kaip 2050 m. ir papildo reguliavimo sistemą, susijusią su energijos vartojimo efektyvumu ir pastatų energiniu naudingumu. Labai svarbu užtikrinti sklandų ir ekonomiškai efektyvų laipsnišką iškastinio kuro atsisakymą pastatų sektoriuje, siekiant užtikrinti, kad iškastinis kuras būtų pakeistas atsinaujinančiais energijos ištekliais. Orientacinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis pastatų sektoriuje papildo pastatų reglamentavimo sistemą pagal Sąjungos teisės aktus dėl pastatų energinio naudingumo, užtikrinant, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos, prietaisų ir infrastruktūros, įskaitant efektyvų centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą, mastas būtų pakankamai ir laiku didinamas, taip siekiant, kad pastatų sektoriuje būtų atsisakoma iškastinio kuro ir ne vėliau kaip 2030 m. būtų užtikrintas saugus ir patikimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimas energijos beveik nevartojantiems pastatams. Orientacinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis pastatų sektoriuje taip pat skatina investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją įgyvendinant ilgalaikes nacionalines pastatų renovacijos strategijas ir planus, kuriais sudaromos sąlygos užtikrinti pastatų sektoriaus dekarbonizaciją. Be to, orientacinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis pastatų sektoriuje yra svarbus papildomas rodiklis siekiant skatinti plėtoti ar modernizuoti efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus, taip papildant tiek orientacinį centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tikslą pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 24 straipsnį, tiek reikalavimą užtikrinti, kad būtų galima naudotis atsinaujinančiųjų išteklių energija ir efektyvios centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos atliekine šiluma bei vėsuma, siekiant padėti aprėpti bendrą metinį naujų arba renovuotų pastatų pirminės energijos suvartojimą. Ta orientacinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis pastatų sektoriuje taip pat yra būtina siekiant ekonomiškai efektyviai užtikrinti, kad pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 23 straipsnį kasmet būtų didinamas atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos tiekimas;

- (19) atsižvelgiant į tai, kad gyvenamuosiuose, komerciniuose ir viešuosiuose pastatuose suvartojama daug energijos, apskaičiuojant nacionalinę atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį pastatų sektoriuje būtų galima naudoti esamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1099/2008¹ nustatytas terminų apibrėžtis, siekiant kuo labiau sumažinti administracinę naštą ir kartu užtikrinti pažangą siekiant 2030 m. orientacinės Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinės dalies pastatų sektoriuje;
- (20) viena iš pagrindinių kliūčių investicijoms į atsinaujinančių išteklių energijos projektus ir su jais susijusią infrastruktūrą yra ilgai trunkančios administracinės leidimų išdavimo procedūros. Tos kliūtys apima objektų vietos atrankai ir administracinių leidimų tokiems projektams taikomų taisyklių sudėtingumą, tokių projektų ir susijusių energetikos tinklų poveikio aplinkai vertinimo sudėtingumą ir trukmę, prijungimo prie tinklo problemas, technologijų specifikacijų tikslinimo apribojimus leidimų išdavimo procedūroje ir leidimus išduodančių institucijų ar tinklo operatorių personalo problemas. Siekiant paspartinti tokių projektų plėtrą, būtina priimti taisykles, kuriomis būtų supaprastintos ir sutrumpintos leidimų išdavimo procedūros, atsižvelgiant į platų visuomenės pritarimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai;

¹ 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1).

- (21) siekiant supaprastinti administracines leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams procedūras, Direktyva (ES) 2018/2001 nustatomos taisyklės dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams procedūros administracinės dalies organizavimo ir ilgiausios trukmės, apimant visus atitinkamus leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, taip pat dėl tokių įrenginių prijungimo prie tinklo;
- (22) siekiant užtikrinti, kad Sąjunga pasiektų savo plataus užmojo 2030 m. klimato srities ir energetikos tikslus ir tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, kartu atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti ir nedarant poveikio vidiniam kompetencijų pasidalijimui valstybėse narėse, būtina toliau supaprastinti ir trumpinti administracines leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, įskaitant energijos įrenginius, kuriuose derinami įvairūs atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltiniai, šilumos siurblius, kolokacinį energijos kaupimą, įskaitant elektros energijos ir šilumos įrenginius, taip pat infrastruktūrai, kurios reikia, kad tokie įrenginiai, šilumos siurbLIAI ir kaupimas būtų prijungti prie tinklo ir kad atsinaujinančiųjų išteklių energija būtų koordinuotai ir suderintai integruota į šilumos ir vėsimo tiekimo tinklus, procedūras;

- (23) trumpesnių ir aiškių sprendimų, kuriuos turi priimti institucijos, kompetentingos išduoti leidimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams remiantis išsamia paraiška, priėmimo terminų nustatymu siekiama paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtrą. Į tuos terminus neturėtų būti įskaičiuojamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių ir jų tinklo jungties statybos laikas, išskyrus atvejus, kai tai sutampa su kitais administraciniais veiksmais leidimų išdavimo procedūros metu. Tačiau tinkama atskirti projektus, vykdomus tose vietose, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtrai – jiems terminai gali būti labai sutrumpinti, t. y. paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, ir projektus, vykdomus už tokių zonų ribų. Nustatant tuos terminus reikėtų atsižvelgti į jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų ypatumus;
- (24) kai kurios dažniausiai pasitaikančios problemos, su kuriomis susiduria atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtotojai, yra susijusios su sudėtingomis ir ilgai trunkančiomis administracinėmis leidimų išdavimo ir prijungimo prie tinklo procedūromis, nustatytomis nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu, ir su tuo, kad leidimus išduodančios institucijos neturi pakankamai darbuotojų ir techninių ekspertinių žinių siūlomų projektų poveikiui aplinkai įvertinti. Todėl tinkama supaprastinti tam tikrus su aplinka susijusius atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimo procedūros aspektus;

- (25) valstybės narės, atlikdamos koordinuotą atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir susijusios infrastruktūros plėtros savo teritorijoje žemėlapių sudarymą, derinant veiksmus su vietos ir regionų institucijomis, turėtų remti spartesnį atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų diegimą. Valstybės narės turėtų nustatyti sausumos, antžemines, požemines ir jūros bei vidaus vandenų zonas, kurių reikia atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams ir susijusiai infrastruktūrai įrengti, kad jos užtikrintų bent savo nacionalinį įnašą siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto persvarstyto bendro 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo ir prisidėtų prie tikslo ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą laikantis Reglamento (ES) 2021/1119. Nustatant tas zonas valstybės narės turėtų būti leidžiama naudotis esamais teritorijų planavimo dokumentais. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokios zonos atitiktų jų numatomas trajektorijas ir bendrą planuojamą įrengtąjį pajėgumą ir jos turėtų nustatyti konkrečias zonas skirtingoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos rūšims, numatytoms jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius. Nustatant reikalingas sausumos, antžemines, požemines ir jūros ar vidaus vandenų zonas, visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų išteklių energijos prieinamumą ir įvairių sausumos ir jūrų zonų suteikiamas galimybes gaminti atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojant įvairias technologijos rūšis, prognozuojamą energijos paklausą, atsižvelgiant į energijos vartojimo ir sistemos efektyvumą visoje valstybėje narėje ir įvairiuose valstybės narės regionuose, ir atitinkamos energetikos infrastruktūros, kaupimo ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą, atsižvelgiant į pajėgumus, kurių reikia siekiant patenkinti didėjančią atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį, taip pat į jautrumą aplinkosaugos požiūriu pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES¹ III priedą;

¹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

- (26) valstybės narės turėtų nustatyti, kaip tų zonų pogrupį, specifines sausumos (įskaitant antžemines ir požemines) ir jūrų arba vidaus vandenų zonas kaip paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas. Tos zonos turėtų būti ypač tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams plėtoti, diferencijuojant pagal technologijos rūšis, remiantis tuo, kad tikėtina, jog konkrečios rūšies atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinių plėtra neturėtų daryti didelio poveikio aplinkai. Nustatydamos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas valstybės narės turėtų kiek įmanoma vengti saugomų zonų ir atsižvelgti į atkūrimo planus ir tinkamas poveikio mažinimo priemones. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, skirtas konkrečiai vienos ar daugiau rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, ir turėtų nurodyti, kokios rūšies ar rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energija gali būti gaminama kiekvienoje paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonoje. Valstybės narės turėtų nustatyti tokias paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas bent vienos technologijos rūšies atžvilgiu ir turėtų nuspręsti dėl tokių paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų dydžio, atsižvelgdamos į technologijos, dėl kurios jos nustato paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, rūšies ar rūšių ypatumus ir reikalavimus. Tai darydamos valstybės narės turėtų siekti užtikrinti, kad bendras tų zonų plotas būtų didelis ir kad jos padėtų siekti Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytų tikslų;

- (27) atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti naudojamas sausumos, vidaus vandenų ir jūros teritorijas išnaudojant kelioms paskirtims pavyzdžiui, maisto gamybai, gamtos apsaugai ar atkūrimui, sumažėja sausumos, vidaus vandenų ir jūros naudojimo apribojimų. Tokiomis aplinkybėmis teritorijų planavimas yra labai svarbi priemonė, kuriuo naudojantis ankstyvame etape nustatoma ir valdoma sausumos, vidaus vandenų ir jūros naudojimo būdų sinergija. Valstybės narės turėtų ištirti, padaryti galimą ir skatinti daugialypį nustatytų zonų naudojimą pagal patvirtintas teritorijų planavimo priemones. Tuo tikslu valstybės narės prireikus turėtų sudaryti palankesnes sąlygas keisti sausumos ir jūros teritorijos naudojimo paskirtį, jei skirtingi naudojimo būdai ir veikla yra tarpusavyje suderinami ir gali būti vykdomi kartu;

- (28) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB¹ nustatyta, kad poveikio aplinkai vertinimai yra svarbi priemonė, kuria užtikrinama, kad rengiant ir priimant planus bei programas būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Nustatydamos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, valstybės narės turėtų parengti vieną ar daugiau planų, kuriuose būtų nustatytos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos ir kiekvienoje iš tų zonų vykdomiems projektams taikytinos taisyklės ir poveikio mažinimo priemonės. Valstybės narės turėtų galėti parengti vieną bendrą planą, apimančią visas paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas ir atsinaujinančiųjų išteklių technologiją, arba konkrečioms technologijoms skirtus planus, kuriuose būtų nustatyta viena ar daugiau paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų. Kiekvieno plano poveikio aplinkai vertinimas turėtų būti atliekamas laikantis Direktyvoje 2001/42/EB nustatytų sąlygų, siekiant įvertinti kiekvienos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos poveikį tame plane nustatytoms atitinkamoms zonoms. Tuo tikslu atlikus poveikio aplinkai vertinimą pagal tą direktyvą, valstybės narės galėtų taikyti labiau integruotą ir našesnę požiūrį į planavimą, siekiant užtikrinti visuomenės dalyvavimą ankstyvame etape ir atsižvelgti į aplinkosaugos aspektus ankstyvame planavimo proceso etape strateginiu lygmeniu. Tai padėtų paspartinti ir supaprastinti įvairių atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinių plėtrą, kartu kuo labiau sumažinant neigiamą tų projektų poveikį aplinkai. Tie poveikio aplinkai vertinimai turėtų apimti tarpvalstybines valstybių narių konsultacijas, jeigu tikėtina, kad planas darys neigiamą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje;

¹ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

- (29) priėmusios planus, kuriuose nustatomos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, valstybės narės turėtų stebėti bet kokias neigiamas planų ir programų įgyvendinimo pasekmes aplinkai, kad, *inter alia*, laiku nustatytų nenumatytas neigiamas pasekmes ir galėtų imtis tinkamų taisomųjų veiksmų pagal Direktyvą 2001/42/EB;
- (30) siekdamos padidinti visuomenės pritarimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių, kad paskatintų vietos bendruomenes dalyvauti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektuose. Toliau taikomos 1998 m. birželio 25 m. Orhuse pasirašytos Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkos klausimais¹ nuostatos, visų pirma nuostatos dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus;
- (31) siekiant supaprastinti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo procesą ir išvengti tos pačios zonos poveikio aplinkai vertinimo dubliavimo, valstybės narės turėtų galėti zonas, kurios pagal nacionalinę teisę jau buvo nustatytos kaip tinkamos spartesnei atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos plėtrai, paskelbti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis. Tokiems paskelbimams turėtų būti taikomos tam tikros aplinkosauginės sąlygos, kuriomis užtikrinamas aukštas aplinkos apsaugos lygis. Paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo galimybė pagal esamus planavimo dokumentus turėtų būti ribota laiko atžvilgiu, siekiant užtikrinti, kad tai nekeltų pavojaus standartiniam paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo procesui. Projektai, vykdomi esamose nacionalinėse nustatytose zonose, kurios yra saugomose teritorijose, ir kurios negali būti paskelbtos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis, turėtų būti toliau vykdomi tomis pačiomis sąlygomis, kurios jiems buvo nustatytos;

¹ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

- (32) paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis kartu su jau esamais atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiais, būsimais atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiais už tokių zonų ribų ir bendradarbiavimo mechanizmais turėtų būti siekiama užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pakaktų valstybių narių įnašui užtikrinti siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto Sąjungos bendro atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo. Valstybės narės turėtų išlaikyti galimybę išduoti leidimus projektams už tokių zonų ribų;
- (33) atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų atžvilgiu, kurie atitinka valstybių narių parengtuose planuose nustatytas taisykles ir priemones, turėtų būti taikoma prezumpcija, kad jie paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose nedaro reikšmingo poveikio aplinkai. Todėl tokiems projektams neturėtų būti taikomas reikalavimas atlikti konkretų poveikio aplinkai vertinimą projekto lygmeniu, kaip tai suprantama Direktyvoje 2011/92/ES, išskyrus projektus, kurių atveju valstybė narė nacionaliniame privalomame projektų sąrašė yra nustačiusi reikalavimą atlikti poveikio aplinkai vertinimą, ir projektus, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje arba kai to prašo valstybė narė, kuri gali patirti reikšmingą poveikį. Įpareigojimai pagal 1991 m. vasario 25 d. Espo pasirašytą Konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste¹ turėtų būti toliau taikomi valstybėms narėms, kuriose vykdomas projektas gali turėti reikšmingą tarpvalstybinį poveikį trečiojoje valstybėje;
- (34) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB² nustatytos pareigos toliau taikomos hidroelektrinėms, be kita ko, tuo atveju, kai valstybė narė nusprendžia nustatyti su hidroenergija susijusias paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, siekiant užtikrinti, kad galimas neigiamas poveikis atitinkamam vandens telkiniui ar vandens telkiniams būtų pagrįstas ir kad būtų įgyvendintos visos atitinkamos poveikio mažinimo priemonės;

¹ OL L 104, 1992 4 24, p. 7.

² 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (35) nustatant paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas turėtų būti sudarytos sąlygos atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams ir kolokaciniam energijos kaupimui, taip pat tokių įrenginių ir kaupimo prijungimui prie tinklo taikyti nuspėjamas sąlygas ir supaprastintas administracines leidimų išdavimo procedūras. Visų pirma projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, turėtų būti taikomos paspartintos administracinės leidimų išdavimo procedūros, įskaitant tylųjį pritarimą, jei kompetentinga institucija iki nustatyto termino neatsako dėl tarpinio administracinio veiksmo, išskyrus atvejus, kai turi būti atliktas konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimas, arba atvejus, kai atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisėje nėra administracinio tylaus pritarimo principo. Tiems projektams taip pat turėtų būti taikomi aiškiai nustatyti terminai ir jų atžvilgiu turėtų būti suteiktas teisinis tikrumas dėl numatomų leidimų išdavimo procedūros rezultatų. Pateikusias paraišką dėl projektų paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonoje, valstybės narės turėtų atlikti spartų tikrinimo procesą, kad nustatytų, ar projektas gali daryti reikšmingą nenumatytą neigiamą poveikį, atsižvelgiant į geografinės teritorijos, kurioje jis vykdomas, jautrumą aplinkosaugos požiūriu, kuris nebuvo identifikuotas atliekant planų, kuriais nustatomos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB, ir ar projektas patenka į Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnio taikymo sritį remiantis jo reikšmingo poveikio aplinkai kitoje valstybėje narėje tikimybe arba valstybės narės, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, prašymu. Tokio tikrinimo proceso tikslais kompetentinga institucija turėtų galėti paprašyti pareiškėjo pateikti papildomą turimą informaciją, nereikalaujant atlikti naujo vertinimo ar rinkti duomenų.

Pasibaigus tokio tikrinimo procesui, visi nustatytose paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose numatomi atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai, atitinkantys valstybių narių parengtuose planuose nustatytas taisykles ir priemones, turėtų būti laikomi patvirtintais. Po tokio tikrinimo proceso tik tuo atveju, jei valstybės narės turi aiškių įrodymų, kuriais remiantis galima manyti, jog labai tikėtina, kad konkretus projektas gali daryti reikšmingą nenumatytą neigiamą poveikį, valstybės narės turėtų atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/ES ir, atitinkamais atvejais, pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB¹. Valstybės narės turėtų nurodyti sprendimų, kuriais remiantis atliekami tokie vertinimai, priežastis prieš pradėdamos vykdyti tuos vertinimus. Toks vertinimas turėtų būti atliktas per šešis mėnesius nuo tokių sprendimų dienos, su galimybe tą laikotarpį pratęsti dėl išimtinių aplinkybių. Tinkama leisti valstybėms narėms nustatyti nuo pareigos atlikti tokius vertinimus dėl vėjo ir saulės fotovoltinės energijos projektų nukrypti leidžiančias nuostatas pagrįstomis aplinkybėmis, nes, kaip tikimasi, ne vėliau kaip 2030 m. tokie projektai užtikrins didžiąją dalį atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos. Tokiu atveju projekto rengėjas turėtų patvirtinti proporcingas poveikio mažinimo priemones arba, jei jų nėra, kompensacines priemones, kurios, jei nėra kitų proporcingų kompensacinių priemonių, gali būti piniginės kompensacijos forma, kad būtų šalinamas tas reikšmingas nenumatytas neigiamas poveikis, nustatytas atliekant tikrinimo procesą;

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

- (36) atsižvelgiant į tai, kad reikia paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą, paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymas neturėtų trukdyti įgyvendinti vykdomų ir būsimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų visose galimose atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose. Tokiems projektams ir toliau turėtų būti taikoma pareiga atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/ES ir jiems turėtų būti taikomos leidimų išdavimo procedūros, kurios taikomos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų. Siekiant paspartinti leidimų išdavimo procedūras tiek, kiek reikia Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytam atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslui pasiekti, taip pat turėtų būti supaprastintos leidimų išdavimo procedūros, taikomos projektams už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų, nustatant aiškius ilgiausius galimus terminus visiems leidimų išdavimo procedūros etapams, įskaitant specialius kiekvieno projekto poveikio aplinkai vertinimus;
- (37) statant ir eksploatuojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius retkarčiais gali būti nužudomi arba sutrikdomi paukščiai ir kitos saugomos rūšys pagal Direktyvą 92/43/EEB arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB¹. Tačiau toks saugomų rūšių nužudymas ar sutrikdymas neturi būti laikomas tyčiniu tų direktyvų prasme, jei tų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių statybos ir eksploatavimo projekto metu imtasi tinkamų poveikio mažinimo priemonių, kuriomis siekiama išvengti tokių nužudymų, užkirsti kelią trikdymui, įvertinti tokių priemonių veiksmingumą atliekant tinkamą stebėseną ir, atsižvelgiant į surinktą informaciją, imtis papildomų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad nebūtų reikšmingo neigiamo poveikio atitinkamų rūšių populiacijai;

¹ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

- (38) be naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių statybos, esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimas teikia daug galimybių prisidėti prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Kadangi didžiąją dalimi esamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės įrengtos vietose, turinčiose didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, modernizuojant galima užtikrinti tolesnį tų vietų naudojimą ir kartu sumažinti poreikį skirti naujas vietas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Modernizavimas turi ir kitų privalumų, pavyzdžiui, esamą prijungimą prie tinklo, tikėtiną didesnę visuomenės pritarimą ir žinias apie poveikį aplinkai;
- (39) Direktyva (ES) 2018/2001 nustatomas supaprastintos modernizavimui skirtų leidimų išdavimo procedūros. Siekiant reaguoti į didėjantį poreikį modernizuoti esamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines ir visapusiškai pasinaudoti jų privalumais, tinkama nustatyti dar trumpesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių, esančių paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, modernizavimui skirtų leidimų išdavimo procedūrą, įskaitant trumpesnę tikrinimo procesą. Siekiant modernizuoti esamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines, esančias už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų, valstybės narės turėtų užtikrinti supaprastintą ir greitą leidimų išdavimo procedūrą, kuri neturėtų trukti ilgiau kaip vienus metus, kartu atsižvelgdamos į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti;

- (40) siekiant toliau skatinti modernizuoti esamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines ir tai daryti greičiau, turėtų būti nustatyta supaprastinta prisijungimo prie tinklo leidimų išdavimo procedūra, taikoma tais atvejais, kai po modernizavimo bendras pajėgumas, palyginti su pradiniu projektu, padidėja nedaug. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimas reiškia esamų projektų įvairaus masto pakeitimus arba išplėtimą. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimo projektų leidimų išdavimo procedūra, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą ir tikrinimą, turėtų apsiriboti numatomu pakeitimo ar išplėtimo poveikiu, palyginti su pradiniu projektu;
- (41) modernizuojant saulės energijos įrenginį, efektyvumą ir pajėgumą galima padidinti nedidinant užimamo ploto. Taigi, jeigu modernizuojant naudojamas plotas nepadidinamas ir toliau laikomasi nuo pat pradžių privalomų poveikio aplinkai mažinimo priemonių, modernizuoto įrenginio poveikis aplinkai, palyginti su pirminio įrenginio poveikiu, nepasikeičia;

- (42) saulės energijos įrenginių įrengimas ir susijęs kolokacinis energijos kaupimas bei tokių įrenginių ir kaupimo prijungimas prie tinklo esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose, sukurtose kitiems tikslams nei saulės energijos gamyba ar energijos kaupimas, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, pavyzdžiui, ant stogų, stovėjimo aikštelėse, keliuose ir geležinkeliuose, paprastai nekelia susirūpinimo dėl konkuruojančio teritorijos naudojimo ar poveikio aplinkai. Todėl tiems įrenginiams gali būti taikomos trumpesnės leidimų išdavimo procedūros ir jiems gali būti netaikomas reikalavimas atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/ES, kartu leidžiant valstybėms narėms atsižvelgti į konkrečias aplinkybes, susijusias su kultūros ar istorijos paveldo apsauga, nacionaliniais gynybos interesais ar saugumo priežastimis. Energijos gamybos savo reikmėms įrenginiai, be kita ko, skirti tokiems kolektyviniams pasigamintos energijos vartotojams, kaip vietos energetikos bendrijos, taip pat prisideda prie bendro gamtinių dujų paklausos mažinimo, sistemos atsparumo didinimo ir Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Tikėtina, kad saulės energijos įrenginiai, kurių galia yra mažesnė nei 100 kW, įskaitant iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojų įrenginius, neturės reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ar tinklui ir nekels susirūpinimo dėl saugos. Be to, nedidelių įrenginių atveju paprastai nereikia didinti galios prijungimo prie tinklo taške. Atsižvelgiant į tiesioginį teigiamą tokių įrenginių poveikį vartotojams ir galimą nedidelį jų poveikį aplinkai, tinkama dar labiau supaprastinti jiems taikomą leidimų išdavimo procedūrą su sąlyga, kad jų galia neviršys esamos prijungimo prie skirstomojo tinklo galios, į atitinkamas leidimų išdavimo procedūras įtraukiant administracinio tylaus pritarimo principą, siekiant paskatinti bei paspartinti tų įrenginių plėtrą ir suteikti galimybių trumpuoju laikotarpiu pasinaudoti jų teikiama nauda. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama dėl savo vidaus apribojimų taikyti žemesnę nei 100 kW ribinę vertę su sąlyga, kad ribinė vertė bus didesnė nei 10,8 kW;

- (43) pagrindinė atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos, naudojant aplinkos energiją, įskaitant nuotekų valymo įrenginiuose pagamintą energiją, ir geoterminę energiją, gamybos technologija yra šilumos siurblių technologija. Šilumos siurbLIAI gali suteikti galimybių panaudoti ir atliekinę šilumą ir vėsumą. Sparčiai diegiant šilumos siurblius, kuriems aktyviai panaudojami nepakankamai naudojami atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltiniai, pavyzdžiui, aplinkos bei geoterminė energija ir atliekinė šiluma iš pramonės ir paslaugų sektorių, įskaitant duomenų centrus, gamtines dujas ir kitą iškastinį kurą naudojančius katilus galima pakeisti šildymo naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius sprendimais, kartu padidinant energijos vartojimo efektyvumą. Taip bus greičiau mažinamas dujų naudojimas šilumai tiek pastatų, tiek pramonės sektoriams tiekti. Siekiant paspartinti šilumos siurblių įrengimą ir naudojimą, tinkama nustatyti tikslines trumpesnes leidimų įrengti tokius įrenginius išdavimo procedūras, įskaitant supaprastintą mažesnių šilumos siurblių prijungimo prie elektros energijos tinklo leidimų išdavimo procedūrą, kai tai nekelia susirūpinimo dėl saugos, nereikia atlikti papildomų darbų, susijusių su prijungimo prie tinklo įrenginiais, ir sistemos komponentai yra techniškai suderinami, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinę teisę tokios leidimų išdavimo procedūros nereikalaujama. Sudarius sąlygas greičiau ir paprasčiau įrengti šilumos siurblius, šildymo sektoriuje, kuriame sunaudojama beveik pusė Sąjungoje suvartojamos energijos, padidės atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas, o tai padės užtikrinti tiekimo saugumą ir rasti išeitį iš sudėtingesnės rinkos padėties;

- (44) atitinkamų Sąjungos aplinkos teisės aktų tikslais, atlikdamos būtinus vertinimus kiekvienu konkrečiu atveju, kad nustatytų, ar atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginys, to įrenginio prijungimas prie tinklo, pats susijęs tinklas arba kaupimo įrenginiai konkrečiu atveju atitinka viršesnę viešąją interesą, valstybės narės turėtų preziumuoti, kad tie atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiai ir su jais susijusi infrastruktūra atitinka viršesnę viešąją interesą ir prisideda prie visuomenės sveikatos ir saugos, išskyrus atvejus, kai yra aiškių įrodymų, kad tie projektai darys reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, kurio negalima sumažinti ar kompensuoti, arba kai valstybės narės nusprendžia apriboti tos prezumpcijos taikymą tinkamai pagrįstomis ir konkrečiomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, dėl priežasčių, susijusių su nacionaline gynyba. Jei tokie atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiai laikomi atitinkančiais viršesnę viešąją interesą ir prisidedančiais prie visuomenės sveikatos bei saugos, būtų galima taikyti supaprastintą tokių projektų vertinimą;
- (45) siekdama užtikrinti sklandų ir veiksmingą šioje direktyvoje įtvirtintų nuostatų įgyvendinimą, Komisija remia valstybes nares, panaudodama techninės paramos priemonę, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240¹, pagal kurią teikiamos specialiai pritaikytos techninės ekspertinės žinios, kad būtų galima parengti ir įgyvendinti reformas, įskaitant tokias, kuriomis didinamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas, skatinama geresnė energetikos sistemos integracija, nustatomos konkrečios zonos, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, ir supaprastinama leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams išdavimo procedūrų sistema. Techninė parama apima, pavyzdžiui, administracinio pajėgumo stiprinimą, teisės aktų sistemų suderinimą ir dalijimąsi susijusiais geriausios praktikos pavyzdžiais, pavyzdžiui, apie tai, kaip sudaromos sąlygos daugialypiam naudojimui ir kaip jis yra skatinamas;

¹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

- (46) reikia sukurti tokią energetikos infrastruktūrą, kuri padėtų gerokai padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti specialias infrastruktūros zonas, kuriose tinklo ar kaupimo projektų, kurie yra būtini atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energijos sistemą, plėtra, kaip tikėtina, neturėtų daryti reikšmingo poveikio aplinkai, toks poveikis gali būti tinkamai sumažintas arba, kai tai neįmanoma, už jį kompensuojama. Jei poveikio sumažinimas neįmanomas, valstybės narės turėtų numatyti tokio poveikio aplinkai kompensavimą. Tokiose zonose vykdomiems infrastruktūros projektams gali būti taikomas paprastesnis poveikio aplinkai vertinimas. Jei valstybės narės nusprendžia nenustatyti tokių zonų, toliau taikomi pagal Sąjungos aplinkos teisės aktus taikytini vertinimai ir taisyklės.
- Nustatydamos infrastruktūros zonas, valstybės narės turėtų parengti vieną ar daugiau planų, įskaitant nacionalinės teisės aktus, kuriuose būtų nustatytos zonos ir projektams, vykdomiems kiekvienoje iš tokių infrastruktūros zonų, taikomos taisyklės ir poveikio mažinimo priemonės. Planuose turėtų būti aiškiai nurodoma specialios zonos aprėptis ir infrastruktūros projektų, kuriems jie taikomi, tipas. Turėtų būti atliktas kiekvieno plano poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvoje 2001/42/EB nustatytas sąlygas, siekiant įvertinti kiekvieno tipo projektų poveikį tame plane nurodytoms specialioms zonoms. Tinklų projektais tokiose specialiose infrastruktūros zonose turėtų būti kiek įmanoma vengiama „Natura 2000“ teritorijų ir teritorijų, nustatytų pagal nacionalines gamtos apsaugos ir biologinės įvairovės apsaugos schemas, nebent dėl tinklo projektų ypatumų nėra proporcingų alternatyvų tokiems projektams įgyvendinti. Vertindamos proporcingumą, valstybės narės turėtų atsižvelgti į poreikį užtikrinti projekto ekonominį gyvybingumą, įgyvendinamumą ir veiksmingą bei spartesnį įgyvendinimą, siekiant užtikrinti, kad į energetikos sistemą būtų galima sparčiai integruoti papildomus atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumus, arba į tai, ar konkrečioje „Natura 2000“ teritorijoje arba saugomoje teritorijoje jau yra įvairių tipų infrastruktūros projektų, t. y. ar būtų galima sujungti įvairius infrastruktūros projektus konkrečioje teritorijoje, kad būtų daromas mažesnis poveikis aplinkai.

Į specialius energijos kaupimo projektų planus niekada neturėtų būti įtrauktos „Natura 2000“ teritorijos, nes yra mažiau apribojimų dėl to, kur tokius projektus galima įgyvendinti. Tokioms zonoms valstybės narės pagrįstomis aplinkybėmis, įskaitant atvejus, kai to reikia tinklo plėtrai paspartinti, kad būtų remiama atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra, jog būtų pasiekti klimato ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai, turėtų galėti nustatyti tam tikrų Sąjungos aplinkos teisės aktuose nustatytų vertinimo pareigų išimtis. Jei valstybės narės nusprendžia pasinaudoti tokiomis išimtimis, konkretiems projektams turėtų būti taikomas supaprastintas tikrinimo procesas, panašus į tikrinimo procesą, numatytą paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonoms, kuris turėtų būti grindžiamas turimais duomenimis. Dėl kompetentingos institucijos prašymų pateikti papildomos turimos informacijos neturėtų būti reikalaujama atlikti naują vertinimą ar iš naujo surinkti duomenis. Jei atliekant tokį tikrinimo procesą nustatoma, kad projektai gali sukelti reikšmingą nenumatytą neigiamą poveikį, kompetentinga institucija turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos ir proporcingos poveikio mažinimo priemonės arba, jei tokių priemonių nėra, kompensacinės priemonės. Kompensacinių priemonių atveju projektas gali būti plėtojamas kompensacinių priemonių nustatymo proceso metu;

- (47) dėl nepakankamo kvalifikuotų darbuotojų, ypač atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos sistemų montuotojų ir projektuotojų, skaičiaus šilumos tiekimo sistemų, kurioms naudojamas iškastinis kuras, pakeitimas atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamomis sistemomis vyksta lėčiau ir yra pagrindinė atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimo pastatų, pramonės ir žemės ūkio sektoriuose kliūtis. Valstybės narės turėtų bendradarbiauti su socialiniais partneriais ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijomis, siekdamos numatyti reikiamus įgūdžius. Turėtų būti parengta pakankamai kokybiškų ir veiksmingų įgūdžių tobulinimo bei perkvalifikavimo strategijų ir mokymo programų ir suteikta pakankamai sertifikavimo galimybių, kuriomis užtikrinamas tinkamas įvairių atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos sistemų bei kaupimo technologijos, taip pat elektrinių transporto priemonių įkrovimo prieigos vietų įrengimas ir patikimas veikimas, ir jos turėtų būti parengtos taip, kad pritrauktų dalyvauti tokiose mokymo programose ir sertifikavimo sistemose. Valstybės narės turėtų apsvarstyti, kokių veiksmų reikėtų imtis siekiant pritraukti grupes, kurioms šiuo metu nepakankamai atstovaujama atitinkamose profesinėse srityse. Išmokytų ir sertifikuotų montuotojų sąrašas turėtų būti viešai prieinamas, kad būtų užtikrintas vartotojų pasitikėjimas ir galimybė lengvai rasti specialių montuotojų ir projektuotojų įgūdžių turinčių asmenų, galinčių užtikrinti tinkamą atsinaujinančiųjų išteklių šilumos ir vėsumos sistemų įrengimą ir veikimą;

- (48) kilmės garantijos yra viena iš pagrindinių vartotojų informavimo ir tolesnio atsinaujinančiųjų išteklių energijos pirkimo sutarčių naudojimo priemonių. Todėl turėtų būti užtikrinta, kad kilmės garantijas būtų galima išduoti, jomis prekiauti, perduoti ir naudoti pagal vienodą sistemą su tinkamai standartizuotais sertifikatais, kurie būtų tarpusavyje pripažįstami visoje Sąjungoje. Be to, siekiant suteikti atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis sudariusiems asmenims galimybę susipažinti su tinkamais patvirtinamaisiais įrodymais, turėtų būti užtikrinta, kad visos susijusios kilmės garantijos galėtų būti perduotos pirkėjui. Dėl lankstesnės energetikos sistemos ir didėjančių vartotojų poreikių reikia novatoriškesnių, labiau skaitmeninių, technologiškai pažangesnių ir patikimesnių priemonių, kurios padėtų remti ir dokumentais pagrįsti didėjančią atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą. Siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas skaitmeninėms inovacijoms toje srityje, valstybės narės turėtų, kai tinkama, sudaryti sąlygas išduoti kilmės garantijas dalimis su laiko, artimesnio realiam laikui, žyma. Atsižvelgiant į poreikį didinti vartotojų įgalinimą ir prisidėti prie didesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinės dalies dujų tiekimo sektoriuje, valstybės narės turėtų reikalauti, kad tinklo dujų tiekėjai, kurie atskleidžia informaciją apie savo energijos rūšių derinį galutiniams vartotojams, naudotų kilmės garantijas;
- (49) siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą ir padidinti energetikos sistemos integraciją, reikėtų paspartinti centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklų infrastruktūros plėtrą ir ją nukreipti taip, kad būtų veiksmingai ir lanksčiai naudojami įvairesni atsinaujinančiųjų išteklių šilumos ir vėsumos šaltiniai. Todėl tikslinga atnaujinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinių, kurie turėtų būti vis dažniau integruojami į centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus, sąrašą ir reikalauti integruoti šiluminės energijos kaupimo technologijas, kaip lankstumo, didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir ekonomiškai efektyvesnio veikimo šaltinį;

- (50) tikimasi, kad Sąjungoje ne vėliau kaip 2030 m. bus daugiau kaip 30 mln. elektrinių transporto priemonių, todėl būtina užtikrinti, kad jos galėtų visapusiškai prisidėti prie atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos sistemos integracijos, ir taip sudaryti sąlygas optimaliomis sąnaudomis užtikrinti didesnę atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinę dalį. Turi būti visiškai išnaudotas elektrinių transporto priemonių potencialas absorbuoti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją tuo metu, kai jos yra daug, ir grąžinti ją atgal į tinklą, kai jos trūksta, ir taip prisidėti prie kintamosios atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos integravimo į sistemą kartu užtikrinant saugų ir patikimą elektros energijos tiekimą. Todėl tikslinga nustatyti specialias su elektrinėmis transporto priemonėmis ir informacijos apie atsinaujinančiųjų išteklių energiją bei apie tai, kaip ir kada ją naudotis, susijusias priemones, kurios papildytų priemones, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) .../...¹⁺ ir .../...²⁺⁺;

¹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES (OL L ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 25/23 (2020/0353(COD)) numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

² ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiami Direktyva 2008/98/EB ir Reglamentas (ES) 2019/1020 bei panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL L ...).

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)) numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

- (51) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/943¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944² reikalaujama, kad valstybės narės leistų ir skatintų paklausos atsako paslaugų teikimą telkimo būdu, taip pat, kai taikytina, galutiniams vartotojams numatytų dinamiškų elektros energijos kainų sutartis. Siekiant, kad paklausos atsaku būtų lengviau toliau skatinamas žaliosios elektros energijos naudojimas, jis turi būti grindžiamas ne tik dinamiškomis kainomis, bet ir signalais apie faktinę žaliosios elektros energijos skverbimą į sistemą. Todėl būtina gerinti vartotojų ir rinkos dalyvių gaunamus signalus apie atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinę dalį ir apie tiekiamos elektros energijos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą, skleidžiant tam skirtą informaciją. Tuomet, remiantis atsinaujinančiųjų išteklių energijos skverbimu ir anglies dioksido neišskiriančios elektros energijos kiekiu, bus galima koreguoti vartojimo modelius, kartu atliekant kainų signalais grindžiamą koregavimą. Tai taip pat padėtų diegti novatoriškus verslo modelius ir skaitmeninius sprendimus, kuriais elektros tinkle vartojimą būtų galima susieti su atsinaujinančiųjų išteklių energijos lygiu, ir taip būtų skatinamos tinkamos investicijos į tinklą, siekiant remti perėjimą prie švarios energijos;

¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).

² 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

- (52) siekiant, kad lankstumo ir balansavimo paslaugos, teikiamos iš sutelktų paskirstytojo kaupimo įrenginių, būtų plėtojamos konkurencingai, baterijų savininkams ar naudotojams ir jų vardu veikiantiems subjektams, pavyzdžiui, pastatų energetikos sistemų valdytojams, judumo paslaugų teikėjams ir kitiems energetikos rinkos dalyviams, turėtų būti realiuoju laiku nediskriminacinėmis sąlygomis, laikantis atitinkamų duomenų apsaugos taisyklių, užtikrinta nemokama prieiga prie pagrindinės informacijos apie baterijas, pavyzdžiui, jų būklę, įkrovos būseną, talpą ir galios nuostatį. Todėl tinkama nustatyti priemones, kuriomis būtų sprendžiamas poreikio gauti prieigą prie tokių duomenų, kad būtų palengvinti su buitinių baterijų ir elektrinių transporto priemonių integravimu susiję veiksmai, klausimas, kuriomis papildomos Reglamente (ES) .../...⁺ įtvirtintos nuostatos dėl prieigos prie duomenų apie baterijas, susijusias su palankesnių sąlygų keisti baterijų paskirtį sudarymu. Nuostatos dėl prieigos prie elektrinių transporto priemonių baterijų duomenų turėtų būti taikomos kartu su visomis Sąjungos teisės aktuose dėl transporto priemonių tipo patvirtinimo įtvirtintomis nuostatomis;
- (53) dėl nuolat didėjančio kelių, geležinkelių, jūrų ir kitų rūšių transporto sektoriuose naudojamų elektrinių transporto priemonių skaičiaus reikės, kad įkrovimo operacijos būtų optimizuotos ir valdomos taip, kad nesusidarytų perkrova ir būtų visapusiškai išnaudojamas atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos prieinamumas ir mažos elektros kainos sistemoje. Tais atvejais, kai išmanusis ir abikryptis elektrinių transporto priemonių įkrovimas padėtų toliau didinti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos skverbtį transporto sektoriuje ir bendrai elektros energetikos sistemoje, tokia funkcija turėtų būti priinama. Atsižvelgiant į ilgą įkrovimo prieigų eksploatavimo laikotarpį, įkrovimo infrastruktūros reikalavimai turėtų būti nuolat atnaujinami taip, kad atitiktų būsimus poreikius ir nesukeltų neigiamo susaistymo poveikio technologijų ir paslaugų plėtrai;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)), numerį.

- (54) įkrovimo prieigos vietos, kuriose elektrinės transporto priemonės paprastai stovi ilgesnį laiką, pavyzdžiui, ten, kur žmonės stato automobilius dėl gyvenamosios vietos ar darbo, yra labai svarbios integruojant energetikos sistemas. Todėl, kai tinkama, reikia užtikrinti atitinkamas išmaniojo ir abikrypčio įkrovimo funkcijas. Tuo atžvilgiu, siekiant integruoti elektrines transporto priemones į elektros energetikos sistemą, ypač svarbus viešai neprieinamos įprastos įkrovimo infrastruktūros veikimas, nes ji įrengiama ten, kur elektrinės transporto priemonės pakartotinai statomos ilgą laiką, pavyzdžiui, ribotos prieigos pastatuose, darbuotojų automobilių stovėjimo aikštelėse arba automobilių stovėjimo aikštelėse, išnuomotose fiziniams ar juridiniams asmenims;
- (55) paklausos atsakas yra labai svarbus siekiant sudaryti sąlygas išmaniam elektra varomų transporto priemonių įkrovimui ir taip sudaryti sąlygas veiksmingai integruoti elektra varomas transporto priemones į elektros tinklą – tai bus labai svarbu dekarbonizuojant transporto sektorių ir siekiant palengvinti energetikos sistemos integraciją. Be to, valstybės narės prireikus turėtų skatinti iniciatyvas, kuriomis skatinamas paklausos atsakas užtikrinant šilumos ir vėsumos sistemų, šiluminės energijos kaupimo įrenginių ir kitų atitinkamų su energija susijusių prietaisų sąveikumą ir keitimąsi duomenimis;

- (56) elektrinių transporto priemonių naudotojai, sudarantys sutartis su elektromobilumo paslaugų teikėjais ir elektros energetikos rinkos dalyviais, turėtų turėti teisę gauti informaciją ir paaiškinimus, kokią poveikį sutarčių sąlygos turės jų transporto priemonės naudojimui ir jos baterijos būklei. Elektromobilumo paslaugų teikėjai ir elektros energetikos rinkos dalyviai turėtų aiškiai paaiškinti elektrinių transporto priemonių naudotojams, kaip jiems bus atlyginama už lankstumo, balansavimo ir kaupimo paslaugas, kurias, naudodami savo automobilį, jie teiks elektros energetikos sistemai ir rinkai. Sudarant tokias sutartis, elektrinių transporto priemonių naudotojams taip pat turi būti užtikrintos vartotojų teisės, susijusios su transporto priemonės naudojimu, visų pirma teisės į jų asmens duomenų, pavyzdžiui, buvimo vietos ir vairavimo įpročių, apsaugą. Tokiose sutartyse taip pat gali būti numatyta elektrinių transporto priemonių naudotojų galimybė pasirinkti elektros energijos, kurią jie pageidauja naudoti savo elektrinėje transporto priemonėje, rūšį. Dėl tų priežasčių svarbu užtikrinti, kad įdiegta įkrovimo infrastruktūra būtų naudojama kuo veiksmingiau. Siekiant didinti vartotojų pasitikėjimą elektromobilumu, ypač svarbu, kad elektrinių transporto priemonių naudotojai galėtų naudotis savo abonementu keliose įkrovimo prieigose. Be to, taip bus sudarytos sąlygos elektrinės transporto priemonės naudotojo pasirinktam paslaugų teikėjui tą transporto priemonę optimaliai integruoti į elektros energetikos sistemą, nes jis galės nuspėjamai planuoti ir teikti paskatas, remdamasis elektrinės transporto priemonės naudotojo pageidavimais. Taip pat tai atitinka į vartotoją ir į gaminantį vartotoją orientuotos energetikos sistemos principus ir teisę elektrinių transporto priemonių naudotojams kaip galutiniams vartotojams pasirinkti tiekėją pagal Direktyvos (ES) 2019/944 nuostatas;

- (57) naudojant paskirstytojo kaupimo įrenginius, pavyzdžiui, buitines baterijas ir elektrinių transporto priemonių baterijas, tinklui per telkėjus gali būti pasiūlyta daug lankstumo ir balansavimo paslaugų. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas plėtoti tokius prietaisus ir paslaugas, reglamentavimo nuostatos, susijusios su kaupimo įrenginių prijungimu ir eksploatavimu, pavyzdžiui, nuostatos dėl tarifų, įsipareigojimų vykdymo laiko ir prijungimo specifikacijų, turėtų būti parengtos taip, kad netrukdytų išnaudoti visų kaupimo įrenginių, įskaitant mažus ir mobilius įrenginius, taip pat kitus prietaisus, pavyzdžiui, šilumos siurblius, saulės fotovoltines plokštes ir geoterminius kaupimo įrenginius (palyginti su didesniais stacionariais kaupimo įrenginiais), potencialo teikti sistemai lankstumo ir balansavimo paslaugas ir prisidėti prie tolesnės atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos skverbties. Be bendrųjų nuostatų, kuriomis užkertamas kelias diskriminacijai rinkoje, nustatytų Reglamente (ES) 2019/943 ir Direktyvoje (ES) 2019/944, turėtų būti nustatyti konkretūs reikalavimai, kad būtų holistiškai sprendžiamas tų įrenginių naudojimo klausimas ir pašalintos visos likusios kliūtys, trukdančios pasinaudoti tokių įrenginių potencialu, siekiant padėti dekarbonizuoti elektros energetikos sistemą ir įgalinti vartotojus aktyviai dalyvauti energetikos pertvarkoje;
- (58) paprastai valstybės narės turėtų užtikrinti vienodas sąlygas mažoms decentralizuotoms elektros energijos gamybos ir kaupimo sistemoms, be kita ko, naudojant baterijas ir elektra varomas transporto priemones, kad jos galėtų dalyvauti elektros energetikos rinkose, įskaitant perkrovos valdymą ir lankstumo bei balansavimo paslaugų teikimą, jų nediskriminuojant, palyginti su kitomis elektros energijos gamybos ir kaupimo sistemomis, ir nepatirdamos neproporcingos administracinės ar reguliavimo naštos. Valstybės narės turėtų skatinti pasigamintos energijos vartotojus ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas aktyviai dalyvauti elektros energetikos rinkose, teikiant lankstumo paslaugas per paklausos atsaką ir kaupimą, be kita ko, naudojant baterijas ir elektra varomas transporto priemones;

- (59) pramonėje sunaudojama 25 % Sąjungos energijos, ir ji yra pagrindinė šildymo ir vėsinimo paslaugų, kurių 91 % šiuo metu užtikrinama iškastiniu kuru, naudotoja. Tačiau 50 % šildymo ir vėsinimo paslaugų poreikio susiję su žemos temperatūros (< 200 °C) šildymo ir vėsinimo paslaugomis, kurias teikiant galima pasinaudoti ekonomiškai efektyviomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos galimybėmis, įskaitant elektrifikavimą ir tiesioginį atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą. Be to, pramonėje gaminant tokius gaminius, kaip plienas ar cheminės medžiagos, kaip žaliavos naudojami neatsinaujinantieji ištekliai. Nuo šiandien priimamų pramonės investicijų sprendimų priklausys būsimi pramonės procesai ir energijos galimybės, kurias pramonė gali apsvarstyti, todėl svarbu, kad tie investiciniai sprendimai būtų perspektyvūs ir leistų išvengti neišnaudojamo turto atsiradimo. Todėl reikėtų nustatyti lyginamuosius indeksus, kurie paskatintų pramonę pereiti prie atsinaujinančiųjų išteklių energija pagrįstų gamybos procesų, kuriuose būtų naudojama ne tik atsinaujinančiųjų išteklių energija, bet ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos žaliavos, tokios kaip atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis. Valstybės narės, kai įmanoma, turėtų skatinti pramoninių procesų elektrifikavimą, pavyzdžiui, žemos temperatūros pramoninei šilumai gauti. Be to, atsižvelgiant į esamas Sąjungos gaminių ženklinimo metodikas ir tvarių gaminių iniciatyvas, valstybės narės turėtų skatinti naudoti bendrą metodiką, kuri būtų taikoma gaminiams, kurie ženklinami kaip pagaminti iš dalies naudojant arba naudojant tik atsinaujinančiųjų išteklių energiją arba atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą naudojant kaip pradinę žaliavą. Taip būtų išvengta apgaulingos praktikos ir padidėtų vartotojų pasitikėjimas. Be to, atsižvelgiant į tai, kad vartotojai pirmenybę teikia gaminiams, kurie padeda siekti aplinkos ir su klimato kaita susijusių tikslų, tai paskatintų tų gaminių paklausą rinkoje;
- (60) siekdama sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir iškastinio kuro importo, Komisija, remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, turėtų parengti Sąjungos strategiją dėl importuojamo ir vidaus vandenilio;

- (61) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą galima naudoti ne tik energetikos, bet ir ne energetikos tikslais kaip pradinę žaliavą arba žaliavą tokiose pramonės šakose kaip plieno ar cheminių medžiagų pramonė. Naudojant atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą abiem tikslais išnaudojamas visas jo potencialas pakeisti iškastinį kurą, kuris naudojamas kaip pradinė žaliava, ir sumažinti per pramoninius procesus, kuriuos sudėtinga elektrifikuoti, išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, todėl jis turėtų būti įtrauktas į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo tikslą.
- Nacionalinės priemonės, kuriomis remiamas atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimas tuose pramonės sektoriuose, kuriuos sudėtinga elektrifikuoti, neturėtų padidinti grynosios taršos, kurią lemia padidėjusi elektros energijos gamybos paklausa, kuriai patenkinti naudojamas taršiausias iškastinis kuras, kaip antai akmens anglis, dyzelinas, lignitas, nafta, durpės ir degieji skalūnai. Į tą tikslą neturėtų būti įtrauktas vandenilio naudojimas pramoniniuose procesuose, kai vandenilis gaminamas kaip šalutinis produktas arba gaunamas iš šalutinio produkto, kurį sudėtinga pakeisti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuru. Vandenilį, kuris naudojamas transporto degalams gaminti, apima transporto sektoriaus atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro tikslai;

- (62) Sąjungos vandenilio strategijoje, išdėstytoje 2020 m. liepos 8 d. Komisijos komunikate „Neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategija“, pripažįstamas esamų vandenilio gamybos įrenginių, modifikuotų siekiant sumažinti jų išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, vaidmuo siekiant didesnio 2030 m. klimato srities užmojo. Atsižvelgdami į tą strategiją, ankstyvos iniciatyvos subjektai pagal kvietimą teikti paraiškas dėl projektų, organizuotų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB¹ 10a straipsnio 8 dalimi įsteigtą Sąjungos inovacijų fondą, priėmė investicinius sprendimus, kuriais siekiama modifikuoti esamus vandenilio gamybos įrenginius, grindžiamus garinio metano riformingo technologija, siekiant dekarbonizuoti vandenilio gamybą. Apskaičiuojant atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonėje, įnašo vardiklį, neturėtų būti atsižvelgiama į vandenilį, pagamintą modifikuotuose gamybos įrenginiuose, grindžiamuose garinio metano riformingo technologija, dėl kurių Komisijos sprendimas skirti dotaciją iš Inovacijų fondo buvo paskelbtas prieš įsigaliojant šiai direktyvai ir kuriuose šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis kasmet vidutiniškai sumažinamas 70 %;

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

- (63) be to, reikėtų pripažinti, kad vandenilio, gaminamo naudojant garinio metano riformingo procesą, pakeitimas galėtų kelti konkrečių iššūkių integruotiems amoniako gamybos įrenginiams. Dėl to tokius gamybos įrenginius tektų pritaikyti, o tai pareikalautų esminių valstybių narių pastangų, priklausomai nuo jų konkrečių nacionalinių aplinkybių ir energijos tiekimo struktūros;
- (64) kad būtų pasiektas Sąjungos tikslas ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir dekarbonizuoti Sąjungos pramonės sektorius, valstybės narės turėtų galėti derinti neišskastinių energijos išteklių ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimą atsižvelgdamos į savo konkrečias nacionalines aplinkybes ir energijos rūšių derinį. Tomis aplinkybėmis valstybės narės turėtų galėti sumažinti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo pramonės sektoriuje tikslą, jei jos sunaudoja ribotą vandenilio arba jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro, procentinę dalį ir sėkmingai siekia užtikrinti savo numatytą nacionalinį įnašą laikantis Reglamento (ES) 2018/1999 II priede pateiktos formulės;

- (65) didėjantys užmojai šildymo ir vėsinimo sektoriuje yra labai svarbūs siekiant bendro atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo, atsižvelgiant į tai, kad dėl šildymo ir vėsinimo suvartojama apie pusę Sąjungoje suvartojamo energijos kiekio, o jų galutinė paskirtis yra labai įvairi ir apima platų technologijos spektrą pastatų, pramonės ir centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuose. Siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą šildymo ir vėsinimo sektoriuje, turėtų būti nustatyta, kad visose valstybėse narėse jos procentinė dalis privalo kasmet valstybės narės lygmeniu padidėti tam tikru minimaliuoju procentiniu punktu. Minimalusis vidutinis metinis privalomas padidėjimas 0,8 procentinio punkto 2021–2025 m. ir padidėjimas 1,1 procentinio punkto 2026–2030 m. šildymo ir vėsinimo sektoriuje, taikomas visoms valstybėms narėms, turėtų būti papildytas papildomais orientaciniais padidinimo procentiniais punktais arba papildomomis normomis, apskaičiuotais konkrečiai kiekvienai valstybei narei, kad būtų užtikrintas vidutiniškai 1,8 procentinio punkto padidėjimas Sąjungos lygmeniu. Tais konkrečiai valstybei narei skirtais papildomais orientaciniais padidinimo procentiniais punktais arba papildomomis normomis siekiama valstybėms narėms perskirstyti papildomas pastangas, kurių reikia, kad 2030 m. būtų pasiektas pageidaujamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos lygis, remiantis bendruoju vidaus produktu ir ekonominiu efektyvumu, ir padėti valstybėms narėms nustatyti, kokia plėtra galėtų užtikrinti pakankamą atsinaujinančiųjų išteklių energijos lygį tame sektoriuje. Valstybės narės, vadovaudamosi principu „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, turėtų atlikti savo atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialo šildymo ir vėsinimo sektoriuje ir atliekinės šilumos ir vėsumos naudojimo vertinimą. Valstybės narės turėtų įgyvendinti dvi ar daugiau priemonių iš priemonių sąrašo, kad sudarytų palankesnes sąlygas didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių procentinę dalį šildymo ir vėsinimo sektoriuje. Priimdamos ir įgyvendindamos tas priemones, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tos priemonės būtų prieinamos visiems vartotojams, visų pirma mažas pajamas gaunantiems ar pažeidžiamiems namų ūkiams;

- (66) siekiant užtikrinti, kad, padidėjus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo svarbai, vartotojai būtų geriau informuojami, tinkama paaiškinti ir padidinti skaidrumą, kiek tai susiję su informacija apie tose sistemose naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį ir centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų energijos vartojimo efektyvumą;
- (67) paaiškėjo, kad naudojant šiuolaikines atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamas efektyvus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemas galima pasiūlyti ekonomiškai efektyvių atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir energetikos sistemų integravimo sprendimų, kartu palengvinant bendrą šildymo ir vėsinimo sektoriaus dekarbonizaciją. Siekiant užtikrinti, kad tas potencialas būtų išnaudotas, metinis atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba atliekinės šilumos bei vėsumos didinimo centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje procentinis dydis turėtų būti padidintas nuo 1 iki 2,2 procentinio punkto, nekeičiant to padidinimo orientacinio pobūdžio, nes tokios rūšies tinklo plėtra visoje Sąjungoje yra nevienoda;
- (68) atsižvelgiant į didėjančią centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriaus svarbą ir poreikį tuos tinklus plėtoti taip, kad būtų integruota daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos, tinkama skatinti centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatorius užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos trečiųjų tiekėjų jungtis su centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo tinklų sistemomis, kurių galia yra didesnė nei 25 MW;

- (69) šilumos ir vėsumos sistemos, visų pirma centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos, vis labiau prisideda prie elektros tinklo balansavimo, nes užtikrina papildomą kintamų atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, pavyzdžiui, vėjo ir saulės energijos, paklausą, kai tokios atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos yra daug, ji yra pigi ir kitu atveju ji būtų apribota. Tokį balansavimą galima pasiekti naudojant labai efektyvius elektrinius šilumos ir vėsumos generatorius, pavyzdžiui, šilumos siurblius, ypač kai tie šilumos ir vėsumos generatoriai yra sujungti su dideliais šilumos kaupimo įrenginiais, visų pirma centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo arba individualaus šildymo sektoriuose, kai nėra centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo masto ekonomijos ir sistemos lygmens efektyvumo. Šilumos siurblių nauda yra dvejopa, pirma, jie gerokai padidina energijos vartojimo efektyvumą, sutaupo daug energijos ir mažina vartotojų išlaidas, ir, antra, jie užtikrina atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą, nes sudaro sąlygas naudoti daugiau geoterminės ir aplinkos energijos. Siekiant toliau skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją šildymui ir vėsinimui ir šilumos kaupimui, visų pirma diegiant šilumos siurblius, tinkama leisti valstybėms narėms įskaičiuoti tų šilumos ir vėsumos generatorių, įskaitant šilumos siurblius, naudojamą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją apskaičiuojant privalomą ir orientacinį metinį atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos padidėjimą šildymo ir vėsinimo bei centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuose;

- (70) nors atliekinė šiluma ir vėsuma yra plačiai prieinamos, jos yra nepakankamai naudojamos, todėl švaistomi ištekliai, mažėja nacionalinių energetikos sistemų energijos vartojimo efektyvumas ir Sąjungoje suvartojama daugiau energijos, nei būtina. Jei atliekinė šiluma ir vėsuma tiekama iš efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo šaltinio, tinkama leisti iš dalies įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą nustatant, ar įvykdyti atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai pastatų, pramonės, šildymo ir vėsinimo sektoriuose, ir ją visą įskaičiuoti centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje. Tai sudarytų sąlygas išnaudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos sinergiją centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinkluose, nes padidėtų investicijų į tų tinklų modernizavimą ir plėtrą ekonominiis pagrindais. Konkrečiai atliekinės šilumos įtraukimas apskaičiuojant pramoninius atsinaujinančiųjų išteklių energijos lyginamuosius indeksus turėtų būti priimtinas tik tada, kai atliekinė šiluma arba vėsuma tiekama per centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo operatorių iš kito pramonės objekto ar kito pastato, taip užtikrinant, kad šilumos ar vėsumos tiekimas būtų tokio operatoriaus pagrindinė veikla, o skaičiuojama atliekinė šiluma būtų aiškiai atskirta nuo vidinės atliekinės šilumos, generuojamos toje pačioje ar susijusioje įmonėje ar pastatuose;
- (71) siekiant užtikrinti, kad centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektorius atliktų visapusišką vaidmenį energetikos sektoriaus integracijoje, būtina išplėsti bendradarbiavimą su elektros energijos skirstymo sistemų operatoriais įtraukiant elektros energijos perdavimo sistemos operatorius ir bendradarbiavimo sritį išplėsti taip, kad ji apimtų investicijų į tinklą planavimą ir rinkas – taip būtų geriau išnaudotos centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo galimybės teikiant lankstumo paslaugas elektros energetikos rinkose. Be to, siekiant užtikrinti platesnę energijos nešiklių integraciją ir ekonomiškai efektyviausią jų naudojimą, turėtų būti sudarytos sąlygos toliau bendradarbiauti su dujų tinklų operatoriais, įskaitant vandenilio ir kitų energetikos tinklų operatorius. Nustačius glaudesnio centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo operatorių, pramonės ir paslaugų sektorių ir vietos institucijų veiksmų koordinavimo reikalavimus, galėtų būti palengvintas dialogas ir bendradarbiavimas, kurie būtini siekiant išnaudoti ekonomiškai efektyvias atliekinės šilumos ir vėsumos galimybes, pasinaudojant centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemomis;

- (72) naudojant atsinaujinančiųjų išteklių degalus ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją transporto sektoriuje, galima ekonomiškai efektyviai prisidėti prie Sąjungos transporto sektoriaus dekarbonizacijos ir, be kita ko, labiau įvairinti energijos tiekimą tame sektoriuje, kartu skatinant inovacijas, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Sąjungoje bei kartu mažinant priklausomybę nuo energijos importo. Siekiant įgyvendinti Reglamentu (ES) 2021/1119 nustatytą didesnę išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslą, turėtų būti padidintas visų rūšių Sąjungos transportui tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekis. Leidus valstybėms narėms pasirinkti transporto tikslą, išreikštą taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslu, arba tikslą, išreikštą atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo procentine dalimi, valstybėms narėms suteikiama pakankamai lankstumo galimybių rengiant transporto dekarbonizavimo politiką. Be to, nustačius bendrą energija grindžiamą tikslą pažangiesiems biodegalams, biodujoms ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui, įskaitant minimaliąją atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinę dalį, būtų užtikrintas didesnis atsinaujinančiųjų išteklių kuro, darančio mažiausią poveikį aplinkai, naudojimas transporto rūšims, kurias sudėtinga elektrifikuoti, pavyzdžiui, jūrų transporto ir aviacijos sektoriams. Siekdamos paskatinti kuro permainas jūrų transporto sektoriuje, valstybės narės, turinčios jūrų uostus, turėtų stengtis užtikrinti, kad nuo 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinė dalis bendrame jūrų transporto sektoriui tiekiamos energijos kiekyje sudarytų bent 1,2 %. Tų tikslų įgyvendinimas turėtų būti užtikrintas nustatant pareigas kuro tiekėjams ir kitomis priemonėmis, nustatytomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) .../...¹⁺ ir (ES) .../...²⁺⁺. Aviacinio kuro tiekėjams skirtos pareigos turėtų būti nustatytos tik pagal Reglamentą (ES) .../...⁺⁺⁺;

¹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (OL L ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 26/23 (2021/0210(COD)), numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, priėmimo datą ir OL nuorodą.

² ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo (iniciatyva „ReFuelEU aviation“) (OL L ...).

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 29/23 (2021/0210(COD)), numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį ir OL nuorodą.

⁺⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 29/23 (2021/0205(COD)), numerį.

- (73) siekiant skatinti tiekti atsinaujinančiųjų išteklių kurą tarptautinio jūrinio bunkeravimo sektoriui, kurį sudėtinga dekarbonizuoti, apskaičiuojant transporto tikslus, tarptautiniams jūriniams bunkeriams tiekiamas atsinaujinančiųjų išteklių kuras turėtų būti įtrauktas į galutinį atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimą transporto sektoriuje ir atitinkamai tarptautiniams jūriniams bunkeriams tiekiamas kuras turėtų būti įtrauktas į galutinį energijos išteklių suvartojimą transporto srityje. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse jūrų transporto sektoriui tenka didelė bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis. Atsižvelgiant į dabartinius technologinius ir reglamentavimo suvaržymus, kurie trukdo komerciniam biodegalų naudojimui jūrų transporto sektoriuje, nukrypstant nuo reikalavimo įtraukti visą energiją, kuri buvo tiekiamą jūrų transporto sektoriui, apskaičiuojant konkrečius transporto sektoriaus tikslus, tinkama valstybėms narėms leisti apriboti jūrų transporto sektoriui teikiamos energijos kiekį iki 13 % bendrojo galutinio energijos suvartojimo valstybėje narėje viršutinės ribos. Salų valstybių narių, kuriose bendrasis galutinis energijos suvartojimas transporto sektoriuje yra neproporcingai didelis, t. y. sudaro daugiau nei trečdalį suvartojamo kiekio kelių ir geležinkelių transporto sektoriuose, viršutinė riba turėtų būti 5 %. Tačiau apskaičiuojant bendrą atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, atsižvelgiant į specifines tarptautinių jūrinių bunkerių charakteristikas, susijusias su jiems tiekiamu kuru, jie turėtų būti įtraukti į valstybės narės bendrąją galutinį energijos suvartojimą tik tuo atveju, jei jie skirti kurui iš atsinaujinančiųjų išteklių;

- (74) esminis vaidmuo dekarbonizuojant transporto sektorių teks elektromobilumui. Siekdamos toliau plėtoti elektromobilumą, valstybės narės turėtų sukurti kreditų mechanizmą, kuris suteiktų galimybę viešai prieinamų įkrovimo prieigų operatoriams, tiekiant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, prisidėti prie valstybių narių degalų tiekėjams nustatytos pareigos vykdymo. Valstybės narės turėtų galėti į tą kreditų mechanizmą įtraukti privačias įkrovimo stoteles, jei galima įrodyti, kad į tas privačias įkrovimo stoteles tiekiamą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją naudojama tik elektrinėms transporto priemonėms. Svarbu, kad pagal tokį kreditų mechanizmą remdamos elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje valstybės narės ir toliau siektų didelių užmojų dekarbonizuodamos savo skystųjų degalų derinį, visų pirma transporto sektoriuose, tokiuose kaip jūrų transportas ir aviacija, kurių tiesioginis elektrifikavimas yra gerokai sudėtingesnis;
- (75) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių vandenilį, gali būti naudojamas kaip pradinė žaliava arba energijos šaltinis pramoniniuose ir cheminiuose procesuose ir jūrų transporto ir aviacijos sektoriuose ir dekarbonizuoti sektorius, kuriuose tiesioginė elektrifikacija yra techniškai neįmanoma arba nekonkurencinga. Jie taip pat gali būti naudojamas energijai kaupti, kai reikia subalansuoti energetikos sistemą, taigi, atlikti svarbų vaidmenį energetikos sistemos integracijoje;

- (76) Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos politika siekiama prisidėti prie Sąjungos klimato kaitos švelninimo tikslų, susijusių su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu. Siekiant to tikslo taip pat būtina prisidėti prie platesnių aplinkosaugos tikslų, visų pirma biologinės įvairovės, kuriai neigiamos įtakos turi netiesioginis žemės naudojimo keitimas, susijęs su tam tikrų biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamyba, nykimo prevencijos. Įvairių kartų Sąjungos piliečiams ir Sąjungos teisės aktų leidėjams jau ilgą laiką rūpi, kaip prisidėti prie tų klimato ir aplinkosaugos tikslų įgyvendinimo. Todėl Sąjunga turėtų propaguoti tuos degalus tokiais kiekiais, kurie užtikrintų būtinų užmojų ir būtinybės vengti prisidėti prie tiesioginio ir netiesioginio žemės naudojimo keitimo pusiausvyrą. Transporto tikslo apskaičiavimo būdu neturėtų būti daromas poveikis ribinėms vertėms, nustatytoms siekiant į tą tikslą įskačiuoti tam tikrus degalus, pagamintus iš maistinių ir pašarinių augalų, ir degalus, dėl kurių kyla didelė netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizika. Be to, siekdamas neskatinti transporto sektoriuje naudoti biodegalų ir biodujų, pagamintų iš maistinių ir pašarinių augalų, ir atsižvelgiant į karo prieš Ukrainą poveikį maisto ir pašarų tiekimui, valstybės narės turėtų ir toliau turėti galimybę pasirinkti, ar biodegalus ir biodujas, pagamintus iš maistinių ir pašarinių augalų, įtraukti į transporto tikslą, ar ne. Jeigu valstybės narės nusprendžia jų neįtraukti, jos turėtų galėti pasirinkti sumažinti energija grindžiamą tikslą arba atitinkamai sumažinti taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslą, darydamos prielaidą, kad naudojant kurą, pagamintą iš maistinių ir pašarinių augalų, išmetama 50 % mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, o tai atitinka šios direktyvos priede nustatytas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tipines vertes, susijusias su svarbiausiais kuro, pagaminto iš maistinių ir pašarinių augalų, gamybos būdais, taip pat minimaliąją šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo ribinę vertę, taikomą daugumai tokius biodegalus gaminančių įrenginių;

- (77) siekiant užtikrinti, kad naudojant biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą būtų sumažinama vis daugiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, ir spręsti galimo netiesioginio tokio kuro skatinimo poveikio, pavyzdžiui, miškų naikinimo, problemą, Komisija, remdamasi objektyviais ir moksliniais kriterijais ir atsižvelgdama į Sąjungos klimato srities tikslus ir įsipareigojimus, turėtų peržiūrėti pasaulinės gamybos teritorijos vidutinės metinės plėtos užimant žemės plotus, kuriuose yra didelių anglies sandėpų, didžiausios leistinos procentinės dalies lygį ir prireikus, remdamasi savo peržiūros rezultatais, pasiūlyti naują ribinę vertę. Be to, Komisija turėtų įvertinti galimybę suprojektuoti spartesnę trajektoriją, pagal kurią būtų laipsniškai atsisakyta tokių degalų indėlio siekiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų, kad būtų kuo labiau sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis;
- (78) nustatant transporto sektoriaus tikslą kaip taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslą, būtina pateikti metodiką, kurioje atsižvelgiama į tai, kad įvairios atsinaujinančiųjų išteklių energijos rūšys padeda mažinti skirtingus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius ir todėl skirtingai prisideda prie atitinkamo tikslo įgyvendinimo. Turėtų būti laikoma, kad su atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija susijęs išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra lygus nuliui, o tai reiškia, kad dėl jos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažėja 100 %, palyginti su elektros energija, pagaminta iš iškastinio kuro. Tuo bus paskatinta naudoti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, nes mažai tikėtina, kad naudojant atsinaujinančiųjų išteklių degalus ir perdirbtos anglies kurą bus pasiektas toks didelis procentinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo dydis. Todėl veiksmingiausiu kelių transporto dekarbonizavimo būdu taptų elektrifikavimas, pagrįstas atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltiniais. Be to, siekiant skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą aviacijos ir jūrų transporto rūšyse, kuriuos sudėtinga elektrifikuoti, tinkama, apskaičiuojant konkrečius tam kurui nustatytus tikslus, nustatyti tų rūšių transportui tiekiamam kurui taikomą daugiklį;

- (79) tiesiogiai elektrifikuojant galutinio energijos suvartojimo sektorius, įskaitant transporto sektorį, didinamas sistemos efektyvumas ir sudaromos palankesnės sąlygos pereiti prie atsinaujinančiųjų išteklių energija pagrįstos energetikos sistemos. Todėl tai savaime yra veiksminga priemonė išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti. Todėl nebūtina sukurti papildomumo sistemos, kuri taikoma būtent atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijai, tiekiamai elektrinėms transporto priemonėms transporto sektoriuje. Be to, saulės energija varomos elektrinės transporto priemonės gali labai prisidėti prie Sąjungos transporto sektoriaus dekarbonizacijos;
- (80) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras turi būti apskaičiuojamas kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, neatsižvelgiant į tai, kuriame sektoriuje jis sunaudojamas, todėl taisyklės, pagal kurias nustatomas jo kaip atsinaujinančiųjų išteklių kuro pobūdis, kai jis gaminamas iš elektros energijos, ir kurios buvo taikomos tik tiems degalams, kurie naudojami transporto sektoriuje, turėtų būti taikomos ir visam atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui nepriklausomai nuo sektoriaus, kuriame jis naudojamas;

- (81) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras yra svarbus siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį sektoriuose, kurie, kaip numatoma, ilguoju laikotarpiu priklausys nuo dujinio ir skystojo kuro, be kita ko, pramonės reikmių ir sunkiojo transporto srityje. Ne vėliau kaip 2028 m. liepos 1 d. Komisija turėtų įvertinti metodikos, pagal kurią nustatoma, kada elektros energija, naudojama atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui gaminti, gali būti laikoma visiškai atsinaujinančia, poveikį, įskaitant papildomumo ir laiko bei geografinės koreliacijos poveikį gamybos sąnaudoms, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui ir energetikos sistemai, ir turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoje visų pirma turėtų būti įvertintas metodikos poveikis atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro prieinamumui ir įperkamumui pramonės ir transporto sektoriuose ir Sąjungos gebėjimui pasiekti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro tikslus, atsižvelgiant į Sąjungos strategiją dėl importuojamo ir vidaus vandenilio, kartu kuo labiau sumažinant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio padidėjimą elektros energijos sektoriuje ir visoje energetikos sistemoje. Jei toje ataskaitoje daroma išvada, kad metodika neužtikrinamas pakankamas prieinamumas ir įperkamumas ir ja iš esmės neprisidedama prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, energetikos sistemos integravimo ir 2030 m. Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro tikslų įgyvendinimo, Komisija turėtų peržiūrėti Sąjungos metodiką ir, kai tikslinga, priimti deleguotąjį aktą, kuriuo būtų iš dalies pakeista metodika, kad būtų atlikti būtini kriterijų pakeitimai, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vandenilio pramonės plėtrai;

- (82) siekiant užtikrinti didesnę Sąjungos tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų, taikomų kietajam biomasės kurui, naudojamam įrenginiuose, gaminančiuose šilumą, elektros energiją ir vėsumą, aplinkosauginį veiksmingumą, minimalią tokių kriterijų taikymo ribą reikėtų sumažinti nuo dabartinių 20 MW iki 7,5 MW;
- (83) Direktyva (ES) 2018/2001 sustiprinta bioenergijos tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo sistema, nustatant kriterijus visiems galutinio energijos suvartojimo sektoriams. Joje nustatytos specialios taisyklės dėl biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro, pagaminto iš miško biomasės, pagal kurias reikalaujama užtikrinti biomasės ruošos operacijų tvarumą ir apskaičiuoti dėl žemės paskirties keitimo išmetamą teršalų kiekį. Atsižvelgiant į biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus ir buveinių naikinimo prevencijos tikslus pagal Direktyvą 92/43/EB, Direktyvą 2000/60/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB¹ ir Direktyvą 2009/147/EB, būtina užtikrinti didesnę ypač didelės biologinės įvairovės ir daug anglies turinčių buveinių, pavyzdžiui, pirminių miškų ir sengirų, didelės biologinės įvairovės miškų, pievų, durpynų ir viržynų, apsaugą. Todėl, laikantis iš žemės ūkio biomasės pagamintiems biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui taikomo požiūrio, turėtų būti nustatytos išimtys ir apribojimai, susiję su miško biomasės gavyba iš tų zonų, išskyrus atvejus, kai rizika grindžiamas požiūris numato būtinas išimtis ir apribojimus, o operatoriai pateikia būtinas garantijas. Be to, atsižvelgiant į tinkamus pereinamuosius laikotarpius investicijų saugumo tikslais, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai taip pat turėtų būti palaipsniui taikomi esamiems biomasę naudojančioms įrenginiams, siekiant užtikrinti, kad gaminant bioenergiją visuose tokiuose įrenginiuose būtų sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, palyginti su energija, pagaminta naudojant iškastinį kurą;

¹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

- (84) laikantis tvarios miškotvarkos principų turėtų būti išsamiau nustatyti tvarumo kriterijai, susiję su miško biomasės ruoša. Tomis specifikacijomis turėtų būti siekiama sustiprinti ir paaiškinti rizika grindžiamą požiūrį į miško biomasę, kartu nustatant valstybėms narėms skirtas proporcingas nuostatas, kuriomis būtų sudarytos sąlygos daryti tikslingus praktikos pritaikymus, tinkamus vietos sąlygoms;
- (85) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų miško biomasės naudojimas energijai gaminti būtų suderinamas su jų pareigomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841¹. Tuo tikslu valstybės narės turėtų atlikti ateities perspektyvų vertinimus ir įgyvendinti būtinas priemones, kuriomis papildomos jų esamos pareigos pagal Reglamentą (ES) 2018/1999;
- (86) atsižvelgiant į specifinę atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, padėtį, pasižyminčią jų energetikos sektoriui būdingu izoliuotumu, ribota pasiūla ir priklausomybe nuo iškastinio kuro, turėtų būti įtvirtinta nuostata išplėsti nukrypti leidžiančios nuostatos, pagal kurią valstybėms narėms leidžiama priimti konkrečius kriterijus, kad būtų užtikrintas tinkamumas gauti finansinę paramą už tam tikro biomasės kuro vartojimą tuose regionuose, taikymo sritį į ją taip pat įtraukiant skystuosius bioproduktus ir biodegalus. Remiantis Direktyva (ES) 2018/2001, visi konkretūs kriterijai turėtų būti objektyviai pagrįsti tuo, kad reikia užtikrinti atitinkamo atokiausio regiono energetinį nepriklausomumą ir sklandų perėjimą prie nustatytų tvarumo, energijos vartojimo efektyvumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų atitinkamame atokiausiame regione;

¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

- (87) Sąjunga yra įsipareigojusi gerinti biomasės kuro gamybos aplinkosauginį, ekonominį ir socialinį tvarumą. Ši direktyva papildo kitus Sąjungos teisės aktus, visų pirma teisės aktą dėl tvarumo išsamaus patikrinimo, kuriame nustatomi reikalavimai dėl neigiamo poveikio žmogaus teisėms ar aplinkai vertės grandinėje išsamaus patikrinimo;
- (88) siekiant sumažinti administracinę naštą atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro gamintojams ir valstybėms narėms, kurių savanoriškos ar nacionalinės schemos Komisijos įgyvendinimo aktu buvo pripažintos kaip schemos, kuriose pateikiami įrodymai ar tikslūs duomenys apie atitiktį tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, taip pat kitiems reikalavimams, nustatytiems šioje direktyvoje įtvirtintose iš dalies keičiančiose nuostatose, valstybės narės, atsižvelgdamos į Komisijos pripažinimą, turėtų pripažinti sertifikavimo pagal tokias schemas rezultatus. Siekdamos sumažinti naštą mažiems įrenginiams, valstybės narės turėtų galėti nustatyti supaprastintą savanorišką tikrinimo mechanizmą įrenginiams, kurių bendra šiluminė galia yra nuo 7,5 MW iki 20 MW;

- (89) siekiant sumažinti riziką ir geriau užkirsti kelią sukčiavimui bioenergijos ir perdirbtos anglies kuro tiekimo grandinėse, Direktyvoje (ES) 2018/2001 pateikiama vertingų papildymų skaidrumo, atsekamumo ir priežiūros požiūriu. Tokiomis aplinkybėmis Sąjungos duomenų bazė, kurią turi sukurti Komisija, siekiama sudaryti sąlygas atsekti atsinaujinančiųjų išteklių skystąjį ir dujinį kurą ir perdirbtos anglies kurą. Duomenų bazės apimtis turėtų būti išplėsta ir apimti ne tik transporto, bet ir visus kitus galutinio energijos suvartojimo sektorius, kuriuose naudojamas toks kuras. Tokiu išplėtimu siekiama labai prisidėti prie visapusiškos to kuro gamybos ir vartojimo stebėsenos, taip sumažinant dvigubos apskaitos ar pažeidimų riziką tiekimo grandinėse, įtrauktose į Sąjungos duomenų bazę. Be to, siekiant išvengti rizikos, kad dėl tų pačių iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintų dujų bus pateikti keli prašymai, bet kurios duomenų bazėje registruotos iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintų dujų siuntos kilmės garantija turėtų būti panaikinta. Duomenų bazė turėtų būti viešai prieinama atviru, skaidriu ir naudotojui patogiu būdu, kartu laikantis privačių ir neskelbtinų komercinių duomenų apsaugos principų. Komisija turėtų skelbti metines ataskaitas apie Sąjungos duomenų bazėje pateiktą informaciją, įskaitant informaciją apie biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro kiekį, geografinę kilmę ir pradinių žaliavų tipą. Komisija ir valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti Sąjungos duomenų bazės ir esamų nacionalinių duomenų bazių sujungiamumą, kad būtų užtikrintas sklandus perėjimas ir duomenų bazių abikryptiškumas. Buvo ne tik padidintas atskirų žaliavų ir kuro siuntų skaidrumas ir atsekamumas tiekimo grandinėje – neseniai priimtu Komisijos įgyvendinimo aktu (ES) 2022/996¹ buvo sugriežtinti audito reikalavimai sertifikavimo įstaigoms ir buvo padidinti sertifikavimo įstaigų viešosios priežiūros įgaliojimai, įskaitant galimybę kompetentingoms institucijoms vykdant priežiūros srities patikras susipažinti su ekonominės veiklos vykdytojų dokumentais ir patekti į jų patalpas. Direktyvoje (ES) 2018/2001 buvo atitinkamai gerokai sustiprintas nustatytos tikrinimo sistemos vientisumas, sertifikavimo įstaigų atliekamą auditą ir Sąjungos duomenų bazę papildžius valstybių narių kompetentingų institucijų tikrinimo ir priežiūros pajėgumais. Primygtinai rekomenduojama, kad valstybės narės naudotųsi abiem viešosios priežiūros galimybėmis;

¹ 2022 m. birželio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/996 dėl tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų bei nedidelės netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizikos kriterijų tikrinimo taisyklių (OL L 168, 2022 6 27, p. 1).

- (90) Komisija ir valstybės narės turėtų nuolat prisitaikyti prie geriausios administracinės praktikos ir imtis visų tinkamų priemonių, kad supaprastintų Direktyvos (ES) 2018/2001 įgyvendinimą ir taip sumažintų susijusių subjektų ir paveiktų sektorių atitikties užtikrinimo išlaidas;
- (91) turi būti nustatytos tinkamos kovos su sukčiavimu nuostatos, visų pirma susijusios su iš atliekų gautų žaliavų arba biomasės, kuri, kaip nustatyta, kelia didelę netiesioginio žemės paskirties keitimo riziką, naudojimu. Kadangi sukčiavimo nustatymas ir prevencija yra labai svarbūs siekiant užkirsti kelią nesąžiningai konkurencijai ir nevaldomam miškų naikinimui, taip pat trečiosiose valstybėse, turėtų būti įgyvendintas visapusiškas ir sertifikuotas tų žaliavų atsekamumas;
- (92) todėl Direktyva (ES) 2018/2001 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (93) įvairiose Reglamento (ES) 2018/1999 nuostatose pateikiamos kelios nuorodos į Sąjungos lygmeniu nustatytą privalomą tikslą pasiekti, kad bent 32 % Sąjungoje sunaudojamos energijos 2030 m. sudarytų atsinaujinančiųjų išteklių energija. Kadangi tą tikslą būtina padidinti, siekiant veiksmingai prisidėti prie užmojo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne vėliau kaip 2030 m. sumažinti 55 %, tos nuorodos turėtų būti iš dalies pakeistos. Bet kokiais nustatytais papildomais planavimo ir ataskaitų teikimo reikalavimais nebus sukurta nauja planavimo ir ataskaitų teikimo sistema, tačiau jiems turėtų būti taikoma esama tame reglamente nustatyta planavimo ir ataskaitų teikimo sistema;
- (94) siekiant išvengti reglamentavimo reikalavimų, susijusių su transporto degalų dekarbonizacijos tikslais, dubliavimosi ir užtikrinti suderinimą su Direktyva (ES) 2018/2001, turėtų būti iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/70/EB¹ taikymo sritis;

¹ 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 93/12/EEB (OL L 350, 1998 12 28, p. 58).

- (95) Direktyvoje 98/70/EB įtvirtintos terminų apibrėžtys turėtų būti suderintos su Direktyvoje (ES) 2018/2001 įtvirtintomis terminų apibrėžtimis tam, kad būtų išvengta skirtingų apibrėžčių taikymo pagal tuos dvejus aktus;
- (96) siekiant supaprastinimo ir siekiant išvengti dvigubo reglamentavimo, susijusio su sugriežtintomis transporto degalų dekarbonizacijos pareigomis, numatytomis Direktyvoje (ES) 2018/2001, turėtų būti panaikintos Direktyvoje 98/70/EB nustatytos pareigos dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo ir biodegalų naudojimo;
- (97) siekiant išvengti dvigubo ataskaitų teikimo pareigų reglamentavimo, turėtų būti panaikintos Direktyvoje 98/70/EB nustatytos pareigos dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo stebėsenos ir ataskaitų teikimo;
- (98) Tarybos direktyva (ES) 2015/652¹, kurioje pateikiamos išsamios vienodo Direktyvos 98/70/EB 7a straipsnio įgyvendinimo taisyklės, turėtų būti panaikinta, nes, šia direktyva panaikinus Direktyvos 98/70/EB 7a straipsnį, ji taps nebeaktuali;

¹ 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyva (ES) 2015/652, kuria nustatomi skaičiavimo metodai ir atskaitomybės reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, OL L 107, 2015 4 25, p. 26).

- (99) kalbant apie dyzelino biologinius komponentus, Direktyvoje 98/70/EB esančia nuoroda į dyzeliną B7, t. y. dyzeliną, kuriame yra iki 7 % riebalų rūgščių metilo esterių (RRME), ribojamos galimybės pasiekti aukštesnius biodegalų naudojimo tikslus, nustatytus Direktyvoje (ES) 2018/2001. Taip yra dėl to, kad beveik visas Sąjungoje tiekiamas dyzelinas jau yra B7. Todėl didžiausia biologinių komponentų dalis turėtų būti padidinta nuo 7 % iki 10 %. Siekiant remti dyzelino B10, t. y. dyzelino, kurio sudėtyje yra iki 10 % RRME, plėtrą rinkoje, reikalinga dyzelino, kuriame yra 7 % RRME, Sąjungos masto B7 apsaugos klasė, nes manoma, kad ne vėliau kaip 2030 m. transporto priemonių parką sudarys daug transporto priemonių, nesuderinamų su B10. Tai turėtų atispindėti Direktyvos 98/70/EB 4 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje;
- (100) pereinamojo laikotarpio nuostatos turėtų suteikti galimybę tvarkingai tęsti duomenų rinkimą ir vykdyti ataskaitų teikimo pareigas, susijusias su šia direktyva išbrauktais Direktyvos 98/70/EB straipsniais;
- (101) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, energetinę priklausomybę ir energijos kainas, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (102) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjai laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas, visų pirma atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą Komisija prieš Belgiją² (byla C-543/17);
- (103) siekiant kompensuoti dėl šios direktyvos piliečiams, administravimo institucijoms ir įmonėms tenkančią reguliavimo našta, Komisija turėtų peržiūrėti reguliavimo sistemą atitinkamuose sektoriuose laikydamosi principo „kiek plus, tiek minus“, kaip nustatyta 2021 m. balandžio 29 d. Komisijos komunikate „Geresnis reglamentavimas: bendromis jėgomis renkime geresnius teisės aktus“,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

² 2019 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje Komisija prieš Belgiją, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573.

1 straipsnis
Direktyvos (ES) 2018/2001 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2018/2001 iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnio antra pastraipa iš dalies keičiama taip:

a) 1 punktas pakeičiamas taip:

- „1) atsinaujinančiųjų išteklių energija arba atsinaujinančioji energija – atsinaujinančiųjų neišskastinių išteklių energija, t. y. vėjo, saulės (šilumos ir fotovoltinė) energija, geoterminė energija, osmosinė energija, aplinkos energija, potvynių, bangų ir kitokia vandenynų energija, hidroenergija, energija iš biomasės, sąvartynų dujų, nuotekų valymo įrenginių dujų ir biodujų;
- 1a) pramoninė apvalioji mediena – pjaustyti rąstai, fanerrąščiai, popiermedžio mediena (apvalioji arba skaldyta), taip pat visa kita pramoniniams tikslams tinkama apvalioji mediena, išskyrus apvaliąją medieną, kuri dėl savo savybių, pavyzdžiui, medžio rūšies, matmenų, tiesumo ir rievių tankio, yra netinkama naudoti pramonėje, kaip tai apibrėžta ir tinkamai pagrįsta valstybių narių atsižvelgiant į atitinkamas miškų ir rinkos sąlygas;“;

b) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4) bendrasis galutinis energijos suvartojimas – energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei pateikti energijos produktai, elektros energijos ir šilumos, kurias elektros energijos ir šilumos gamybos reikmėms sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimas ir elektros energijos bei šilumos nuostoliai paskirstymo ir perdavimo proceso metu;“;

c) papildoma šiais punktais:

„9a) paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zona – konkreti sausumoje, jūroje arba vidaus vandenyse esanti vieta arba teritorija, kurią valstybė narė nustatė kaip ypač tinkamą atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams įrengti;

9b) saulės energijos įranga – įranga, kuria saulės energija paverčiama šilumine arba elektros energija, visų pirma saulės šiluminės energijos ir saulės fotovoltinės energijos įranga;“;

d) įterpiami šie punktai:

„14a) prekybos zona – prekybos zona, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943* 2 straipsnio 65 punkte;

- 14b) novatoriška atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologija – atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologija, kuria bent vienu būdu pagerinama palyginama pažangiausios atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologija arba kuria sudaromos sąlygos naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologiją, kuri nėra visiškai komercializuota arba kuriai yra būdingas aiškus rizikos lygis;
- 14c) išmanioji apskaitos sistema – pažangioji matavimo sistema, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944** 2 straipsnio 23 punkte;
- 14d) įkrovimo prieiga – įkrovimo prieiga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) .../...***+ 2 straipsnio 48 punkte;
- 14e) rinkos dalyvis – rinkos dalyvis, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 25 punkte;
- 14f) elektros energetikos rinka – elektros energetikos rinkos, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 9 punkte;
- 14g) buitinė baterija – atskira įkraunamoji baterija, kurios vardinė talpa yra didesnė kaip 2 kWh ir kuri yra tinkama įrengti ir naudoti buityje;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)), numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

- 14h) elektrinių transporto priemonių baterija – elektrinių transporto priemonių baterija, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../...^{***+} 3 straipsnio 1 dalies 14 punkte;
- 14i) pramoninė baterija – pramoninė baterija, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../...⁺⁺ 3 straipsnio 1 dalies 13 punkte;
- 14j) baterijos būklė – baterijos būklė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) .../...⁺⁺ 3 straipsnio 1 dalies 28 punkte;
- 14k) įkrovos būseną – įkrovos būseną, kaip apibrėžta Reglamento (ES) .../...⁺⁺ 3 straipsnio 1 dalies 27 punkte;
- 14l) galios nuostatis – baterijos valdymo sistemoje saugoma dinaminė informacija apie elektrinės galios nustatytąsias vertes, kurioms esant baterija turėtų optimaliai veikti įkrovimo ar iškrovimo operacijos metu ir užtikrinama optimali baterijos būklė ir veikimas;
- 14m) išmanusis įkrovimas – įkrovimo operacija, kai elektros energijos tiekimo baterijai intensyvumas dinamiškai koreguojamas remiantis elektroniniu ryšiu gaunama informacija;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)) numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

⁺⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)), numerį.

- 14n) reguliavimo institucija – reguliavimo institucija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 2 punkte;
- 14o) abikryptis įkrovimas – abikryptis įkrovimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) .../...⁺ 2 straipsnio 11 punkte;
- 14p) įprastos galios įkrovimo prieiga – įprastos galios įkrovimo prieiga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) .../...⁺ 2 straipsnio 37 punkte;
- 14q) atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis – sutartis, pagal kurią fizinis arba juridinis asmuo sutinka pirkti atsinaujinančiųjų išteklių energiją tiesiogiai iš gamintojo ir kuri apima atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutartis ir atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos pirkimo sutartis, bet vien jomis neapsiriboja;

* 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).

** 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

*** ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES (OL ...).

**** ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiami Direktyva 2008/98/EB ir Reglamentas (ES) 2019/1020 bei panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL ...).“;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)), numerį.

e) įterpiami šie punktai:

„18a) pramonė – įmonės ir gaminiai, priskiriami Statistinio ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (NACE 2 red.), nustatyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006^{*} B, C ir F sekcijoms ir J sekcijos 63 skyriui;

18b) naudojimas ne energetikos tikslu – kuro kaip žaliavos naudojimas pramoniniame procese, o ne energijai gaminti;

* 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).“;

f) įterpiami šie punktai:

„22a) atsinaujinančiųjų išteklių kuras – biokuras, skystieji bioproductai, biomasės kuras ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras;

22b) principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ – principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1999 2 straipsnio 18 punkte;“;

g) 36 punktą pakeičiamas taip:

„36) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras – skystasis ir dujinis kuras, kurio energinė vertė gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių, kurie nėra biomasė;“;

h) įterpiami šie punktai:

„44a) įveistas miškas – įveistas miškas kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1115* 2 straipsnio 11 punkte;

44b) osmosinė energija – energija, kuri atsiranda savaime dėl druskos koncentracijos dviejuose skysčiuose, paprastai gėlame ir sūriame vandenyje, skirtumo;

44c) sistemos efektyvumas – efektyvaus energijos vartojimo sprendimų rinkinys, kai jais taip pat sudaromos sąlygos ekonomiškai efektyviai siekti dekarbonizacijos, užtikrinti papildomą lankstumą ir efektyviai naudoti išteklius;

44d) kolokacinis energijos kaupimas – energijos kaupimo įrenginio ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginio, prijungtų prie to paties tinklo prieigos taško, junginys;

44e) saulės energija varoma elektrinė transporto priemonė – motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavara, turinti vien tik neišorinius elektros įrenginius, veikiančius kaip energijos keitiklis su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės, ir kurioje taip pat įrengtos integruotos fotovoltinės plokštės;

* 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1115 dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų biržos prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010 (OL L 150, 2023 6 9, p. 206).“;

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės kolektyviai užtikrina, kad Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, 2030 m. būtų bent 42,5 %.

Valstybės narės kolektyviai deda pastangas, kad Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, 2030 m. padidėtų bent iki 45 %.

Valstybės narės nustato orientacinį tikslą, kad ne vėliau kaip 2030 m. novatoriškos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos sudarytų bent 5 % naujų įrengtųjų atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad energija iš biomasės būtų gaminama taip, kad būtų kuo labiau sumažintas nederamas iškreipiamasis poveikis biomasės žaliavų rinkai ir žalingas poveikis biologinei įvairovei, aplinkai ir klimatui. Tuo tikslu jos atsižvelgia į atliekų hierarchiją, nustatytą Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnyje, ir užtikrina, kad būtų taikomas pakopinis biomasės naudojimo principas, atkreipdamos dėmesį į paramos schemas ir tinkamai atsižvelgdamos į nacionalinius ypatumus.

Siekiant užtikrinti, kad medienos biomasė būtų naudojama atsižvelgiant į jos didžiausią ekonominę ir aplinkosauginę pridėtinę vertę laikantis toliau nurodytų prioritetų tvarkos, valstybės narės iš biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gaunamai energijai skirtos paramos schemas rengia taip, kad būtų išvengta netvarių modelių skatinimo ir konkurencijos su medžiagų sektoriais iškraipymo:

- a) medienos gaminiai;
- b) medienos gaminių naudojimo laiko pailginimas;
- c) pakartotinis naudojimas;
- d) perdirbimas;
- e) bioenergija ir
- f) šalinimas.

- 3a. Valstybės narės gali nukrypti nuo 3 dalyje nurodyto pakopinio biomasės naudojimo principo, kai to reikia siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą. Kai vietos pramonė kiekybiniu ar techniniu požiūriu neturi galimybės naudoti miško biomasės atsižvelgiant į jos ekonominę ir aplinkosauginę pridėtinę vertę, kuri yra didesnė už energijos gamybą, valstybės narės to principo gali netaikyti žaliavoms, gaunamoms:
- a) vykdam būtiną miškotvarkos veiklą, kuria siekiama užtikrinti ikiprekybinį retinimą arba kuri vykdoma laikantis nacionalinės teisės aktų dėl gamtos gaisrų prevencijos didelės rizikos zonose,
 - b) vykdam sanitarinį kirtimą įvykus dokumentuose užregistruotiems natūraliems trikdžiams arba
 - c) vykdam tam tikros medienos, kurios charakteristikos netinka vietos medienos apdorojimo įrenginiams, ruošą.
- 3b. Ne dažniau kaip kartą per metus valstybės narės pateikia Komisijai pranešimą, kuriame pagal 3a dalį apibendrinami nurodyto pakopinio biomasės naudojimo principo nesilaikymo atvejai, tokių nesilaikymų priežastys ir jų taikymo geografinė aprėptis. Komisija viešai paskelbia gautus pranešimus ir gali pateikti viešą nuomonę dėl bet kurio iš tų pranešimų.

3c. Valstybės narės neteikia tiesioginės finansinės paramos:

- a) pjaustytinų rąstų, fanerrąsčių, pramoninės apvaliosios medienos, kelmų ir šaknų naudojimui energijai gaminti;
- b) atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai deginant atliekas, nebent būtų vykdomos Direktyvoje 2008/98/EB nustatytos atskiro surinkimo pareigos.

3d. Nedarant poveikio 3 daliai, valstybės narės neteikia naujos paramos ir neatnauja bet kokios paramos elektros energijos gamybai iš miško biomasės įrenginiuose, kuriuose gaminama tik elektros energija, išskyrus atvejus, kai tokia elektros energija atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

- a) ji gaminama regione, nurodytame teritoriniame teisingos pertvarkos plane, parengtame pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1056* 11 straipsnį, nes jis priklauso nuo kietojo iškastinio kuro ir jis atitinka atitinkamus šios direktyvos 29 straipsnio 11 dalyje nustatytus reikalavimus;
- b) ji gaminama taikant iš biomasės išsiskyrusio CO₂ surinkimo ir saugojimo technologiją ir ji atitinka 29 straipsnio 11 dalies antroje pastraipoje nustatytus reikalavimus;

- c) ji gaminama atokiausiame regione, kaip nurodyta SESV 349 straipsnyje, ribotą laikotarpį, siekiant laipsniškai kuo labiau sumažinti miško biomasės naudojimą nedarant poveikio galimybei gauti saugios ir patikimos energijos.

Ne vėliau kaip 2027 m. Komisija paskelbia valstybių narių paramos schemų, susijusių su biomase, poveikio, įskaitant poveikį biologinei įvairovei, klimatui ir aplinkai, ir galimų rinkos iškreipimų ataskaitą ir įvertina galimybę toliau apriboti dėl miško biomasės teikiamos paramos schemas.

* 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, OL L 231, 2021 6 30, p. 1.“;

c) įterpiama ši dalis:

„4a. Valstybės narės nustato sistemą, kuri gali apimti paramos schemas bei priemonės ir kuria gali būti sudarytos palankesnės sąlygos naudoti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutartis, suteikiant galimybę pasiekti tokį atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pajėgumų plėtros lygį, kuris atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytą valstybės narės nacionalinį įnašą, ir tokiu tempu, kuris atitinka Reglamento (ES) 2018/1999 4 straipsnio a punkto 2 dalyje nurodytas orientacines trajektorijas. Visų pirma ta sistema turi būti šalinamos likusios kliūtys, trukdančios užtikrinti aukštą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos tiekimo lygį, įskaitant kliūtis, susijusias su leidimų išdavimo procedūromis, ir trukdančios užtikrinti būtiną perdavimo, skirstymo ir kaupimo infrastruktūros, įskaitant kolokacinę energijos kaupimą, plėtrą. Rengdamos tą sistemą, valstybės narės atsižvelgia į papildomą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekį, reikalingą transporto, pramonės, pastatų ir šildymo ir vėsinimo sektorių paklausai patenkinti ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui gaminti. Valstybės narės pagal sistemą nustatytų politikos ir priemonių santrauką ir jų įgyvendinimo įvertinimą gali įtraukti atitinkamai į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius bei į savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, pateiktas pagal to reglamento 17 straipsnį.“;

3) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Kalbant apie pirmos pastraipos a, b arba c punktą, apskaičiuojant bendrojo galutinio atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo procentinę dalį, į dujas ir elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių atsižvelgiama tik vieną kartą.

Energija, pagaminta iš atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, įskaitoma į sektorių – elektros energijos, šildymo ir vėsinimo arba transporto – kuriame ji suvartojama.

Nedarant poveikio trečiai pastraipai, valstybės narės konkrečiu bendradarbiavimo susitarimu gali susitarti visą vienoje valstybėje narėje suvartotą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą arba jo dalį įtraukti į tos valstybės narės, kurioje tas kuras pagamintas, bendrojo galutinio atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo procentinę dalį. Siekiant stebėti, ar tas pats atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras nėra apskaitomas ir valstybėje narėje, kurioje jis gaminamas, ir valstybėje narėje, kurioje jis suvartojamas, ir siekiant užregistruoti apskaitomą kiekį, valstybės narės Komisijai praneša apie tokį bendradarbiavimo susitarimą. Į tokį bendradarbiavimo susitarimą įtraukiamas atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro kiekis, kuris įtraukiamas bendrai ir kiekvienai valstybei narei, ir datą, nuo kurios bus vykdomas bendradarbiavimo susitarimas.“;

- b) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1 dalies pirmos pastraipos a punkto tikslais bendrasis galutinis atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos suvartojimas apskaičiuojamas kaip valstybėje narėje iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos elektros energijos kiekis, įskaitant elektros energiją, kurią iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojai ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos, taip pat elektros energiją, pagamintą iš atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, ir neįskaitant elektros energijos, pagamintos hidroakumuliaciniais įrenginiais, kuriems naudojamas prieš tai į aukštutinį baseiną pakeltas vanduo, taip pat elektros energijos, naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui gaminti.“;

- c) 4 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) galutinis atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas transporto sektoriuje apskaičiuojamas kaip visų biodegalų, biodujų ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, suvartotų transporto sektoriuje, suma. Tai apima tarptautiniams jūriniams bunkeriams tiekiamą atsinaujinančiųjų išteklių kurą.“;

4) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. kiekviena valstybė narė susitaria nustatyti bendradarbiavimo su viena ar daugiau kitų valstybių narių dėl bendrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos projektų sistemą, laikantis šių sąlygų:

- a) valstybės narės stengiasi susitarti dėl bent dviejų bendrų projektų sukūrimo ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d.;
- b) valstybės narės, kuriose per metus suvartojama daugiau kaip 100 TWh elektros energijos, stengiasi susitarti dėl trečio bendro projekto sukūrimo ne vėliau kaip 2033 m. gruodžio 31 d.

Nustatant bendrus jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus atsižvelgiama į poreikius, nustatytus kiekvieno jūros baseino aukšto lygio strateginiuose integruoto jūrinio tinklo plėtros planuose, nurodytuose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/869* 14 straipsnio 2 dalyje, ir dešimties metų visos Sąjungos tinklo plėtros plane, nurodytame Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalies b punkte, tačiau jie gali viršyti tuos poreikius ir juose gali dalyvauti vietos ir regionų institucijos bei privačios įmonės.

Valstybės narės stengiasi teisingai paskirstyti bendrų projektų išlaidas ir naudą. Tuo tikslu atitinkamame bendradarbiavimo susitarime valstybės narės atsižvelgia į visas atitinkamas bendro projekto išlaidas ir naudą.

Valstybės narės praneša Komisijai apie bendradarbiavimo susitarimus, įskaitant datą, kada tikimasi, kad bendri projektai pradės veikti. Projektai, finansuojami nacionaliniais įnašais pagal Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/1294^{**}, laikomi atitinkančiais pirmoje pastraipoje nurodytas dalyvaujančioms valstybėms narėms nustatytas pareigas.

* 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).

** 2020 m. rugsėjo 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1294 dėl Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmo (OL L 303, 2020 9 17, p. 1).“;

b) įterpiama ši dalis:

„7a. Remdamosi pagal Reglamento (ES) 2022/869 14 straipsnį nustatytais orientaciniais jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos plėtros kiekviename jūros baseine tikslais, atitinkamos valstybės narės skelbia informaciją apie jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekius, kuriuos jos planuoja užtikrinti konkurso būdu, atsižvelgdamos į tinklo infrastruktūros technines ir ekonomines galimybes ir jau vykdomą veiklą. Valstybės narės stengiasi savo jūrų teritorijų planuose skirti teritorijų jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, atsižvelgdamos į veiklą, kuri jau vykdoma paveiktose zonose. Siekdamos palengvinti leidimų bendriems jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams išdavimą, valstybės narės supaprastina leidimų išdavimo procedūrą, padidina jos veiksmingumą bei skaidrumą, stiprina tarpusavio bendradarbiavimą ir, kai tikslinga, įsteigia bendrą kontaktinį punktą. Siekdamos padidinti visuomenės pritarimą, valstybės narės gali įtraukti atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas į bendrus projektus jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje.“;

5) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

1. Valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos, šilumos ar vėsumos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių įrenginiams bei susijusiems perdavimo ir paskirstymo tinklams, biomasės pavertimo biodegalais, skystaisiais bioproduktais, biomasės kuru ar kitais energijos produktais procesams, ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui, būtų proporcingos ir būtinos bei padėtų įgyvendinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“;

b) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

- „2. Valstybės narės aiškiai apibrėžia visas technines specifikacijas, kurias turi atitikti atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojančios įrenginiai ir sistemos, kad jie galėtų naudotis paramos schemomis ir atitiktų viešųjų pirkimų reikalavimus. Jei yra nustatyti darnieji standartai arba Europos standartai, įskaitant Europos standartizacijos organizacijų nustatytas technines atskaitos sistemas, tokios techninės specifikacijos parengiamos pagal tuos standartus. Pirmenybė teikiama darniesiems standartams, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, siekiant paremti Sąjungos teisės aktus, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1369* ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB**. Jei jų nėra, ta eilės tvarka taikomi kiti darnieji standartai ir Europos standartai. Tokiose techninėse specifikacijose nenurodoma, kur įrenginiai ir sistemos turi būti sertifikuojami, ir jos netrukdo tinkamam vidaus rinkos veikimui.
- 2a. Valstybės narės skatina tam tikrą ribotą laikotarpį vykdyti bandomuosius projektus, kad realiomis sąlygomis būtų išbandyta novatoriška atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologija, skirta atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, skirstymui ir kaupimui, laikantis taikytinos Sąjungos teisės ir imantis tinkamų apsaugos priemonių, kad būtų užtikrintas saugus energetikos sistemos veikimas ir išvengta neproporcingo poveikio vidaus rinkos veikimui, prižiūrint kompetentingai institucijai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad planuojant, įskaitant ankstyvą teritorijos planavimą, projektuojant, statant ir atnaujinant miestų infrastruktūrą, pramoninius, komercinius ar gyvenamuosius rajonus ir energetikos bei transporto infrastruktūrą, įskaitant elektros energijos, centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, gamtinių dujų ir alternatyviųjų degalų tinklus, jų kompetentingos institucijos nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis įtrauktų nuostatas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimo ir plėtros, be kita ko, dėl vartotojų iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų, ir neišvengiamai susidarantios atliekinės šilumos ir vėsumos naudojimo. Valstybės narės visų pirma, kai tikslinga, skatina vietos ir regionines administracines įstaigas įtraukti šilumos ir vėsumos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių aspektą į miestų infrastruktūros planavimą ir konsultuojasi su tinklo operatoriais siekdamos atsižvelgti į energijos vartojimo efektyvumo ir paklausos atsako programų, taip pat specialių nuostatų dėl vartotojų iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų poveikį tinklo operatorių infrastruktūros vystymo planams.

-
- * 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1).
- ** 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).“;

- c) 4–7 dalys išbraukiamos;

d) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Valstybės narės įvertina reglamentavimo ir administracinės kliūtis, trukdančias sudaryti ilgalaikes atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis, ir pašalina nepagrįstas kliūtis tokioms sutartims, taip pat skatina jas naudoti, be kita ko, išnagrinėdamos, kaip sumažinti su jomis susijusią finansinę riziką, visų pirma pasinaudojant kredito garantijomis. Valstybės narės užtikrina, kad tokioms sutartims nebūtų taikomos neproporcingos arba diskriminacinės procedūros ar mokesčiai ir kad visos susijusios kilmės garantijos galėtų būti perduotos atsinaujinančiųjų išteklių energijos pirkėjui pagal atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartį.

Valstybės narės savo politiką ir priemones, kuriomis skatinamas atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutarčių naudojimas, aprašo savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal to reglamento 17 straipsnį. Tose pažangos ataskaitose jos taip pat nurodo atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos apimtį, kuri pagrįsta atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartimis.

Po atlikto pirmoje pastraipoje nurodyto vertinimo Komisija išanalizuoja kliūtis, trukdančias sudaryti ilgalaikes atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis, visų pirma tarpvalstybines atsinaujinančiosios energijos pirkimo sutartis, ir parengia gaires dėl tų kliūčių pašalinimo.

9. Ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija apsveria, ar reikia papildomų priemonių siekiant padėti valstybėms narėms įgyvendinti šioje direktyvoje nustatytas leidimų išdavimo procedūras, be kita ko, parengiant orientacinius pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius.“;

6) įterpiami šie straipsniai:

„15a straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimas pastatų sektoriuje

1. Siekdamas skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir naudojimą pastatų sektoriuje, valstybės narės apibrėžia 2030 m. orientacinę nacionalinę vietoje ar netoliese pagamintos ir iš tinklo tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos sudaromą galutinio energijos vartojimo jų pastatų sektoriuje procentinę dalį, kuri atitiktų orientacinį tikslą užtikrinti, kad 2030 m. bent 49 % Sąjungos lygmens galutinio energijos suvartojimo pastatų sektoriuje sudarytų atsinaujinančiųjų išteklių energija. Valstybės narės įtraukia savo orientacinę nacionalinę procentinę dalį į integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, taip pat nurodo, kaip jos planuoja tą procentinę dalį užtikrinti.
2. Valstybės narės į 1 dalyje nurodytą orientacinę nacionalinę procentinę dalį gali įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą, neviršydamos 20 % tos procentinės dalies ribos. Jei jos nusprendžia taip daryti, orientacinė nacionalinė procentinė dalis padidinama puse atliekinės šilumos ir vėsumos procento, įskaičiuoto į tą procentinę dalį.

3. Valstybės narės savo nacionaliniuose reglamentuose ir statybos kodeksuose ir, jei taikoma, savo paramos schemose nustato atitinkamas priemones, kuriomis siekiama padidinti vietoje ar netoliese gaminamos energijos ir šilumos ir vėsumos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir iš tinklo tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį pastatų fonde. Tokios priemonės gali apimti nacionalines priemones, susijusias su dideliu iš atsinaujinančiųjų išteklių vartotojų pasigamintos energijos kiekio didinimu, atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijomis, vietos energijos kaupimu, išmaniuoju įkrovimu ir abikrypčiu įkrovimu, kitomis lankstumo paslaugomis, pavyzdžiui, paklausos atsaku, ir su energijos vartojimo efektyvumo didinimu, susijusiu su kogeneracija ir kapitaline renovacija, kuria didinamas beveik nulinės energijos pastatų ir pastatų, kurie viršija minimalius energinio naudingumo reikalavimus, pateiktus Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnyje, skaičius.

Kad užtikrintų 1 dalyje numatytą orientacinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį, valstybės narės savo nacionaliniuose reglamentuose ir statybos kodeksuose ir, kai taikoma, savo paramos schemose ar kitose lygiaverčio poveikio priemonėse nustato, kiek atsinaujinančiųjų išteklių energijos, tiek pagamintos vietoje ar netoliese, tiek iš tinklo tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos, turi būti būtinai naudojama naujuose pastatuose ir esamuose pastatuose, kuriuose atliekama kapitalinė renovacija arba kurių šildymo sistemas reikia atnaujinti laikantis Direktyvos 2010/31/ES, kai tai ekonomiškai, techniškai ir funkciniu požiūriu įmanoma. Valstybės narės suteikia galimybę šiuos būtinuosius lygius užtikrinti, *inter alia*, naudojant efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemą.

Esamų pastatų atveju pirma pastraipa taikoma ginkluotosioms pajėgoms tik tokiu mastu, koku jos taikymas nepakenktų ginkluotųjų pajėgų veiklos pobūdžiui ir svarbiausiam tikslui, ir netaikoma medžiagoms, naudojamoms išimtinai kariniais tikslais.

4. Valstybės narės užtikrina, kad viešieji pastatai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis atliktų pavyzdinį vaidmenį, susijusį su suvartojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentine dalimi, pagal Direktyvos 2010/31/ES 9 straipsnį ir Direktyvos 2012/27/ES 5 straipsnį. Valstybės narės gali sudaryti sąlygas tą pareigą įvykdyti, *inter alia*, nustatydamos, kad viešųjų pastatų ar mišrių privačių ir viešųjų pastatų stogus gali naudoti tretieji asmenys įrenginiams, kuriais energija gaminama iš atsinaujinančiųjų išteklių.
5. Kai laikoma, kad tai aktualu, valstybės narės skatina vietos institucijų ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrių bendradarbiavimą pastatų sektoriuje, visų pirma vykdant viešuosius pirkimus.

6. Kad užtikrintų 1 dalyje nurodytą orientacinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį, valstybės narės skatina naudoti atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos sistemas ir įrangą ir gali skatinti novatorišką technologiją, pavyzdžiui, išmanias ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojančias elektrifikuotas šilumos ir vėsumos sistemas ir įrangą, kartu su, kai taikytina, išmaniuoju energijos vartojimo pastatuose valdymu. Tuo tikslu valstybės narės taiko visas tinkamas priemones ir paskatas, be kita ko, energijos vartojimo efektyvumo etiketes, parengtas pagal Reglamentą (ES) 2017/1369, energinio naudingumo sertifikatus, parengtus pagal Direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnį ir kitus tinkamus sertifikatus ar standartus, parengtus Sąjungos ar nacionaliniu lygmeniu, ir užtikrina, kad būtų teikiama tinkama informacija ir rekomendacijos dėl atsinaujinančiais energijos ištekliais grindžiamų energiją itin efektyviai vartojančių alternatyvų, taip pat esamų finansinių priemonių ir paskatų, kuriomis skatinamas didesnio masto senų šildymo sistemų keitimas ir spartesnis perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamų sprendimų.

1. Ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] valstybės narės koordinuotai sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros jų teritorijoje žemėlapi, kad nustatytų vidaus potencialą ir turimas sausumos antžemines, požemines, jūros arba vidaus vandenų zonas, reikalingas atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams ir su jais susijusiai infrastruktūrai, pavyzdžiui, tinklo ir kaupimo įrenginiams, įskaitant šilumos kaupimą, kurių reikia, kad būtų užtikrinti bent jų nacionaliniai įnašai siekiant Sąjungos bendro 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo, nustatyto šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje. Tuo tikslu valstybės narės gali naudotis ar remtis savo esamais teritorijų planavimo dokumentais arba planais, įskaitant jūrų teritorijų planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES*. Valstybės narės, kai taikytina, užtikrina visų atitinkamų nacionalinių, regionų ir vietos institucijų, įskaitant tinklo operatorius, veiklos koordinavimą sudarant reikalingų zonų žemėlapi.

Valstybės narės užtikrina, kad tokios zonos, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius ir bendradarbiavimo mechanizmus, atitiktų numatomas trajektorijas ir bendrą planuojamą atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengtąjį pajėgumą, nustatytus jų nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius.

2. 1 dalyje nurodytų zonų nustatymo tikslais, valstybės narės visų pirma atsižvelgia į:
 - a) atsinaujinančiųjų išteklių energijos prieinamumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos taikant įvairias technologijas rūšis potencialą tose sausumos antžeminėse, požeminėse, jūros arba vidaus vandenų zonose;
 - b) numatomą energijos paklausą, atsižvelgiant į galimą aktyvaus paklausos atsako lankstumą, numatomą sutaupyti kiekį dėl didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos sistemos integraciją;
 - c) atitinkamos energetikos infrastruktūros, įskaitant tinklus, kaupimo įrenginių ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą arba galimybę sukurti ar modernizuoti tokią tinklo infrastruktūrą ir kaupimo įrenginius.
3. Valstybės narės sudaro palankias sąlygas daugialypiam 1 dalyje nurodytų zonų naudojimui. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai turi būti suderinami su ankstesniais tų teritorijų naudojimo būdais.
4. Valstybės narės periodiškai peržiūri ir prireikus atnaujina šio straipsnio 1 dalyje nurodytas zonas, visų pirma atnaujindamos savo nacionalinius energetikos ir klimato planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius.

1. Ne vėliau kaip ... [27 mėnesiai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos priimtų vieną ar daugiau planų, kuriuose, kaip 15b straipsnio 1 dalyje nurodytų zonų pogrupis, būtų nustatytos paspartintos vienos ar daugiau rūšių atsinaujinančių išteklių energijos šaltinių plėtros zonos. Valstybės narės gali neįtraukti biomasę deginančių įrenginių ir hidroelektrinių. Tuose planuose kompetentingos institucijos:
 - a) nustato pakankamai homogeniškas sausumos, vidaus vandenų ir jūros zonas, kuriose, atsižvelgiant į pasirinktos zonos ypatumus, nesitikima, kad konkrečios rūšies ar konkrečių rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinių plėtra padarys didelį poveikį aplinkai:
 - i) teikia pirmenybę dirbtiniams ir pastatytiems paviršiams, pavyzdžiui, stogams ir pastatų fasadams, transporto infrastruktūrai ir prie pat jos esančiai aplinkai, stovėjimo aikštelėms, fermoms, atliekų aikštelėms, pramonės objektams, kasykloms, dirbtiniams vidaus vandenų telkiniams, ežerams ar rezervuarams ir, kai tinkama, miesto nuotekų valymo objektams, taip pat nualintai žemei, kuri netinka žemės ūkiui;

- ii) neįtraukia tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir teritorijų, nustatytų pagal nacionalines gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos schemas, svarbių paukščių ir jūrų žinduolių migracijos maršrutų, taip pat kitų teritorijų, nustatytų remiantis jautrumo žemėlapiais ir iii punkte nurodytomis priemonėmis, išskyrus tose teritorijose esančius dirbtinius ir pastatytus paviršius, pavyzdžiui, stogus, stovėjimo aikšteles ar transporto infrastruktūrą;
- iii) siekdamas nustatyti zonas, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiai nedarytų didelio poveikio aplinkai, naudoja visas tinkamas ir proporcingas priemones ir duomenų rinkinius, įskaitant laukinės gamtos jautrumo žemėlapius, atsižvelgdamos į kuriant darną tinklą „Natura 2000“ sukauptus duomenis, tiek kalbant apie buveinių tipus ir rūšis pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB^{**}, tiek kalbant apie saugomus paukščius ir teritorijas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB^{***};

- b) nustato tinkamas paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonoms taikomas taisykles dėl poveikio mažinimo priemonių, kurių turi būti imamasi įrengiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius ir kolokacinio energijos kaupimo tikslais bei tokių įrenginių ir kaupimo prijungimui prie tinklo reikalingą infrastruktūrą, kad būtų išvengta galimo neigiamo poveikio aplinkai arba, jei tai neįmanoma, jis būtų labai sumažintas, kai tinkama, užtikrinant, kad būtų proporcingai ir laiku taikomos tinkamos poveikio mažinimo priemonės, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 2 dalyje ir 12 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2009/147/EEB 5 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB**** 4 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nustatytų pareigų ir kad būtų išvengta būklės blogėjimo ir būtų užtikrinta gera ekologinė būklė arba geras ekologinis potencialas pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies a punktą.

Pirmos pastraipos b punkte nurodytos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į kiekvienos nustatytos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos ypatumus, atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos, kurios plėtra bus vykdoma kiekvienoje zonoje, rūšį ar rūšis ir į nustatytą poveikį aplinkai.

Jei laikomasi šios dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytų taisyklių ir individualiais projektais įgyvendinamos tinkamos poveikio mažinimo priemonės, preziumuojama, kad projektais nepažeidžiamos tos nuostatos, nedarant poveikio šios direktyvos 16a straipsnio 4 ir 5 dalims. Kai naujos poveikio mažinimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, žudymui ar trikdymui arba bet kokiam kitam poveikiui aplinkai, nėra plačiai išbandytos jų veiksmingumo atžvilgiu, valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar daugiau bandomųjų projektų metu, jei tokių poveikio mažinimo priemonių veiksmingumas atidžiai stebimas ir nedelsiant imamasi tinkamų veiksmų, jei paaiškėja, kad jos yra neveiksmingos.

Pirmoje pastraipoje nurodytuose planuose, kuriais nustatomos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, kompetentingos institucijos paaiškina, kokį vertinimą pagal pirmos pastraipos a punkte nustatytus kriterijus jos atliko siekdamos nustatyti kiekvieną paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zoną ir tinkamas poveikio mažinimo priemones.

2. Prieš priimant planus, kuriuose nustatomos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, atliekamas jų poveikio aplinkai vertinimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB****, ir, jei jie galėtų daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoms, atliekamas atitinkamas vertinimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį.

3. Valstybės narės nusprendžia dėl paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų dydžio, atsižvelgdamos į technologijas, dėl kurios jos nustato paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, rūšies ar rūšių ypatumus ir reikalavimus. Nors valstybės narės gali savo nuožiūra spręsti dėl tų zonų dydžio, jos siekia, kad bendras tų zonų dydis būtų didelis ir kad jos padėtų pasiekti šioje direktyvoje nustatytus tikslus. Šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti planai, kuriais nustatytos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, skelbiami viešai ir, prireikus, periodiškai peržiūrimi, visų pirma atnaujinant integruotus nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius.
4. Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] valstybės narės paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis gali paskelbti konkrečias zonas, kurios jau buvo nustatytos kaip zonos, tinkamos paspartintai vienos ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos rūšių plėtrai, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:
- a) tokios zonos yra už „Natura 2000“ teritorijų, teritorijų, nustatytų pagal nacionalines gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos schemas ir nustatytų paukščių migracijos maršrutų ribų,
 - b) pagal Direktyvą 2001/42/EB buvo atliktas planų, kuriais nustatomos tokios zonos, strateginis poveikio aplinkai vertinimas ir, kai tinkama, vertinimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį ir

- c) vykdamant projektus tokiose zonose laikomasi atitinkamų ir proporcingų taisyklių ir įgyvendinamos priemonės, skirtos galimam neigiamam poveikiui aplinkai mažinti.
5. Kompetentingos institucijos individualiems projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, taiko 16a straipsnyje nurodytas leidimų išdavimo procedūras ir terminus.

15d straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

1. Valstybės narės užtikrina visuomenės dalyvavimą rengiant planus, kuriais nustatomos 15c straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos pagal Direktyvos 2001/42/EB 6 straipsnį, įskaitant tos visuomenės dalies, kuri patiria arba gali patirti poveikį, identifikavimą.
2. Valstybės narės skatina visuomenės pritarimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams vietos bendruomenių tiesioginiu ir netiesioginiu dalyvavimu tuose projektuose.

15e straipsnis

Tinklo ir kaupimo infrastruktūros zonos, reikalingos atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energetikos sistemą

1. Valstybės narės gali priimti vieną ar daugiau planų, kad nustatytų specialias infrastruktūros zonas tinklo ir kaupimo plėtros projektams, kurie yra būtini siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į elektros energetikos sistemą, kai manoma, kad tokia plėtra neturės reikšmingo poveikio aplinkai, kad toks poveikis gali būti tinkamai sumažintas arba, jei tai neįmanoma - kompensuojamas. Tokiomis zonomis siekiama remti ir papildyti paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas. Tie planai turi:
 - a) tinklo projektų atveju vengti „Natura 2000“ teritorijų ir teritorijų, nustatytų pagal nacionalines gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos schemas, išskyrus atvejus, kai nėra proporcingų alternatyvų jų plėtrai, atsižvelgiant į teritorijos tikslus;
 - b) kaupimo projektų atveju neįtraukti „Natura 2000“ teritorijų ir teritorijų, nustatytų pagal nacionalines apsaugos schemas;
 - c) užtikrinti sinergiją su nustatomomis paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis;
 - d) turėti poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB ir, kai taikoma, vertinimą pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį; ir

- e) nustatyti tinkamas ir proporcingas taisykles, be kita ko, dėl proporcingų poveikio mažinimo priemonių, kurios turi būti patvirtintos ir skirtos tinklo ir kaupimo plėtros projektams, siekiant išvengti galimo neigiamo poveikio aplinkai arba, jei neįmanoma išvengti tokio poveikio, jį labai sumažinti.

Rengdamos tokius planus, valstybės narės konsultuojasi su atitinkamais infrastruktūros sistemos operatoriais.

2. Nukrypstant nuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES*****
2 straipsnio 1 dalies, 4 straipsnio 2 dalies, I priedo 20 punkto ir II priedo 3 punkto b papunkčio, bei nukrypstant nuo Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalies, valstybės narės gali pagrįstomis aplinkybėmis, be kita ko, kai būtina siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą, kad būtų pasiekti klimato ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai, tinklo ir kaupimo projektams, kurie yra būtini siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į elektros energetikos sistemą, netaikyti poveikio aplinkai vertinimo reikalavimo pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį, jų poveikio „Natura 2000“ teritorijoms vertinimo reikalavimo pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį ir jų poveikio rūšių apsaugai vertinimo reikalavimo pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį, jei tinklo ar kaupimo projektas įgyvendinamas specialioje infrastruktūros zonoje, nustatytoje pagal šio straipsnio 1 dalį, ir jei jis atitinka pagal šio straipsnio 1 dalies e punktą nustatytas taisykles ir priemonės, įskaitant taisykles dėl proporcingų poveikio mažinimo priemonių, kurios turi būti priimtos. Valstybės narės taip pat gali suteikti tokias išimtis infrastruktūros zonoms, kurios jau buvo nustatytos anksčiau nei ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data], jei buvo atliktas jų poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2001/42/EB. Tokios nukrypti leidžiančios nuostatos netaikomos projektams, kurie gali daryti reikšmingą poveikį kitos valstybės narės aplinkai, arba kai valstybė narė, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, to prašo, kaip numatyta Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnyje.

3. Jei valstybė narė tinklo ir kaupimo projektams pagal šio straipsnio 2 dalį netaiko toje dalyje nurodytų vertinimų reikalavimų, tos valstybės narės kompetentingos institucijos atlieka specialiose infrastruktūros zonose vykdomų projektų tikrinimo procesą. Toks tikrinimo procesas grindžiamas turimais duomenimis, gautais atlikus poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB. Kompetentingos institucijos gali paprašyti, kad pareiškėjas pateiktų papildomos turimos informacijos. Tikrinimo procesas užbaigiamas per 30 dienų. Juo siekiama nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinių vietovių, kuriose vykdomi projektai, aplinkos jautrumą, yra didelė tikimybė, kad kuris nors iš tokių projektų gali padaryti reikšmingą poveikį, kuris nebuvo nustatytas atliekant planų, kuriuose nustatytos specialios infrastruktūros zonos, poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB ir, jei taikoma, pagal Direktyvą 92/43/EEB.
4. Jei tikrinimo proceso metu nustatoma, kad yra didelė tikimybė, jog projektas gali padaryti nenumatytą reikšmingą neigiamą poveikį, kaip nurodyta 3 dalyje, kompetentinga institucija, remdamasi esamais duomenimis, užtikrina, kad tokiam poveikiui pašalinti būtų taikomos tinkamos ir proporcingos poveikio mažinimo priemonės. Jei neįmanoma taikyti tokių poveikio mažinimo priemonių, kompetentinga institucija užtikrina, kad operatorius priimtų tinkamas kompensacines priemones tam poveikiui šalinti kurios, nesant kitų proporcingų kompensacinių priemonių, būtų piniginės kompensacijos, skiriamos rūšių apsaugos programoms, forma, siekiant užtikrinti arba pagerinti paveiktų rūšių apsaugos būklę.

5. Kai atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimui į elektros energetikos sistemą reikia projekto, kad būtų sustiprinta tinklo infrastruktūra specialiose infrastruktūros zonose arba už jų ribų ir jei tokiam projektui taikomas tikrinimo procesas, vykdomas pagal šio straipsnio 3 dalį arba reikia nustatyti, ar reikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą arba poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį, toks tikrinimo procesas, nustatymas arba poveikio aplinkai vertinimas turi apsiriboti galimu pakeitimo ar išplėtimo poveikiu, palyginti su pradine tinklo infrastruktūra.

-
- * 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema (OL L 257, 2014 8 28, p. 135).
- ** 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).
- *** 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).
- **** 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).
- ***** 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).
- ***** 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).“;

7) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

Leidimų išdavimo procedūros organizavimas ir pagrindiniai principai

1. Leidimų išdavimo procedūra apima visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti atsinaujinančių išteklių energijos įrenginius, įskaitant tuos, kuriuose derinami įvairūs atsinaujinančių išteklių energijos šaltiniai, šilumos siurblius ir kolokacinį energijos kaupimą, įskaitant elektros energijos ir šilumos įrenginius, taip pat įrenginius, būtinus tokių įrenginių, šilumos siurblių ir kaupimo prijungimui prie tinklo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimui į šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus, įskaitant prisijungimo prie tinklo leidimus ir, kai to reikalaujama, poveikio aplinkai vertinimus. Leidimų išdavimo procedūra apima visus administracinius etapus nuo atitinkamos kompetentingos institucijos ar kompetentingų institucijų patvirtinimo pagal 2 dalį, kad gauta paraiška dėl leidimo išdavimo yra išsami, iki jos (jų) pranešimo apie galutinį sprendimą dėl leidimų išdavimo procedūros rezultato.
2. Per 30 dienų nuo paraiškos dėl leidimo išdavimo gavimo dienos, jei paraiška dėl leidimo išdavimo teikiama dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, esančių paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, ir per 45 dienas, jei paraiška dėl leidimo išdavimo teikiama dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, esančių už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros ribų, kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, arba, jei pareiškėjas atsiuntė ne visą paraiškai išnagrinėti reikalingą informaciją, paprašo pareiškėjo nepagrįstai nedelsiant pateikti išsamią paraišką. Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina, kad paraiška yra išsami, laikoma leidimo išdavimo procedūros pradžios data.

3. Valstybės narės įsteigia arba paskiria vieną ar daugiau kontaktinių punktų. Tie kontaktiniai punktai, pareiškėjui paprašius, konsultuoja ir padeda pareiškėjui per visą administracinę paraiškų dėl leidimų išdavimo ir leidimų išdavimo procedūrą. Per visą procedūrą neturi būti reikalaujama, kad pareiškėjas susisiektų su daugiau kaip vienu kontaktiniu punktu. Kontaktinis punktas per visą administracinę paraiškų dėl leidimų išdavimo teikimo procedūrą skaidriai konsultuoja pareiškėją, įskaitant su aplinkosauga susijusiais klausimais, iki tol, kol leidimų išdavimo procedūros pabaigoje kompetentingos institucijos priima vieną ar daugiau sprendimų, teikia pareiškėjui visą reikalingą informaciją ir, kai tinkama, įtraukia kitas administracines institucijas. Kontaktinis punktas užtikrina, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytų leidimų išdavimo procedūrų terminų. Pareiškėjams leidžiama atitinkamus dokumentus pateikti skaitmenine forma. Ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų išdavimo procedūros būtų atliekamos elektroniniu formatu.
4. Kontaktinis punktas atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių plėtotojams pateikia procedūrų žinyną, kuriame atskirai aptariami ir maži atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai, iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojų projektai, ir projektai, kuriuos vykdo atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos, ir paskelbia tą informaciją internete. Internete esančioje informacijoje nurodomas su atitinkama paraiška susijęs kontaktinis punktas. Jeigu valstybėje narėje yra daugiau nei vienas kontaktinis punktas, internete esančioje informacijoje nurodomas su atitinkama paraiška susijęs kontaktinis punktas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjai ir visuomenė galėtų lengvai naudotis paprastomis procedūromis sprendžiant ginčus dėl leidimų išdavimo procedūros ir leidimų statyti bei eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius išdavimo, be kita ko, kai taikytina, alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmais.
6. Valstybės narės užtikrina, kad administraciniam skundams ir ieškiniams, susijusiems su atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginio plėtros projektu, su to įrenginio prijungimu prie tinklo ir infrastruktūra, kurios reikia siekiant plėtoti energetikos infrastruktūros tinklus, reikalingus atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į energetikos sistemą, įskaitant skundų ar ieškinių aplinkosaugos aspektus, būtų taikoma pati skubiausia administracinė ir teisminė procedūra, nustatyta atitinkamai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu.
7. Valstybės narės skiria pakankamai išteklių, kad užtikrintų savo kompetentingų institucijų kvalifikuotą personalą, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą pagal planuojamus įrengtuosius atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumus, numatytus jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius. Valstybės narės padeda regioninėms ir vietos institucijoms, kad palengvintų leidimų išdavimo procedūrą.

8. Išskyrus atvejus, kai tai sutampa su kitais leidimų išdavimo procedūros administraciniais etapais, leidimų išdavimo procedūros trukmė neapima:
- a) laiko, kai atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiai, jų prijungimo prie tinklo įrenginiai ir tinklo stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina tinklo infrastruktūra yra statomi arba modernizuojami;
 - b) laiko, skirto administraciniais etapams, būtiniams siekiant padaryti reikšmingus tinklo atnaujinimus, kad būtų užtikrintas tinklo stabilumas, patikimumas ir sauga;
 - c) laiko, skirto bet kokiems ieškiniams ir teisių gynimo priemonėms, kitoms procedūroms teisme ir alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras ir neteisminius ieškinius bei teisių gynimo priemones.
9. Visi sprendimai, priimti vykdant leidimų išdavimo procedūras, skelbiami viešai, laikantis taikytinos teisės.

16a straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, išdavimo procedūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodyta leidimų išdavimo procedūra atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, nebūtų ilgesnė kaip 12 mėnesių. Tačiau jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų atveju leidimų išdavimo procedūra negali būti ilgesnė kaip dveji metai. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl išimtinių aplinkybių valstybės narės gali pratęsti bet kurį iš tų laikotarpių ne daugiau kaip šešiams mėnesiams. Valstybės narės informuoja projekto plėtotoją apie išimties aplinkybes, kuriomis grindžiamas toks pratęsimas.
2. Leidimų išdavimo procedūra atsinaujinančių išteklių energijos elektrinėms modernizuoti, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, kolokaciniam energijos kaupimui, įskaitant elektros energijos ir šilumos įrenginius, taip pat jų prijungimui prie tinklo, jei jie yra paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose, negali būti ilgesnė kaip šeši mėnesiai. Tačiau jūrinės vėjo energetikos projektų atveju, leidimų išdavimo procedūra negali būti ilgesnė kaip 12 mėnesių. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl išimtinių aplinkybių, pavyzdžiui, dėl privalomų saugos priemonių, kai modernizavimo projektas daro didelį poveikį tinklui arba įrenginio pradiniam pajėgumui, dydžiui ar eksploatacinėms savybėms, valstybės narės šešių mėnesių laikotarpį gali pratęsti ne daugiau kaip trimis mėnesiais, o 12 mėnesių laikotarpį jūrinės vėjo energetikos projektų atveju – ne daugiau kaip šešiais mėnesiais. Valstybės narės aiškiai informuoja projekto plėtotoją apie išimties aplinkybes, kuriomis grindžiamas toks pratęsimas.

3. Nedarant poveikio šio straipsnio 4 ir 5 dalims, nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a, b, d, h, i papunkčių ir 6 punkto c papunkčio atskirai arba kartu su Direktyvos 2011/92/ES 13 punkto a papunkčiu, kiek tai susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektais, teikiant naujas paraiškas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, įskaitant įrenginius, kuriuose derinamos įvairios atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos rūšys, dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimo nustatytose atitinkamos technologijos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonose ir dėl kolokacinio energijos kaupimo bei tokių įrenginių ir kaupimo prijungimo prie tinklo, netaikomas reikalavimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį, jeigu tie projektai atitinka šios direktyvos 15c straipsnio 1 dalies b punktą. Ta nukrypti leidžianti nuostata netaikoma projektams, kurie, tikėtina, gali daryti reikšmingą poveikį kitos valstybės narės aplinkai, arba kai valstybė narė, kurios aplinkai gali būti padarytas toks poveikis, to paprašo pagal Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnį.

Nukrypstant nuo Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalies, šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams netaikomas poveikio „Natura 2000“ teritorijoms vertinimas, jei tie atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai atitinka taisykles ir priemones, nustatytas pagal šios direktyvos 15c straipsnio 1 dalies b punktą.

4. Valstybių narių kompetentingos institucijos šio straipsnio 3 dalyje nurodytų paraiškų atžvilgiu atlieka tikrinimo procesą. Atliekant tokį tikrinimo procesą siekiama nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinių vietovių, kuriose vykdomi atsinaujinančių išteklių energijos projektai, aplinkos jautrumą, yra didelė tikimybė, kad kuris nors iš projektų gali padaryti nenumatytą reikšmingą neigiamą poveikį, nenustatytą atliekant planų, kuriuose nustatytos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, nurodytos šios direktyvos 15c straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB ir, prireikus, pagal Direktyvą 92/43/EEB. Atliekant tokį tikrinimo procesą taip pat siekiama nustatyti, ar dėl tikimybės, kad bet kuris toks atsinaujinančių išteklių energijos projektas gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, arba valstybės narės, kuriai gali būti daromas reikšmingas poveikis, prašymu jam taikomas Direktyvos 2011/92/ES 7 straipsnis.

Tokio tikrinimo proceso tikslu projekto plėtotojas pateikia informaciją apie atsinaujinančių išteklių energijos projekto charakteristikas, apie jo atitiktį taisyklėms ir priemonėms, nustatytoms pagal 15c straipsnio 1 dalies b punktą dėl konkrečios paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, apie visas papildomas projekto plėtotojui pritaikytas priemones ir apie tai, kaip tomis priemonėmis mažinamas poveikis aplinkai. Kompetentinga institucija projekto plėtotojui gali paprašyti pateikti papildomos turimos informacijos. Paraiškų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių tikrinimo procesas užbaigiamas per 45 dienas nuo tuo tikslu būtinos pakankamos informacijos pateikimo dienos. Tačiau paraiškų dėl įrenginių, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, ir naujų paraiškų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimo atveju tikrinimo procesas užbaigiamas per 30 dienų.

5. Atlikus tikrinimo procesą, šio straipsnio 3 dalyje nurodytos paraiškos aplinkosaugos atžvilgiu laikomos patvirtintomis nereikalaujant aiškaus kompetentingos institucijos sprendimo, nebent kompetentinga institucija priima administracinį sprendimą, nurodantį aiškiais įrodymais pagrįstus motyvus, kad labai tikėtina, jog vykdant konkretų projektą dėl geografinėje vietovėje, kurioje projektas vykdomas, aplinkos jautrumo bus padarytas nenumatytas reikšmingas neigiamas poveikis, kurio negalima sumažinti planuose, kuriuose nustatomos paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos, identifikuotomis arba projekto plėtotąjo pasiūlytomis priemonėmis. Tokie sprendimai skelbiami viešai. Tokiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams taikomas poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/ES ir, jei taikoma, vertinimas pagal Direktyvą 92/43/EEB, kurie turi būti atliekami per šešis mėnesius po to, kai buvo priimtas administracinis sprendimas, kad yra labai tikėtina, jog bus padarytas nenumatytas reikšmingas neigiamas poveikis. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl išimtinių aplinkybių tas šešių mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip šešiams mėnesiams.

Pagrįstomis aplinkybėmis, įskaitant atvejus, kai to reikia siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą, kad būtų pasiekti klimato ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai, valstybės narės gali leisti netaikyti tokių vertinimų reikalavimų vėjo ir saulės fotovoltinės energetikos projektams.

Jei valstybės narės leidžia tų vertinimų reikalavimų netaikyti vėjo ir saulės fotovoltinės energetikos projektams, operatorius turi imtis proporcingų poveikio mažinimo priemonių arba, jei tokios poveikio mažinimo priemonių nėra, kompensacinių priemonių, kurios, jei nėra kitų proporcingų kompensacinių priemonių, gali būti piniginės kompensacijos forma, kad būtų pašalintas bet koks neigiamas poveikis. Jei tas neigiamas poveikis yra daromas rūšių apsaugai, operatorius per atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginio eksploatavimo laikotarpį moka piniginę kompensaciją, skiriamą rūšių apsaugos programoms, kad būtų užtikrinta arba pagerinta atitinkamos rūšies išsaugojimo būklė.

6. Per 1 ir 2 dalyse nurodytą leidimų išdavimo procedūrą valstybės narės užtikrina, kad atitinkamoms administracinėms institucijoms nepateikus atsakymo per nustatytą terminą, konkretūs tarpiniai administraciniai veiksmai būtų laikomi patvirtintais, išskyrus atvejus, kai konkrečiam atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektui taikomas poveikio aplinkai vertinimas pagal 5 dalį arba kai atitinkamos valstybės nacionalinėje teisinėje sistemoje nėra administracinio tylaus pritarimo principo. Ši dalis netaikoma galutiniams sprendimams dėl leidimų išdavimo procedūros rezultatų – jie turi būti eksplicitiniai. Visi sprendimai turi būti skelbiami viešai.

16b straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos ribų, išdavimo procedūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodyta leidimų išdavimo procedūra atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų, nebūtų ilgesnė kaip dveji metai. Tačiau jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų atveju leidimų išdavimo procedūra negali būti ilgesnė kaip treji metai. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl išimtinių aplinkybių, įskaitant jomis reikalaujamus ilgus laikotarpius, kurių reikia vertinimams pagal taikytiną Sąjungos aplinkos teisę atlikti, valstybės narės bet kurį iš tų laikotarpių gali pratęsti ne daugiau kaip šešiams mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja projekto plėtotoją apie išimtines aplinkybes, kuriomis grindžiamas toks pratęsimas.

2. Jei pagal Direktyvą 2011/92/ES arba Direktyvą 92/43/EEB reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą, visi reikiami konkretaus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projekto vertinimai atliekami kaip viena juos visus apimanti procedūra. Jei turi būti atliktas bet kuris toks poveikio aplinkai vertinimas, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į projekto plėtotėjo pateiktą informaciją, pateikia nuomonę dėl informacijos, kurią projekto plėtotėjas turi įtraukti į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, apimties ir išsamumo, ir tokios ataskaitos apimtis vėliau neišplečiama. Jei įgyvendinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektą buvo imtasi tinkamų poveikio mažinimo priemonių, pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį saugomų rūšių žudymas ar trikdymas neturi būti laikomas tyčiniu. Kai naujos poveikio mažinimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, žudymui ar trikdymui arba bet kokiam kitam poveikiui aplinkai, nėra plačiai išbandytos jų veiksmingumo atžvilgiu, valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar daugiau bandomųjų projektų metu, jei tokių poveikio mažinimo priemonių veiksmingumas atidžiai stebimas ir nedelsiant imamas atitinkamų veiksmų, jei paaiškėja, kad jos yra neveiksmingos.

Leidimų išdavimo atsinaujinančių išteklių energijos elektrinėms modernizuoti, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, ir kolokaciniam energijos kaupimui bei tokių elektrinių, įrenginių ir kaupimo prijungimui prie tinklo, esantiems už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ribų, procedūra turi būti ne ilgesnė kaip 12 mėnesių, įskaitant poveikio aplinkai vertinimų atžvilgiu, kai to reikalaujama pagal atitinkamus teisės aktus. Tačiau jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų atveju leidimų išdavimo procedūra negali būti ilgesnė kaip dveji metai. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl išimtinių aplinkybių valstybės narės bet kuri iš tų laikotarpių gali pratęsti ne daugiau kaip trims mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja projekto plėtotoją apie išimties aplinkybes, kuriomis grindžiamas toks pratęsimas.

16c straipsnis

Modernizavimo leidimų išdavimo procedūros spartinimas

1. Jei, atlikus atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės galia padidėja ne daugiau kaip 15 %, ir nedarant poveikio galimo poveikio aplinkai vertinimui, kurio reikalaujama pagal 2 dalį, valstybės narės užtikrina, kad leidimų prijungimams prie perdavimo arba skirstomojo tinklo išdavimo procedūros nevirsytų trijų mėnesių nuo paraiškos pateikimo atitinkamam subjektui dienos, išskyrus atvejus, kai kyla pagrįstas susirūpinimas dėl saugos arba sistemos komponentai yra techniškai nesuderinami.

2. Kai atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos įrenginio modernizacijai taikomas tikrinimo procesas, nurodytas 16a straipsnio 4 dalyje, reikalavimas nustatyti, ar reikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą arba poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį, toks tikrinimo procesas, nustatymas ar poveikio aplinkai vertinimas turi apsiriboti galimu pakeitimo ar išplėtimo poveikiu, palyginti su pradiniu projektu.
3. Jei saulės energijos įrenginių modernizacijai nenaudojama papildoma erdvė ir tokia modernizacija atitinka pirminei saulės energijos įrangai nustatytas taikytinas poveikio aplinkai mažinimo priemonės, projektui netaikomi taikytini reikalavimai dėl tikrinimo proceso, kaip nurodyta 16a straipsnio 4 dalyje, dėl nustatymo, ar reikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą ar reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnį.

1. Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodyta leidimų išdavimo procedūra dėl saulės energijos įrangos ir kolokacinio energijos kaupimo, įskaitant į pastatus integruotą saulės energijos įrangą, įrengimo esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, nebūtų ilgesnė kaip trys mėnesiai, jei pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba ar energijos kaupimas. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a ir b papunkčių atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, įrengiant tokią saulės energijos įrangą netaikomas reikalavimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą, nustatytas tos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje.

Valstybės narės, siekdamos apsaugoti kultūros ar istorijos paveldą ir nacionalinius gynybos interesus, arba vadovaudamosi saugumo sumetimais, gali tam tikroms zonoms arba konstrukcijoms netaikyti pirmos pastraipos nuostatų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad leidimų 100 kW arba mažesnės galios saulės energijos įrenginiams įrengti, įskaitant iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojus ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas, išdavimo procedūra neviršytų vieno mėnesio. Jei kompetentingos institucijos ar subjektai nepateikia atsakymo per nustatytą terminą po išsamios paraiškos pateikimo dienos, leidimas laikomas išduotu, jei saulės energijos įrangos pajėgumas neviršija esamo prijungimo prie skirstomojo tinklo pajėgumo.

Jei dėl pirmoje pastraipoje nurodytos pajėgumo ribinės vertės taikymo užkraunama didelė administracinė našta ar atsiranda elektros energijos tinklo eksploatavimo suvaržymų, valstybės narės gali taikyti žemesnę pajėgumo ribinę vertę su sąlyga, kad ji bus didesnė nei 10,8 kW.

16e straipsnis

Leidimų įrengti šilumos siurblius išdavimo procedūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad leidimų įrengti mažesnės nei 50 MW šilumos siurblius išdavimo procedūra neviršytų vieno mėnesio. Tačiau geoterminių siurblių atveju leidimų išdavimo procedūra neturi viršyti trijų mėnesių.
2. Išskyrus atvejus, kai esama pagrįsto susirūpinimo dėl saugos, kai reikia atlikti papildomus darbus, susijusius su prijungimu prie tinklo, arba kai esama sistemos komponentų techninio nesuderinamumo, valstybės narės užtikrina, kad prijungimo prie perdavimo arba skirstomojo tinklo leidimai būtų išduoti per dvi savaites nuo pranešimo atitinkamam subjektui dienos dėl:
 - a) iki 12 kW elektrinės galios šilumos siurblių ir
 - b) iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos energijos vartotojų įrengiamų šilumos siurblių, kurių elektrinė galia neviršija 50 kW, jei iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigaminamos energijos vartotojų atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybos įrenginio elektrinė galia sudaro bent 60 % šilumos siurblio elektrinės galios.

3. Valstybės narės, siekdamos apsaugoti kultūros ar istorijos paveldą ir nacionalinius gynybos interesus, arba vadovaudamosi saugumo sumetimais, gali tam tikroms zonoms arba konstrukcijoms netaikyti 1 ir 2 dalių.
4. Visi sprendimai, priimti vykdant leidimų išdavimo procedūras, nurodytas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, skelbiami viešai, laikantis taikytinos teisės.

16^a straipsnis

Viršesnis viešasis interesas

Nuo ... [trys mėnesiai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] iki tol, kol bus užtikrintas poveikio klimatui neutralumas, valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procedūroje, konkrečiu atveju svarstant teisinius interesus Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies c punkto, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalies ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkto tikslais, būtų preziumuojama, kad energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrenginių planavimas, statyba ir eksploatavimas, tokių įrenginių prijungimas prie tinklo, pats su jais susijęs tinklas ir energijos kaupimo infrastruktūra atitinka viršesnį viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą. Valstybės narės tinkamai pagrįstomis ir konkrečiomis aplinkybėmis gali apriboti šio straipsnio taikymą ir jį taikyti tik tam tikroms jų teritorijos dalims, tam tikrų rūšių technologijai ar tam tikromis techninėmis charakteristikomis pasižymintiems projektams, atsižvelgdamos į savo nacionaliniuose integruotuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, nustatytus prioritetus. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tokius apribojimus ir nurodo jų priežastis.

8) 18 straipsnio 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios visų formų šilumos ir vėsumos sistemų pastatuose, pramonėje ir žemės ūkyje montuotojai ir projektuotojai, saulės fotovoltinių sistemų, įskaitant energijos kaupimą, montuotojai, taip pat įkrovimo prieigų, kuriomis sudaromos sąlygos reaguoti į paklausą, montuotojai galėtų naudotis valstybių narių sertifikavimo schemomis arba lygiavertėmis kvalifikacijų schemomis. Tose schemose gali būti atsižvelgta atitinkamai į esamas schemas ir struktūras ir jos turi būti grindžiamos IV priede nustatytais kriterijais. Vadovaudamasi tais kriterijais, kiekviena valstybė narė pripažįsta kitos valstybės narės išduotą sertifikatą.

Valstybės narės nustato sistemą, kuria užtikrinama, kad būtų pakankamai apmokytų ir kvalifikuotų pirmoje pastraipoje nurodytos technologijos montuotojų, kurie aptarnautų augantį skaičių atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, reikalingų šioje direktyvoje nustatytiems tikslams pasiekti.

Siekdamos užtikrinti tokį pakankamą montuotojų ir projektuotojų skaičių, valstybės narės užtikrina, kad būtų parengta pakankamai mokymo programų, kurias užbaigus būtų suteikiamas sertifikatas ar kvalifikacija, apimantys atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos technologiją, saulės fotovoltines sistemas, įskaitant energijos kaupimą, įkrovimo prieigas, kuriomis sudaromos sąlygos reaguoti į paklausą, ir jų naujausius novatoriškus sprendimus, jei tos programos suderinamos su jų sertifikavimo schemomis ar lygiavertėmis kvalifikacijų schemomis. Valstybės narės imasi priemonių dalyvavimui, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių bei savarankiškai dirbančių asmenų, tokiose mokymo programose skatinti. Valstybės narės gali sudaryti savanoriškus susitarimus su atitinkamais technologijų tiekėjais ir pardavėjais, kad jie parengtų pakankamą montuotojų skaičių naujausių rinkoje siūlomų novatoriškų sprendimų ir technologijos srityse – gali būti remiamasi numatoma pardavimo apimtimi.

Jei valstybės narės nustato didelį atotrūkį tarp esamo ir būtino apmokytų ir kvalifikuotų montuotojų skaičiaus, jos imasi priemonių tam atotrūkiui pašalinti.

4. Valstybės narės informaciją apie 3 dalyje nurodytas sertifikavimo schemas arba lygiavertes nacionalines kvalifikacijų schemas skelbia viešai. Valstybės narės skaidriu ir lengvai prieinamu būdu taip pat viešai skelbia reguliariai atnaujinamą montuotojų, kurie yra sertifikuoti ar kvalifikuoti pagal 3 dalį, sąrašą.“;

9) 19 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įskaitant dujinį atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, kaip antai vandenilis, gamintojo prašymu būtų išduodama kilmės garantija, nebent valstybės narės, siekdamos atsižvelgti į kilmės garantijos rinkos vertę, nusprendžia tokios kilmės garantijos neišduoti gamintojui, kuriam pagal paramos schemą teikiama finansinė parama. Valstybės narės gali nurodyti išduoti kilmės garantijas iš neatsinaujinančiųjų išteklių gautai energijai. Kilmės garantijos gali būti išduodamos taikant minimalią galios ribą. Kilmės garantija turi būti standartinė, suteikiama 1 MWh energijos. Tam tikrais atvejais toks standartinis dydis gali būti padalytas į dalis, jeigu dalis yra 1 Wh kartotinis skaičius. Kiekvienam pagamintos energijos vienetui išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija.“;

ii) po antros pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Mažiems įrenginiams, kurių galia yra mažesnė kaip 50 kW, ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijoms taikomas supaprastintas registracijos procesas ir mažesni registracijos mokesčiai.“;

iii) ketvirtos pastraipos c punktas pakeičiamas taip:

„c) kai kilmės garantijos išduodamos ne tiesiogiai gamintojui, o tiekėjui arba vartotojui, perkančiam energiją konkurencingoje aplinkoje arba pagal ilgalaikę atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutartį.“;

b) 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„3. 1 dalies tikslais kilmės garantijos galioja sandoriams 12 mėnesių po to, kai pagaminamas atitinkamas energijos vienetas. Valstybės narės užtikrina, kad visos nepanaikintos kilmės garantijos baigtų galioti ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių po to, kai pagaminamas energijos vienetas. Valstybės narės nebegaliojančias kilmės garantijas įskaičiuoja į savo liekamąjį energijos rūšių derinį.

4. 8 ir 13 dalyse nurodyto informacijos atskleidimo tikslais valstybės narės užtikrina, kad energetikos įmonės kilmės garantijas panaikintų ne vėliau kaip praėjus šešiems mėnesiams po to, kai pasibaigia kilmės garantijos galiojimo laikotarpis. Be to, ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] valstybės narės užtikrina, kad duomenys apie jų liekamąjį energijos rūšių derinį būtų skelbiami kasmet.“;

c) 7 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) energijos išteklius, iš kurio buvo pagaminta energija, taip pat gamybos pradžios ir pabaigos datos, kurios gali būti nurodomos:

- i) atsinaujinančiųjų išteklių dujų, įskaitant dujinį atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, ir atsinaujinančiųjų išteklių šilumos ir vėsumos atveju – valandiniu arba trumpesniu nei valanda intervalu;
- ii) atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos atveju – pagal atsiskaitymo už disbalansą laikotarpį, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 15 punkte.“;

d) 8 dalyje po pirmos pastraipos įterpiamos šios pastraipos:

Kai dujos tiekiamos iš vandenilio arba gamtinių dujų tinklo, įskaitant dujinį atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą arba biometaną, tiekėjas privalo įrodyti galutiniams vartotojams, kokią dalį jo energijos rūšių derinyje sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija Direktyvos 2009/73/EB I priedo 5 skirsnio tikslais. Tiekėjas tai daro pasinaudodamas kilmės garantijomis, išskyrus atvejus, kai:

- a) dėl procentinės dalies jo energijos rūšių derinyje, atitinkančios nesekamus komercinius pasiūlymus, jei tokių yra, tiekėjas gali naudoti liekamąją energijos rūšių derinį,

- b) valstybė narė nusprendžia neišduoti kilmės garantijų gamintojui, kuris gauna finansinę paramą pagal paramos schemą.

Kai vartotojas naudoja vandenilio arba gamtinių dujų tinklo dujas, įskaitant dujinį atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą ir biometaną, kaip įrodyta tiekėjo komerciniame pasiūlyme, valstybės narės užtikrina, kad panaikintos kilmės garantijos atitiktų atitinkamas tinklo charakteristikas.“;

- e) 13 dalis pakeičiama taip:

„13. Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija priima ataskaitą, kurioje įvertinamos galimybės nustatyti Sąjungos masto žaliąjį ženklą, siekiant skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, pagamintą naujuose įrenginiuose. Tiekėjai naudoja kilmės garantijose pateiktą informaciją, kad įrodytų, jog laikosi tokio ženklo reikalavimų.

13a. Komisija stebi kilmės garantijų sistemos veikimą ir ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d. įvertina kilmės garantijų pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą rinkoje ir, esant disbalansui, nustato svarbius pasiūlos ir paklausos veiksnius.“;

10) 20 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Vadovaudamosi savo atliktu būtinumu statyti naują infrastruktūrą, skirtą šilumai ir vėsumai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių centralizuotai tiekti, kad būtų pasiektas šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas Sąjungos bendras tikslas, įvertinimu, įtrauktu į integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius ir laikantis to reglamento I priedo, valstybės narės, prireikus, imasi būtinų veiksmų efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo infrastruktūrai plėtoti, siekdamos skatinti šildymą ir vėsinimą, kuriam naudojami atsinaujinantieji ištekliai, tokie kaip terminė energija, saulės fotovoltinė energija, atsinaujinančiųjų išteklių elektrą naudojančios šilumos siurbliai, siurbiantys aplinkos ir geoterminę energiją, kitokia geoterminės energijos technologija, biomasė, biodujos, skystieji bioproductai ir atliekinė šiluma ir vėsuma, kai įmanoma kartu skatindamos šiluminės energijos kaupimą, paklausos atsako sistemas ir kogeneracines jėgaines.“;

11) įterpiamas šis straipsnis:

„20a straipsnis

Palankesnių sąlygų atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos integravimui į sistemą sudarymas

„1. Valstybės narės reikalauja, kad jų teritorijoje veikiantys perdavimo ir, jei jiems prieinami duomenys, skirstymo sistemų operatoriai leistų susipažinti su duomenimis apie kiekvienoje prekybos zonoje tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinę dalį ir su tiekiamą elektros energiją susijusį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį kuo tiksliau tokiais intervalais, kurie lygūs rinkos atsiskaitymų periodiškumui, bet ne ilgesniais kaip vienos valandos intervalais, pateikdami prognozes, jei jos turimos. Valstybės narės užtikrina, kad skirstymo sistemų operatoriai turėtų prieigą prie reikiamų duomenų. Jei pagal nacionalinę teisę skirstymo sistemų operatoriai neturi prieigos prie visų reikiamų duomenų, jie taiko esamą Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo duomenų teikimo sistemą, laikantis Direktyvos (ES) 2019/944 nuostatų. Valstybės narės skatina modernizuoti išmaniuosius tinklus, kad būtų galima geriau stebėti tinklo pusiausvyrą ir teikti tikrąlaikius duomenis.

Jei techniškai įmanoma, skirstymo sistemų operatoriai taip pat turi padaryti prieinamus anoniminius ir suvestinius duomenis apie paklausos atsako potencialą ir pasigamintos energijos vartotojų ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų pagamintą ir į tinklą atiduotą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją.

2. 1 dalyje nurodyti duomenys pateikiami skaitmeniniu būdu taip, kad būtų užtikrintas sąveikumas, pagrįstas suderintais duomenų formatais ir standartizuotais duomenų rinkiniais, kad elektros energijos rinkos dalyviai, telkėjai, vartotojai ir galutiniai naudotojai galėtų jais naudotis jų nediskriminuojant ir kad juos galėtų nuskaityti elektroniniai ryšių prietaisai, pavyzdžiui, išmaniosios apskaitos sistemos, elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieigos, šildymo ir vėsinimo sistemos ir pastatų energijos naudojimo vadybos sistemos.
3. Be reikalavimų, nustatytų Reglamente (ES) .../...⁺, valstybės narės užtikrina, kad buitinių ir pramoninių baterijų gamintojai sudarytų sąlygas baterijų savininkams ir naudotojams, taip pat jų vardu veikiančioms trečiosioms šalims, kai savininkas ir naudotojas duoda aiškų sutikimą, pavyzdžiui, pastatų energijos naudojimo vadybos įmonėms ir elektros energijos rinkos dalyviams, nediskriminacinėmis sąlygomis nemokamai ir laikantis duomenų apsaugos taisyklių realiuoju laiku susipažinti su pagrindine baterijos valdymo sistemos informacija, įskaitant baterijos talpą, būklę, įkrovos būseną ir galios nuostatį.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 2/23 (2020/0353(COD)), numerį.

Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis reikalauja, kad, be papildomų su tipo patvirtinimu susijusių Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/858* nustatytų reikalavimų, transporto priemonių gamintojai sudarytų sąlygas elektrinių transporto priemonių savininkams ir naudotojams, taip pat savininkų ir naudotojų vardu veikiančioms trečiosioms šalims, pavyzdžiui, elektros energijos rinkos dalyviams ir elektromobilumo paslaugų teikėjams, realiuoju laiku nediskriminacinėmis sąlygomis nemokamai, laikantis duomenų apsaugos taisyklių, susipažinti su transporto priemonėje sukauptais duomenimis, susijusiais su baterijos būkle, įkrovos būseną, galios nuostačiu ir talpa, ir, kai tinkama, elektrinių transporto priemonių buvimo vieta.

4. Be Reglamente (ES).../...⁺ nustatytų reikalavimų, valstybės narės arba jų paskirtosios kompetentingos institucijos užtikrina, kad jų teritorijoje įrengtos naujos ir pakeistos viešai neprieinamos įprastos galios įkrovimo prieigos galėtų palaikyti išmaniojo įkrovimo funkcijas ir, kai tinkama, sąsają su išmaniosios apskaitos sistemomis, kai jas įdiegia valstybės narės, ir abikrypčio įkrovimo funkcijas pagal to reglamento 15 straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimus.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 25/23 (2021/0223(COD)), numerį.

5. Be reikalavimų, nustatytų Reglamente (ES) 2019/943 ir Direktyvoje (ES) 2019/944, valstybės narės užtikrina, kad nacionaline reglamentavimo sistema būtų leidžiamas mažų ar mobilių sistemų, pavyzdžiui, buitinių baterijų ir elektrinių transporto priemonių bei kitų mažų decentralizuotų energijos šaltinių, dalyvavimas elektros energetikos rinkose, įskaitant perkrovos valdymą ir lankstumo bei balansavimo paslaugų teikimą, be kita ko, naudojantis telkimo galimybėmis. Tuo tikslu valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su visais rinkos dalyviais ir reguliavimo institucijomis, nustato dalyvavimo elektros energetikos rinkose techninius reikalavimus, remdamosi tų sistemų techninėmis charakteristikomis.

Valstybės narės sudaro vienodas sąlygas ir užtikrina nediskriminuojamą dalyvavimą elektros energetikos rinkose mažiems decentralizuotiems energetikos objektams arba mobilioms sistemoms.

* 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).“;

12) įterpiami šie straipsniai:

„22a straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimas pramonės sektoriuje

1. Valstybės narės stengiasi kasmet padidinti energijos išteklių, sunaudojamų galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, procentinę dalį, kurią sudaro atsinaujinantieji ištekliai, preliminariai bent 1,6 procentinio punkto, skaičiuojant metinį vidurkį laikotarpiams nuo 2021 iki 2025 m. ir nuo 2026 iki 2030 m.

Valstybės narės į pirmoje pastraipoje nurodytus vidutinius metinius padidėjimus gali įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą, neviršydamos 0,4 procentinio punkto ribos, jeigu atliekinė šiluma ir vėsuma tiekama iš efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, išskyrus tinklus, kuriais šiluma tiekama tik vienam pastatui, arba atvejus, kai visa šiluminė energija suvartojama tik vietoje ir kai šiluminė energija nėra parduodama. Jei jos nusprendžia tai padaryti, pirmoje pastraipoje nurodyta vidutinio metinio padidėjimo norma didinama puse įskaičiuotų atliekinės šilumos ir vėsumos procentinių punktų.

Kad būtų užtikrintas toks preliminarus padidėjimas, valstybės narės planuojamas ir patvirtintas politiką ir priemones įtraukia į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius bei į integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, pateiktas pagal to reglamento 17 straipsnį.

Kai elektrifikacija laikoma ekonomiškai efektyvia galimybe, ta politika ir priemonėmis skatinama atsinaujinančiais energijos ištekliais grindžiama pramoninių procesų elektrifikacija. Ta politika ir priemonėmis skatinama sukurti palankias rinkos sąlygas, kad būtų galima pasinaudoti ekonomiškai perspektyviomis ir techniškai įgyvendinamomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos alternatyvomis, kuriomis būtų pakeistas pramoninei šilumai naudojamas iškastinis kuras, siekiant sumažinti šilumai, kai temperatūra yra žemesnė nei 200 °C, naudojamo iškastinio kuro kiekį. Tvirtindamos tą politiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, veiksmingumą ir tarptautinį konkurencingumą ir poreikį pašalinti reguliavimo, administracines ir ekonomines kliūtis.

Valstybės narės užtikrina, kad atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašas pramonės sektoriuje sudarytų bent 42 % vandenilio ne vėliau kaip 2030 m. ir 60 % ne vėliau kaip 2035 m. Tam procentiniam dydžiui apskaičiuoti taikomos šios taisyklės:

- a) apskaičiuojant vardiklį, atsižvelgiama į vandenilio, sunaudoto galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus:
 - i) vandenilį, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti;
 - ii) vandenilį, gaunamą dekarbonizuojant pramonės liekamąsias dujas ir naudojamą konkrečioms dujoms, iš kurių jis pagamintas, pakeisti;

- iii) vandenilį, kuris pagamintas kaip šalutinis produktas arba gautas iš šalutinių produktų pramonės įrenginiuose;
- b) apskaičiuojant skaitiklį, atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, sunaudoto pramonės sektoriuje galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti;
- c) skaitiklis ir vardiklis apskaičiuojami naudojant III priede nustatytas kuro energines vertes.

Šios dalies penktos pastraipos c punkto tikslais, siekiant nustatyti į III priedą neįtraukto kuro energinę vertę, valstybės narės naudojasi atitinkamais Europos standartais, pagal kuriuos nustatomas įvairių rūšių kuro šilumingumas arba, jei tuo tikslu nėra priimto Europos standarto, naudojamosi atitinkamais ISO standartais.

2. Valstybės narės skatina savanoriškas pramonės gaminių, kurie, kaip teigiama, pagaminti naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, ženklinimo sistemas. Taikant tokias savanoriškas ženklinimo sistemas, nurodomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudoto žaliavų įsigijimo, parengiamojo apdorojimo, gamybos ir skirstymo etapais, procentinis dydis, apskaičiuotas remiantis arba Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279* arba ISO 14067:2018 nustatyta metodika.

3. Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal to reglamento 17 straipsnį, nurodo atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro kieki, kurį jos tikisi importuoti ir eksportuoti. Remdamasi tomis ataskaitomis, Komisija parengia Sąjungos strategiją dėl importuojamo ir vidaus vandenilio, siekdama skatinti Europos vandenilio rinką ir vidaus vandenilio gamybą Sąjungoje, remdama šios direktyvos įgyvendinimą ir joje nustatytų tikslų įgyvendinimą, kartu tinkamai atsižvelgdama į tiekimo saugumą ir Sąjungos strateginį savarankiškumą energetikos srityje bei vienodas sąlygas pasaulinėje vandenilio rinkoje. Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal to reglamento 17 straipsnį, nurodo, kaip jos ketina prisidėti prie tos strategijos įgyvendinimo.

22b straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo pramonės sektoriuje tikslo mažinimo sąlygos

1. Valstybė narė gali 2030 m. 20 % sumažinti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo 22a straipsnio 1 dalies penktoje pastraipoje nurodytais galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašą, jeigu:
 - a) ta valstybė narė sėkmingai siekia užtikrinti savo nacionalinį įnašą siekiant 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyto Sąjungos privalomo bendro tikslo, kuris yra bent lygiavertis numatomam nacionaliniam įnašui pagal Reglamento (ES) 2018/1999 II priede nurodytą formulę, ir
 - b) toje valstybėje narėje suvartojamo vandenilio arba jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro, procentinė dalis 2030 m. yra ne didesnė kaip 23 %, o 2035 m. – ne didesnė kaip 20 %.

Jeigu kuri nors iš tų sąlygų neįvykdoma, pirmoje pastraipoje nurodytas sumažinimas nustoja būti taikomas.

2. Kai valstybė narė taiko 1 dalyje nurodytą sumažinimą, ji apie tai praneša Komisijai, kartu pateikdama savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius ir savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal to reglamento 17 straipsnį. Pranešime pateikiama informacija apie atnaujintą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinę dalį ir visi atitinkami duomenys, kuriais įrodoma, kad tenkinamos šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytos sąlygos.

Komisija stebi padėtį valstybėse narėse, kurios naudoja sumažinimu, siekdama patikrinti, ar nuolat laikomasi 1 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų.

* 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti (OL L 471, 2021 12 30, p. 1).“;

13) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekdama skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą šildymo ir vėsinimo sektoriuje, kiekviena valstybė narė padidina atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį tame sektoriuje bent 0,8 procentinio punkto, kaip metinį vidurkį, apskaičiuojamą 2021–2025 m. laikotarpiui, ir bent 1,1 procentinio punkto, kaip metinį vidurkį, apskaičiuojamą 2026–2030 m. laikotarpiui, pradedant nuo 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinės dalies šildymo ir vėsinimo sektoriuje, kuri išreiškiama nacionaline bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentine dalimi ir apskaičiuojama pagal 7 straipsnyje nustatytą metodiką.

Valstybės narės į pirmoje pastraipoje nurodytus vidutinius metinius padidėjimus gali įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą, neviršydamos 0,4 procentinio punkto ribos. Jei jos nusprendžia tai padaryti, vidutinio metinio padidėjimo norma didinama puse įskaičiuotų atliekinės šilumos ir vėsumos procentinių punktų – iki 1,0 procentinio punkto maksimalios viršutinės ribos 2021–2025 m. laikotarpiu ir iki 1,3 procentinio punkto – 2026–2030 m. laikotarpiu.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo ketinimą įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą ir numatomą kiekį savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius. Be šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytų minimaliųjų metinio padidėjimo normų procentinių punktų, kiekviena valstybė narė stengiasi atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį savo šilumos ir vėsumos sektoriuje padidinti šios direktyvos Ia priede nustatytais papildomais orientaciniais procentiniais punktais.

Valstybės narės gali įskaičiuoti šildymui ir vėsinimui sunaudotą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją į pirmoje pastraipoje nustatytą vidutinį metinį padidėjimą iki 0,4 procentinio punkto, jei šilumos ir vėsumos gamybos įrenginio efektyvumas yra didesnis kaip 100 %. Jei jos nusprendžia tai padaryti, vidutinio metinio padidėjimo norma didinama pusę įskaičiuotų atliekinės šilumos ir vėsumos procentinių punktų – iki 1,0 procentinio punkto maksimalios viršutinės ribos 2021–2025 m. laikotarpiu ir iki 1,3 procentinio punkto – 2026–2030 m. laikotarpiu.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo ketinimą į šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytą metinį padidėjimą įtraukti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, kurią šildymui ir vėsinimui sunaudoja šilumos ir vėsumos gamybos įrenginiai, kurių efektyvumas yra didesnis nei 100 %. Valstybės narės įtraukia numatomą atsinaujinančiųjų išteklių šilumos ir vėsumos gamybos įrenginių, kurių efektyvumas didesnis nei 100 %, pajėgumą į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius. Valstybės narės į savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, pateiktas pagal to reglamento 17 straipsnį įtraukia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekį, kurį šildymui ir vėsinimui sunaudoja šilumos ir vėsumos gamybos įrenginiai, kurių efektyvumas yra didesnis nei 100 %.

- 1a. Apskaičiuodamos šilumos ir vėsumos tiekimui sunaudotos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinę dalį šio straipsnio 1 dalies tikslais, valstybės narės naudoja vidutinę atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, patiekto jų teritorijoje per praėjusius dvejus metus, procentinę dalį.

1b. Valstybės narės įvertina savo atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos naudojimo šildymo ir vėsinimo sektoriuje potencialą ir, be kita ko, kai tinkama, atlieka plėtrai tinkamų zonų, keliančių nedidelę ekologinę riziką, ir nedidelio masto namų ūkio projektų galimybių analizę. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į turimą ir ekonomiškai įgyvendinamą pramoninio ir buitinio naudojimo technologiją, kad būtų nustatomos tarpinės reikšmės ir priemonės, kurias taikant būtų didinamas atsinaujinančiosios energijos naudojimas šildymo ir vėsinimo sektoriuje ir, kai tinkama – atliekinės šilumos ir vėsumos naudojimas centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje, siekiant nustatyti ilgalaikę nacionalinę šildymo ir vėsinimo sektoriaus išskiriamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir keliamos oro taršos mažinimo strategiją. Tas vertinimas atliekamas vadovaujantis principu „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, yra integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų, pateiktų pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, dalis ir pateikiamas kartu su išsamiu šildymo ir vėsinimo vertinimu, kurio reikalaujama pagal Direktyvos 2012/27/ES 14 straipsnio 1 dalį.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis pakeičiama taip:

„Šio straipsnio 1 dalies tikslais, kiekviena valstybė narė, apskaičiuodama savo atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį šilumos ir vėsumos sektoriuje ir savo metinį vidutinį padidėjimą pagal tą dalį, įskaitant papildomą orientacinį padidėjimą, nustatytą Ia priede:“;

ii) a punktas išbraukiamas;

iii) papildoma šia pastraipa:

„Valstybės narės visų pirma teikia pastatų savininkams ar nuomininkams ir MVĮ informaciją apie ekonomiškai efektyvias priemones ir finansines priemones, skirtas atsinaujinančių išteklių energijos naudojimui šilumos ir vėsumos sistemose gerinti. Valstybės narės informaciją teikia naudodamos prieinamas ir skaidrias konsultavimo priemones.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Kad užtikrintų 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą vidutinį metinį padidėjimą, valstybės narės deda pastangas įgyvendinti bent dvi iš šių priemonių:

- a) atsinaujinančiųjų išteklių energiją arba atliekinę šilumą ir vėsumą fiziškai integruoti į šildymui arba vėsinimui tiekiamus energijos išteklius ir kurą;
- b) pastatuose diegti ypač našias iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos šilumos ir vėsumos sistemas, pastatus prijungti prie efektyvių centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų arba pramoniniams šilumos ir vėsumos procesams naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją arba atliekinę šilumą ir vėsumą;

- c) taikyti priemones, įgyvendinamas prekiniais sertifikatais, kuriais įrodoma, kad 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytos pareigos laikomasi remiant diegimo priemones pagal šios dalies b punktą, kurias įgyvendina kitas ekonominės veiklos vykdytojas, pavyzdžiui, nepriklausomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos montuotojas arba energetinių paslaugų bendrovė, teikianti diegimo paslaugas atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje;
- d) didinti nacionalinių, regioninių ir vietos institucijų pajėgumus nustatyti vietos atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos potencialą, planuoti ir įgyvendinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektus ir infrastruktūrą ir šiais klausimais teikti konsultacijas;
- e) kurti rizikos mažinimo sistemas siekiant sumažinti atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos bei atliekinės šilumos ir vėsumos projektų kapitalo sąnaudas, be kita ko, sudarant sąlygas sujungti mažesnius projektus ir juos labiau susieti su kitomis energijos vartojimo efektyvumo ir pastatų renovacijos priemonėmis;
- f) skatinti įmones ir smulkiųjų vartotojų kolektyvus sudaryti atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos pirkimo sutartis;
- g) įgyvendinti suplanuotas šildymui naudojamo iškastinio kuro šaltinių, šilumos tiekimo sistemų, kurios nėra suderinamos su atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais, pakeitimo schemas arba iškastinio kuro laipsniško naudojimo nutraukimo schemas, kuriose nustatytos tarpinės reikšmės;

- h) nustatyti atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos, įtraukiant vėsinimą, planavimo reikalavimus vietos ir regionų lygmenimis;
- i) skatinti biodujų gamybą ir jų tiekimą į dujų tinklą, užuot jas naudojus elektros energijos gamybai;
- j) taikyti priemones, kuriomis skatinamas šilumos energijos kaupimo technologijos integravimas į šilumos ir vėsumos tiekimo sistemas;
- k) skatinti centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių tinklus, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas, be kita ko, taikant reguliavimo priemones, finansavimo priemones ir paramą;
- l) taikyti kitas lygiavėrio poveikio politikos priemones, įskaitant fiskalines priemones, paramos schemas ar kitas finansines paskatas, kuriomis prisidedama prie atsinaujinančiuosius išteklius naudojančios šilumos ir vėsumos įrangos įrengimo ir energetikos tinklų, tiekiančių atsinaujinančiųjų išteklių energiją šildymui ir vėsinimui pastatuose ir pramonėje, plėtos.

Priimdamos ir įgyvendindamos tas priemones valstybės narės užtikrina jų prieinamumą visiems vartotojams, visų pirma mažas pajamas gaunančių ar pažeidžiamų namų ūkių vartotojams, kurie kitu atveju gali neturėti pakankamo pradinio kapitalo, kad galėtų jomis pasinaudoti.“;

14) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie energinį naudingumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį jų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose galutiniams vartotojams būtų teikiama lengvai prieinamu būdu, pavyzdžiui, sąskaitose arba tiekėjų interneto svetainėse ir gavus prašymą. Informacija apie atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį išreiškiama bent bendrojo galutinio energijos suvartojimo šilumos ir vėsumos, kurią suvartoja tam tikros centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos naudotojai, srityje procentine dalimi ir apima informaciją apie tai, kiek energijos buvo sunaudota vienam šilumos vienetui tiekti klientui ar galutiniam naudotojui.“;

b) 4, 5 ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„4. Valstybės narės stengiasi padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos procentinę dalį centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje preliminariai 2,2 procentinio punkto, kaip metinį vidurkį, apskaičiuojamą 2021–2030 m. laikotarpiui, pradedant nuo 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos procentinės dalies centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo sektoriuje, ir tuo tikslu savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, nustato būtinas priemones. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinių procentinė dalis išreiškiama bendrojo galutinio energijos suvartojimo centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje procentine dalimi, pakoreguota pagal įprastas vidutines oro sąlygas.

Valstybės narės į pirmoje pastraipoje nustatytą vidutinį metinį padidinimą gali įskaičiuoti centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui sunaudotą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo ketinimą į šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytą metinį padidėjimą įtraukti centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui sunaudotą atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją.

Valstybės narės įtraukia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, naudojamos centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui, pajėgumą į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius. Valstybės narės į savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, pateiktas pagal to reglamento 17 straipsnį, įtraukia atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, naudojamos centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui, kiekį.

- 4a. Apskaičiuodamos centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui sunaudotos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinę dalį 4 dalies tikslais, valstybės narės naudoja vidutinę atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, pateiktos jų teritorijoje per praėjusius dvejus metus, procentinę dalį.

Valstybės narės, kuriose centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos procentinė dalis yra didesnė nei 60 %, gali laikyti, kad tokia procentine dalimi jos įvykdo 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą vidutinio metinio padidėjimo reikalavimą. Valstybės narės, kuriose centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sektoriuje atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos procentinė dalis yra didesnė nei 50 % ir ne didesnė kaip 60 %, gali laikyti, kad tokia procentine dalimi jos įvykdo pusę 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto vidutinio metinio padidėjimo.

Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, nustato priemones, būtinas šio straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytam metinio vidutinio padidėjimo reikalavimui įvykdyti.“;

- 4b. Valstybės narės užtikrina, kad centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo sistemų, kurių galia yra didesnė nei 25 MW_{th}, operatoriai būtų skatinami prijungti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos trečiuosius tiekėjus arba būtų skatinami pasiūlyti prijungti trečiuosius tiekėjus ir iš jų pirkti šilumą ar vėsumą, pagamintą iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atliekinės šilumos ir vėsumos energijos, remiantis nediskriminaciniais kriterijais, kuriuos nustato atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija, kai tokiems operatoriams reikia atlikti vieną ar daugiau iš toliau nurodytų veiksmų:
- a) tenkinti dėl naujų vartotojų atsiradusią paklausą;
 - b) pakeisti esamus šilumos ar vėsumos gamybos pajėgumus;
 - c) išplėsti esamus šilumos ar vėsumos gamybos pajėgumus.
5. Valstybės narės gali suteikti galimybę centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo sistemos operatoriui atsisakyti prijungti trečiuosius tiekėjus ir iš jų pirkti šilumą ar vėsumą bet kuriuo iš šių atvejų:
- a) sistema neturi reikiamų pajėgumų, nes šilumą ar vėsumą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių arba atliekinę šilumą ir vėsumą tiekia kiti tiekėjai;

- b) trečiojo tiekėjo tiekama šiluma ar vėsuma neatitinka techninių parametrų, būtinų norint prijungti ir užtikrinti patikimą ir saugų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos eksploatavimą;
- c) operatorius gali įrodyti, kad suteikus prieigą pernelyg padidėtų šilumos ar vėsumos kaina galutiniams vartotojams, palyginti su kaina, kai naudojamas pagrindinis vietos šildymo ir vėsinimo šaltinis, su kuriuo tas atsinaujinančiųjų išteklių energijos šaltinis arba atliekinė šiluma ir vėsuma konkuruotų;
- d) operatoriaus sistema yra efektyvi centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistema.

Valstybės narės užtikrina, kad, kai pagal pirmą pastraipą centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo sistemos operatorius atsisako prijungti šilumos ar vėsumos tiekėją, tas operatorius kompetentingai institucijai pateiktų informaciją apie atsisakymo priežastis, taip pat apie sąlygas ir priemones, kurių reikia imtis sistemoje, kad prijungimas būtų įmanomas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikoma tinkama nepagrįstų atsisakymų klausimo sprendimo procedūra.

- 6. Siekdamas palengvinti atliekinės šilumos ir vėsumos naudojimą, kai būtina, valstybės narės nustato centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatorių ir galimų atliekinės šilumos ir vėsumos išteklių pramonės ir paslaugų sektoriuose koordinavimo sistemą. Tokia koordinavimo sistema užtikrinamas dialogas, susijęs su atliekinės šilumos ir vėsumos panaudojimu, apimantis visų pirma:

- a) centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatorius;

- b) pramonės ir paslaugų sektoriaus įmonės, gaminančias atliekinę šilumą ir vėsumą, kurią galima ekonomiškai panaudoti per centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemas, pavyzdžiui, duomenų centruose, pramonės objektuose, dideliuose komerciniuose pastatuose, energijos kaupimo įrenginiuose ir viešajame transporte;
 - c) vietos institucijas, atsakingas už energetikos infrastruktūrų planavimą ir tvirtinimą;
 - d) mokslo ekspertus, dirbančius moderniausių centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų srityje, ir
 - e) atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas, dalyvaujančias šildymo ir vėsinimo sektoriaus veikloje.“;
- c) 8, 9 ir 10 dalys pakeičiamos taip:

„8. Valstybės narės nustato sistemą, pagal kurią elektros energijos skirstymo sistemų operatoriai, bendradarbiaudami su atitinkamuose jų rajonuose veiklą vykdančiais centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatoriais, bent kas ketverius metus įvertins potencialą centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemomis teikti balansavimo ir kitas sistemines paslaugas, įskaitant paklausos atsaką ir šiluminį perteklinės atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kaupimą, ir tai, ar naudotis nustatyta galimybe būtų našiau ir ekonomiškai efektyviau nei alternatyviais sprendimais.

Valstybės narės užtikrina, kad elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai į vertinimo, kurio reikalaujama pagal pirmąją pastraipą, rezultatus atitinkamai atsižvelgtų savo atitinkamose teritorijose planuodami tinklus, į juos investuodami ir plėtodami infrastruktūrą.

Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatoriams ir elektros perdavimo bei skirstymo sistemų operatoriams koordinuoti veiklą, siekiant užtikrinti, kad balansavimo, kaupimo ir kitos lankstumo paslaugos, pavyzdžiui, paklausos atsako, kurias teikia centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatoriai, galėtų būti teikiamos jų elektros energetikos rinkose.

Valstybės narės gali pirmoje ir trečioje pastraipose nustatytus vertinimo ir koordinavimo reikalavimus taikyti ir dujų perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams, taip pat, be kita ko, vandenilio tinklams ir kitiems energetikos tinklams.

9. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija aiškiai apibrėžtų ir viešai skelbtų vartotojų teises ir centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų eksploatavimo pagal šį straipsnį taisykles ir užtikrintų jų laikymąsi.
10. Valstybė narė neprivalo taikyti 2–9 dalių, jei įvykdoma bent viena iš šių sąlygų:
 - a) jos centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo procentinė dalis 2018 m. gruodžio 24 d. buvo ne mažesnė arba lygi 2 % bendrojo galutinio energijos suvartojimo šildant ir vėsinant;

- b) jos centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo procentinė dalis 2018 m. gruodžio 24 d. viršijo 2 % bendrojo galutinės energijos suvartojimo šildant ir vėsinant, nes buvo plėtojamas naujas efektyvus centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas, remiantis jos integruotu nacionaliniu energetikos ir klimato srities planu, pateiktu pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir šios direktyvos 23 straipsnio 1b dalyje nurodytu vertinimu;
- c) 90 % bendrojo galutinio energijos suvartojimo centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose susidaro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose.

15) 25 straipsnis pakeičiamas taip:

„25 straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos didinimas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumo mažinimas transporto sektoriuje

1. Kiekviena valstybė narė nustato pareigą kuro tiekėjams užtikrinti, kad:

- a) transporto sektoriui būtų tiekiamas toks atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekis:
 - i) kad ne vėliau kaip 2030 m. galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, transporto sektoriuje būtų bent 29 % arba

- ii) kad ne vėliau kaip 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumas sumažėtų bent 14,5 %, palyginti su 27 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyto baziniu lygiu, laikantis valstybės narės nustatytos orientacinės trajektorijos;
- b) pažangiųjų biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų, ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro bendra dalis transporto sektoriui tiekiamoje energijoje 2025 m. būtų bent 1 %, o 2030 m. – 5,5 %, iš kurių 2030 m. bent 1 procentinį punktą sudarytų atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras.

Valstybės narės raginamos nacionaliniu lygmeniu nustatyti diferencijuotus tikslus pažangiesiems biodegalams ir biodujoms, gaminamiems iš IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų, ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui, kad būtų įvykdyta šios dalies pirmos pastraipos b punkte nustatyta pareiga taip, kad būtų skatinama ir didinama abiejų rūšių kuro plėtra.

Valstybės narės, turinčios jūrų uostų, deda pastangas užtikrinti, kad nuo 2030 m. bendros jūrų transporto sektoriui tiekiamos energijos procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras, būtų bent 1,2 %.

Valstybės narės savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, praneša apie galutinio energijos suvartojimo procentinę dalį, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, transporto sektoriuje, įskaitant jūrų transporto sektorių, taip pat apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumo sumažinimą.

Jei IX priedo A dalyje pateiktas pradinių žaliavų sąrašas iš dalies keičiamas pagal 28 straipsnio 6 dalį, valstybės narės gali atitinkamai padidinti savo minimaliąją transporto sektoriui tiekiamos energijos procentinę dalį, kurią sudaro pažangieji biodegalai ir biodujos, gaminami iš tų pradinių žaliavų.

2. Apskaičiuodamos 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytus tikslus ir 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytas procentines dalis, valstybės narės:
 - a) atsižvelgia į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, taip pat kai jis naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant:
 - i) įprastinius transporto degalus arba
 - ii) biodegalus, jei išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas, užtikrinamas dėl atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo, neįtraukiamas apskaičiuojant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą dėl biodegalų naudojimo;
 - b) gali atsižvelgti į biodujas, kurios įleidžiamos į nacionalinę dujų perdavimo ir skirstymo infrastruktūrą.
3. Apskaičiuodamos 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytus tikslus, valstybės narės gali atsižvelgti į perdirbtos anglies kurą.

Nustatydamos pareigas kuro tiekėjams, valstybės narės gali:

- a) nuspręsti kuro tiekėjams, kurie tiekia elektros energiją ar atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės transporto kurą, netaikyti pareigos dėl to kuro laikytis minimaliosios pažangiųjų biodegalų ir biodujų, gaminamų iš IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų, procentinės dalies reikalavimo;
 - b) nustatyti pareigą priemonėmis, skirtomis kiekiams, energinei vertei ar išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui;
 - c) daryti skirtumą tarp skirtingų energijos nešiklių;
 - d) daryti skirtumą tarp jūrų transporto ir kitų sektorių.
4. Valstybės narės nustato mechanizmą, kuriuo suteikiama galimybė jų teritorijoje esantiems kuro tiekėjams keistis kreditais už atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimą transporto sektoriui. Ekonominės veiklos vykdytojai, tiekiantys atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją elektrinėms transporto priemonėms per viešąsias įkrovimo prieigas, gauna kreditus, neatsižvelgiant į tai, ar ekonominės veiklos vykdytojams taikoma valstybės narės nustatyta pareiga kuro tiekėjams, ir jie gali tuos kreditus parduoti kuro tiekėjams, o šiems leidžiama juos panaudoti 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytai pareigai vykdyti. Valstybės narės gali į tą mechanizmą įtraukti privačias įkrovimo prieigas, jei galima įrodyti, kad į tas privačias įkrovimo prieigas tiekiama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija naudojama tik elektrinėms transporto priemonėms.“;

16) 26 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Apskaičiuojant 7 straipsnyje nurodytą valstybės narės bendrąją galutinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimą ir 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą minimaliąją atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį ir taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslą, biodegalų ir skystųjų bioproduktų, taip pat transporto sektoriuje suvartojamo biomasės kuro, jeigu jie pagaminti iš maistinių ir pašarinių augalų, procentinė dalis turi būti ne daugiau kaip vienu procentiniu punktu didesnė nei tokių degalų dalis galutiniamės tos valstybės narės transporto sektoriuje 2020 m. suvartojamame energijos kiekyje ir sudaryti ne daugiau kaip 7 % galutinio tos valstybės narės transporto sektoriuje suvartojamo energijos kiekio.“;

ii) ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Kai valstybėje narėje nustatyta, kad biodegalų ir skystųjų bioproduktų, taip pat transporto sektoriuje suvartojamo biomasės kuro, pagaminto iš maistinių ir pašarinių augalų, procentinė dalis turi būti mažesnė nei 7 %, arba kai valstybė narė nusprendžia šią procentinę dalį dar labiau sumažinti, ta valstybė narė gali 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą minimaliąją atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį arba taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslą atitinkamai sumažinti, atsižvelgdama į tai, kiek dėl to kuro galėjo būti užtikrinta minimalioji atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis arba sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Siekdamos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimo tikslo, valstybės narės laiko, kad naudojant tą kurą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažinamas 50 %.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„2. Apskaičiuojant 7 straipsnyje nurodytą valstybės narės bendrąją galutinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimą ir 25 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą minimaliąją atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos intensyvumo mažinimo tikslą, didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliantiems biodegalams, skystiesiems bioproduktams ar biomasės kurui, pagamintiems iš maistinių ir pašarinių augalų, kurių atveju stebima reikšminga jų auginimo teritorijos plėtra užimant žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų, plotus, tenkanti procentinė dalis neturi viršyti tokio kuro suvartojimo toje valstybėje narėje 2019 m. lygio, nebent vadovaujantis šia dalimi yra pripažinta, kad jie yra nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliantys biodegalai, skystieji bioproduktai ar biomasės kuras.“;

ii) penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Ne vėliau kaip 2023 m. rugsėjo 1 d. Komisija, remdamasi patikimiausiais turimais mokslo duomenimis, peržiūri šios dalies ketvirtoje pastraipoje nurodytame deleguotajame akte nustatytus kriterijus ir pagal 35 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais, kai tikslinga, tie kriterijai iš dalies keičiami ir kuriais ši direktyva papildoma įtraukiant trajektoriją, pagal kurią laipsniškai mažinamas didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro, gaminamų iš pradinių žaliavų, kurių atveju stebima reikšminga jų auginimo teritorijos plėtra užimant žemės plotus, kuriuose yra didelių anglies sandėpų, indėlis į 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą Sąjungos bendrą tikslą, 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą minimaliąją atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos intensyvumo mažinimo tikslą. Ta peržiūra grindžiama peržiūrėta pradinių žaliavų plėtos ataskaitos, pateiktos pagal šios dalies trečią pastraipą, versija. Toje ataskaitoje visų pirma įvertinama, ar remiantis objektyviais ir moksliskai pagrįstais kriterijais ir atsižvelgiant į Sąjungos klimato srities tikslus ir įsipareigojimus, reikėtų sumažinti pasaulinės gamybos teritorijos vidutinės metinės plėtos užimant žemės plotus, kuriuose yra didelių anglies sandėpų, didžiausios leistinos procentinės dalies ribą.

Prireikus, Komisija, remdamasi penktoje pastraipoje nurodytais vertinimo rezultatais, iš dalies pakeičia ketvirtoje pastraipoje nurodytame deleguotajame akte nustatytus kriterijus. Priėmus ketvirtoje pastraipoje nuodytą deleguotąjį aktą, Komisija kas trejus metus peržiūri duomenis, kuriais grindžiamas tas deleguotasis aktas. Prireikus Komisija tą deleguotąjį aktą atnauja atsižvelgdama į kintančias aplinkybes ir naujausius turimus mokslo įrodymus.“;

17) 27 straipsnis pakeičiamas taip:

„27 straipsnis

Skaičiavimo taisyklės, taikomos transporto sektoriuje, atsižvelgiant į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, nepaisant jo galutinio suvartojimo

1. Apskaičiuojant taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą, nurodytą 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto ii papunktyje, taikomos šios taisyklės:

- a) sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis apskaičiuojamas taip:
 - i) biodegalų ir biodujų atveju – visų rūšių transportui tiekiamų tų degalų kiekį padauginus iš dėl jų sumažinto išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, nustatyto pagal 31 straipsnį;
 - ii) atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro ir perdirbtos anglies kuro atveju – visų rūšių transportui tiekiamą to kuro kiekį padauginus iš dėl jų sumažinto išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, nustatyto remiantis deleguotaisiais aktais, priimtais pagal 29a straipsnio 3 dalį;
 - iii) atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos atveju – visų rūšių transportui tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekį padauginus iš lygintino iškastinio kuro vertės $EC_F(e)$, nustatytos V priede;

- b) 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto ii papunktyje nurodytas bazinis lygis iki 2030 m. gruodžio 31 d. apskaičiuojamas transporto sektoriui tiekiamos energijos kiekį padauginus iš lygintino iškastinio kuro vertės $E_F(t)$, nustatytos V priede; nuo 2031 m. sausio 1 d. 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto ii papunktyje nurodytas bazinis lygis yra šių skaičių suma:
- i) visų rūšių transportui patiekto kuro kiekis, padaugintas iš V priede nustatytos lyginamosios iškastinio kuro vertės $E_F(t)$;
 - ii) visų rūšių transportui patiektos elektros energijos kiekis, padaugintas iš lygintino iškastinio kuro $EC_F(e)$, nustatyto V priede;
- c) apskaičiuojant atitinkamą energijos kiekį, taikomos šios taisyklės:
- i) siekiant nustatyti transporto sektoriui tiekiamos energijos kiekį, naudojamos III priede nustatytos transporto kuro energinės vertės;
 - ii) siekiant nustatyti į III priedą neįtraukto transporto kuro energinę vertę, valstybės narės naudojasi atitinkamais Europos standartais, pagal kuriuos nustatomas įvairių rūšių kuro šilumingumas arba, jei tuo tikslu nėra priimto Europos standarto, naudojamosi atitinkamais ISO standartais;

- iii) transporto sektoriui tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekis nustatomas tam sektoriui tiekiamos elektros energijos kiekį padauginus iš vidutinės atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, tiekto valstybės narės teritorijoje per pastaruosius dvejus metus, procentinės dalies, nebent elektros energija gaunama tiesiogiai prisijungus prie įrenginio, gaminančio atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, ir tiekama transporto sektoriui, todėl visa ta elektros energija apskaičiuojama kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, o saulės energija varomos elektrinės transporto priemonės pagaminta elektros energija, naudojama pačiai transporto priemonei, gali būti visa apskaičiuojama kaip atsinaujinanti;
 - iv) biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų, procentinė dalis turi sudaryti ne daugiau kaip 1,7 % kuro ir elektros energijos, patiektų transporto sektoriui, energinės vertės, išskyrus Kiprą ir Malta;
- d) taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo mažinimas naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją apskaičiuojamas išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, sumažintą naudojant visų rūšių transportui tiekiamus biodegalus, biodujas, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kurą ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, padalijus iš bazinio lygio; valstybės narės taip pat gali įskaityti perdirbtos anglies kurą.

Valstybės narės, kai pagrįsta, gali padidinti ribą, nurodytą šios dalies pirmos pastraipos c punkto iv papunktyje, atsižvelgdamos į IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų prieinamumą. Apie visus tokius padidinimus pranešama Komisijai kartu su jų pagrindimu ir Komisija turi patvirtinti bet kurį tokį pakeitimą.

2. Apskaičiuojant 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto i papunktyje ir b punkte nurodytas minimaliąsias procentines dalis, taikomos šios taisyklės:
- a) apskaičiuojant vardiklį, t. y. transporto sektoriuje suvartotą energijos kiekį, įskaitomi visi transporto sektoriui patiekti degalai ir elektros energija;
 - b) apskaičiuojant skaitiklį, t. y. transporto sektoriuje suvartotą atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį pagal 25 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, įskaitoma visų rūšių transportui, įskaitant tarptautinius jūrinius bunkerius, kiekvienos valstybės narės teritorijoje patiektų visų rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos energinė vertė; valstybės narės taip pat gali įskaityti perdirbtos anglies kurą;
 - c) biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priede išvardytų pradinių žaliavų, ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinė dalis laikoma lygi jos energinei vertei, padaugintai iš dviejų;
 - d) atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos procentinė dalis laikoma lygi jos energinei vertei, padaugintai iš keturių, kai tiekama kelių transporto priemonėms, ir gali būti laikoma lygi jos energinei vertei, padaugintai iš 1,5, kai tiekama geležinkelių transportui;
 - e) laikoma, kad aviacijos ir jūrų transporto sektoriams patiektų pažangiųjų biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų, procentinė dalis yra 1,2 karto didesnė už jų energinę vertę, o aviacijos ir jūrų transporto sektoriams patiekto atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinė dalis yra 1,5 karto didesnė už jo energinę vertę.

- f) biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų, procentinė dalis turi sudaryti ne daugiau kaip 1,7 % degalų ir elektros energijos, patiektų transporto sektoriui, energinės vertės, išskyrus Kiprą ir Maltą;
- g) transporto sektoriui tiekiamos energijos kiekis nustatomas naudojant III priede nustatytas transporto kuro energines vertes;
- h) nustatydamos į III priedą neįtraukto transporto kuro energinę vertę, valstybės narės naudojasi atitinkamais Europos standartais, pagal kuriuos nustatomas įvairių rūšių kuro šilumingumas, arba jei tuo tikslu nėra priimto Europos standarto, jos naudojasi atitinkamais ISO standartais;
- i) transporto sektoriui tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos kiekis nustatomas tam sektoriui tiekiamos elektros energijos kiekį padauginus iš vidutinės atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, tiekto valstybės narės teritorijoje per pastaruosius dvejus metus, procentinės dalies, nebent elektros energija gaunama tiesiogiai prisijungus prie įrenginio, gaminančio atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, ir tiekiama transporto sektoriui, todėl visa ta elektros energija apskaičiuojama kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, o saulės energija varomos elektrinės transporto priemonės pagaminta elektros energija, naudojama pačiai transporto priemonei, gali būti visa apskaičiuojama kaip atsinaujinanti.

Valstybės narės gali, kai pagrįsta, padidinti šios dalis pirmos pastraipos f punkte nurodytą ribą, atsižvelgdamos į pradinių žaliavų, nurodytų IX priedo B dalyje prieinamumą. Apie bet kurį tokį padidinimą turi pranešta Komisijai, kartu pateikiant jo priežastis, ir turi būti Komisijos patvirtinta.

3. Komisijai pagal 35 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama ši direktyva koreguojant biodegalų ir biodujų, pagamintų iš IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų, procentinės dalies ribą remiantis žaliavų prieinamumo vertinimu. Riba turi būti ne mažesnė kaip 1,7 %. Jei Komisija priima tokį deleguotąjį aktą, jame nustatyta riba taip pat taikoma valstybėms narėms, gavusioms Komisijos leidimą padidinti ribą pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ar 2 dalies antrą pastraipą, pasibaigus 5 metų pereinamajam laikotarpiui, nedarant poveikio valstybės narės teisei tą naują ribą taikyti anksčiau. Valstybės narės gali prašyti Komisijos naujo patvirtinimo dėl padidinimo, palyginti su deleguotajame akte nustatyta riba, pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ar 2 dalies antrą pastraipą.
4. Komisijai pagal 35 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant iš dalies pakeisti šią direktyvą, kad III priede nustatyti transporto kuras ir jo energinės vertės būtų pritaikyti prie mokslo ir technikos pažangos.

5. Atliekant 1 dalies pirmos pastraipos b punkte ir 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytus skaičiavimus jūrų transporto sektoriui tiekiamos energijos kiekis laikomas ne didesniu kaip 13 % tos valstybės narės bendrojo galutinio energijos suvartojimo. Kipro ir Maltos atveju energijos, suvartotos jūrų transporto sektoriuje, kiekis laikomas ne didesniu kaip 5 %, palyginti su tų valstybių narių bendruoju galutiniu energijos suvartojimu. Ši dalis taikoma iki 2030 m. gruodžio 31 d.
6. Jei elektros energija naudojama atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui gaminti tiesiogiai arba tarpinių produktų gamybai, atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinei daliai apskaičiuoti naudojama vidutinė per dvejus metus iki aptariamų metų išmatuota gamybos šalyje procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija.

Tačiau elektros energija, gaunama tiesiogiai prisijungus prie įrenginio, gaminančio atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, gali būti visa apskaičiuojama kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, kai ji naudojama atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui gaminti, jeigu įrenginys:

- a) pradėjo veikti vėliau arba tuo pačiu metu kaip įrenginys, gaminantis atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės transporto kurą, ir
- b) nėra prijungtas prie tinklo arba yra prijungtas prie tinklo, bet galima pateikti įrodymų, kad atitinkama elektros energija buvo tiekama neimant elektros energijos iš tinklo.

Iš tinklo imama elektros energija gali būti visa apskaičiuojama kaip atsinaujinanti, jeigu ji pagaminama tik iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir buvo įrodytas atsinaujinančiųjų išteklių energijos pobūdis ir kiti atitinkami kriterijai, užtikrinant, kad tos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pobūdis yra deklaruojamas tik kartą ir tik viename galutinio naudojimo sektoriuje.

Ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. Komisija pagal 35 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildoma ši direktyva nustatant Sąjungos metodiką, kurioje išdėstomos išsamios taisyklės, pagal kurias ekonominės veiklos vykdytojai turi laikytis šios dalies antroje ir trečioje pastraipose nustatytų reikalavimų.

Ne vėliau kaip 2028 m. liepos 1 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamas pagal ketvirtą pastraipą nustatytos Sąjungos metodikos poveikis, įskaitant papildomumo ir laiko bei geografinės koreliacijos poveikį gamybos sąnaudoms, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui ir energetikos sistemai.

Toje Komisijos ataskaitoje visų pirma įvertinamas poveikis atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro prieinamumui ir įperkamumui pramonės ir transporto sektoriuose ir Sąjungos pajėgumui pasiekti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro tikslus, atsižvelgiant į Sąjungos strategiją dėl importuojamo ir vidaus vandenilio pagal 22a straipsnį, kartu kuo labiau sumažinant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio didėjimą elektros energijos sektoriuje ir visoje energetikos sistemoje. Jei ataskaitoje daroma išvada, kad reikalavimai yra nepakankami norint užtikrinti pakankamą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro prieinamumą ir įperkamumą pramonės ir transporto sektoriuose ir jais iš esmės neprisidedama prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, energetikos sistemos integravimo ir nustatytų 2030 m. Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro tikslų įgyvendinimo, Komisija peržiūri Sąjungos metodiką ir, kai tikslinga, pagal 35 straipsnį priima deleguotąjį aktą, siekiant iš dalies pakeisti tą metodiką, kad būtų atlikti būtini šios dalies antroje ir trečioje pastraipose nustatytų kriterijų koregavimai, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vandenilio pramonės plėtrai.“;

18) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2, 3 ir 4 dalys išbraukiamos;
- b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d. Komisija pagal 35 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva, kad būtų išdėstyta metodika, pagal kurią nustatoma transporto biodegalų ir biodujų procentinė dalis, gaunama bendro proceso metu biomasę apdorojant kartu su iškastiniu kuru.“;

c) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 kas dvejus metus atliekamo padarytos pažangos vertinimo kontekste Komisija įvertina, ar šios direktyvos 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nustatyta pareiga, susijusi su pažangiaisiais biodegalais ir biodujomis, pagamintais iš šios direktyvos IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų, veiksmingai skatinamos inovacijos ir užtikrinamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas transporto sektoriuje. Komisija tame vertinime išanalizuoja, ar šiuo straipsniu veiksmingai išvengiama dvigubo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įskaitymo.

Jei tikslinga, Komisija pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nustatytą pareigą, susijusią su pažangiaisiais degalais ir biodujomis, pagamintais iš IX priedo A dalyje išvardytų pradinių žaliavų.“;

19) 29 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirmos pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) įnašas siekiant valstybių narių atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinių dalių ir 3 straipsnio 1 dalyje, 15a straipsnio 1 dalyje, 22a straipsnio 1 dalyje, 23 straipsnio 1 dalyje, 24 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 1 dalyje nustatytų tikslų;“;

ii) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tačiau tam, kad biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras, pagaminti iš atliekų ir liekanų, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žvejybos ir miškininkystės liekanas, būtų įskaityti šios dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, reikalaujama, kad jie atitiktų tik 10 dalyje nustatytus išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Mišrių atliekų naudojimo atveju valstybės narės gali reikalauti, kad operatoriai taikytų mišrių atliekų rūšiavimo sistemas, skirtas iškastinėms medžiagoms pašalinti. Ši pastraipa taip pat taikoma atliekoms ir liekanoms, kurios pirmiausia perdirbamos į produktą, o paskui – į biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą.“;

iii) ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Biomasės kuras turi atitikti 2–7 ir 10 dalyse nustatytus tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, jei jis naudojamas:

- a) kietojo biomasės kuro atveju – įrenginiuose, gaminančiuose elektros energiją, šilumą ir vėsumą, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 7,5 MW arba didesnė;
- b) dujinio biomasės kuro atveju – įrenginiuose, gaminančiuose elektros energiją, šilumą ir vėsumą, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 2 MW arba didesnė,

- c) įrenginiuose, gaminančiuose dujinį biomasės kurą, kuriuose vidutinis biometano srautas yra:
- i) didesnis nei 200 m³ metano ekvivalento per valandą, matuojant standartinėmis temperatūros ir slėgio sąlygomis (t. y. esant 0 °C temperatūrai ir 1 baro atmosferos slėgiui);
 - ii) jei biodujas sudaro metano ir kitų nedegių dujų mišinys, metano srautui taikoma i punkte nustatyta ribinė vertė, proporcingai perskaičiuota metano tūrio daliai mišinyje.

Valstybės narės gali taikyti tvarumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus įrenginiams, kurių bendra vardinė šiluminė galia arba biometano srautas yra mažesni.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Iš žemės ūkio biomasės pagaminti biodegalai, skystieji bioproductai ir biomasės kuras, įskaitomi 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, negali būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš labai didelės biologinės įvairovės žemės plotų, t. y. žemės, kuriai 2008 m. sausio mėn. ar vėliau taikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų, nepaisant to, ar tas apibūdinimas tai žemei vis dar taikomas:

- a) pirminis miškas ir kita medžiais apaugusi žemė, t. y. miškas ir kita medžiais apaugusi žemė, kuriuose auga vietinės rūšys ir nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra pastebimai sutrikdyti; taip pat sengirės, kaip apibrėžta valstybėje, kurioje yra miškas;
- b) didelės biologinės įvairovės miškas ir kita medžiais apaugusi žemė, kuriuose gausu rūšių ir kurie nėra sunykę arba kurie atitinkamos kompetentingos institucijos yra pripažinti kaip didelės biologinės įvairovės plotai, nebent pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

- c) zonos, nustatytos:
 - i) pagal įstatymus arba atitinkamos kompetentingos institucijos gamtos apsaugos tikslais, nebent pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė, arba
 - ii) siekiant apsaugoti retas, galinčias išnykti arba nykstančias ekosistemas ar rūšis, pripažintas pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktas į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos sudarytus sąrašus, jeigu jos pripažįstamos pagal 30 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, nebent pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;
- d) daugiau kaip vieno hektaro didelės biologinės įvairovės pievos:
 - i) natūralios pievos, t. y. pievos, kurios liktų pievos be žmogaus įsikišimo ir kuriose išlikusi natūrali rūšių sudėtis ir kurios ekologinės savybės ir procesai nepakitę, arba

- ii) nenatūralios pievos, t. y. pievos, kurios nebebūtų pievos be žmogaus įsikišimo ir kurios pasižymi rūšių įvairove bei yra nesunykusios, o atitinkama kompetentinga institucija jas yra identifikavusi kaip didelės biologinės įvairovės plotus, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavos nuėmimas yra būtinas siekiant išsaugoti jai taikomą didelės biologinės įvairovės pievos apibūdinimą; arba

- e) viržynai.

Jei 6 dalies a punkto vi ir vii papunkčiuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šio dalies pirma pastraipa, išskyrus c punktą, taip pat taikoma biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patikslinami kiti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokioms pievoms taikomas šios dalies pirmos pastraipos d punktas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- c) 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei 6 dalies a punkto vi ir vii papunkčiuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šios dalies pirma pastraipa, išskyrus b ir c punktus, ir šios dalies antra pastraipa taip pat taikomos biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.“;

- d) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Iš žemės ūkio biomasės pagaminti biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras, į kuriuos atsižvelgiama 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, negali būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš žemės plotų, kurie 2008 m. sausio mėn. buvo durpynas, nebent pateikiama įrodymų, kad tai žaliavai auginti ir derliui nuimti nereikalingas anksčiau nenusausintos dirvos sausinimas. Jei 6 dalies a punkto vi ir vii papunkčiuose nustatytos sąlygos netenkinamos, ši dalis taip pat taikoma biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.“;

- e) 6 dalis iš dalies keičiama taip:

- i) a punkto iii ir iv papunkčiai pakeičiami taip:

„iii) būtų saugomos biologinės įvairovės išsaugojimo tikslu ir nuo buveinių naikinimo pagal tarptautinę arba nacionalinę teisę arba atitinkamos kompetentingos institucijos nustatytos zonos, esančios, be kita ko, šlapžemėse, pievose, viržynuose ir durpynuose;

iv) kirtimas būtų atliekamas rūpinantis dirvožemio kokybės ir biologinės įvairovės išlaikymu pagal tvarios miškotvarkos principus, siekiant išvengti neigiamo poveikio – būtų vengiama rauti kelmus ir šaknis, alinti pirminius miškus ir sengires, kaip apibrėžta valstybėje, kurioje yra miškas, ar juos paversti įveistais miškais, taip pat kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną; tas kirtimas būtų atliekamas laikantis didžiausio leistino didelio masto plynojo kirtimo ribinių verčių, nustatytų valstybėje, kurioje yra miškas, taikomos vietos ir ekologijos požiūriu priimtinos paliktinos negyvos medienos gavybos ribinės vertės ir tas kirtimas būtų atliekamas laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, ir biologinės įvairovės ypatybėms bei buveinėms.“;

ii) a punktas papildomas šiais papunkčiais:

„vi) miškai, kuriuose kertama miško biomasė, neaugtų žemėje, kuriai taikomi atitinkamai 3 dalies a, b, c, d ir e punktuose, 4 dalies a punkte ir 5 dalyje nurodyti apibūdinimai, tokiomis pačiomis žemės apibūdinimo nustatymo sąlygomis, kaip nurodyta tose dalyse, ir

- vii) įrenginiai, gaminantys biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą iš miško biomasės, pateiktų patikinimo pareiškimą, grindžiamą įmonės lygmens vidaus procesais, kad būtų galima atlikti auditą pagal 30 straipsnio 3 dalį, užtikrinant, jog miško biomasė nėra gaunama iš šios pastraipos vi papunktyje nurodytos žemės plotų.“;
- iii) b punkto iii ir iv papunkčiai pakeičiami taip:
- „iii) būtų saugomos gamtos apsaugos tikslais, kad būtų išsaugota biologinė įvairovė ir išvengta buveinių naikinimo, pagal tarptautinę arba nacionalinę teisę arba atitinkamos kompetentingos institucijos nustatytos zonos, esančios, be kita ko, šlapžemėse, pievose, viržynuose ir durpynuose, nebent pateikiama įrodymų, kad tos žaliavos nuėmimas tiems gamtos apsaugos tikslams nekenkia;

iv) kirtimas būtų atliekamas rūpinantis dirvožemio kokybės išlaikymu pagal tvarios miškotvarkos principus ir biologine įvairove, siekiant išvengti bet kokio neigiamo poveikio – būtų vengiama rauti kelmus ir šaknis, alinti pirminius miškus ir sengires, kaip apibrėžta valstybėje, kurioje yra miškas, ar juos paversti įveistais miškais, taip pat kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną; tas kirtimas būtų atliekamas laikantis didžiausio leistino didelio masto plynojo kirtimo ribinių verčių, nustatytų valstybėje, kurioje yra miškas, taikomos vietos ir ekologijos požiūriu priimtinos paliktinos negyvos medienos gavybos ribinės vertės ir tas kirtimas būtų atliekamas laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, ir biologinės įvairovės ypatybėms bei buveinėms, ir“;

f) įterpiamos šios dalys:

„7a. Biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamyba iš vietinės miško biomasės turi atitikti valstybių narių įsipareigojimus ir tikslus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/841* 4 straipsnyje, taip pat politiką ir priemones, kurias valstybės narės apibūdino savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius.

7b. Į galutinį atnaujintą integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, kuris pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 2 dalį turi būti pateiktas ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d., valstybės narės įtraukia visus šiuos elementus:

- a) 2021–2030 m. energijos tikslais prieinamos miško biomasės vidaus tiekimo vertinimą pagal šiame straipsnyje nustatytus kriterijus,
- b) numatomo miško biomasės suvartojimo energijos gamybos tikslais suderinamumo su valstybių narių 2026–2030 m. tikslais ir biudžetais vertinimą, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsnyje, ir
- c) nacionalinių priemonių ir politikos, kuriomis užtikrinamas suderinamumas su tais tikslais ir biudžetais, aprašymą.

Valstybės narės teikia Komisijai ataskaitas apie šios dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytas priemones ir politiką, esančias integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį, dalimi.

* 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).“;

g) 10 dalies pirmos pastraipos d punktas pakeičiamas taip:

- „d) bent 80 % – elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamybai iš biomasės kuro, naudojamo įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti po ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data];
- e) elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamybai iš biomasės kuro, naudojamo įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data] – bent 70 % iki 2029 m. gruodžio 31 d. ir bent 80 % – nuo 2030 m. sausio 1 d.;
- f) elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamybai iš dujinio biomasės kuro, naudojamo įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data] – bent 70 % iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, ir bent 80 % jų eksploatavimo trukmei pasiekus 15 metų;
- g) elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamybai iš biomasės kuro, naudojamo įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau nei 2021 m. sausio 1 d. – bent 80 % iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d. ir ne vėliau kaip nuo 2029 m. gruodžio 31 d.;

- h) elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamybai iš dujinio biomasės kuro, naudojamo įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau nei 2021 m. sausio 1 d. – bent 80 % iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d.“;
- h) 13 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:
- „a) atokiausiame regione, kaip nurodyta SESV 349 straipsnyje, esantiems įrenginiams, jei tokie įrenginiai gamina elektros energiją arba šilumą ar vėsumą iš biomasės kuro ir skystųjų bioproduktų arba gamina biodegalus, ir
- b) biomasės kurui ir skystiesiems bioproduktams, naudojamiems šios pastraipos a punkte nurodytuose įrenginiuose, ir biodegalams, pagamintiems tuose įrenginiuose, neatsižvelgiant į tos biomasės kilmės vietą, jeigu tokie kriterijai yra objektyviai pagrindžiami tikslu tame atokiausiame regione užtikrinti saugią ir patikimą energiją ir sklandų laipsnišką šio straipsnio 2–7, 10 ir 11 dalyse nustatytų kriterijų įvedimą ir tokiu būdu teikti paskatas pereiti nuo iškastinio kuro prie tvarių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro.“;

i) papildomas šia dalimi:

„15. Iki 2030 m. gruodžio 31 d. į energiją iš biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro taip pat gali būti atsižvelgiama šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais tikslais, kai:

- a) parama, atitinkanti tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nustatytus 29 straipsnyje jo redakcijos, galiojusios 2020 m. rugsėjo 29 d., buvo suteikta anksčiau nei ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data], ir
- b) parama buvo suteikta kaip ilgalaikė parama, kurios fiksuota suma buvo nustatyta paramos laikotarpio pradžioje, su sąlyga, kad taikomas koregavimo mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad nebūtų kompensacijos permokos.“;

20) įterpiamas šis straipsnis:

„29a straipsnis

Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai, taikomi atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui ir perdirbtos anglies kurui

1. Atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro energija įskaičiuojama į valstybių narių atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinę dalį ir 3 straipsnio 1 dalyje, 15a straipsnio 1 dalyje, 22a straipsnio 1 dalyje, 23 straipsnio 1 dalyje, 24 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 1 dalyje nurodytus tikslus tik tuo atveju, jei naudojant tą kurą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažėja bent 70 %.
2. Perdirbtos anglies kuro energija gali būti įskaičiuojama į tikslus, nurodytus 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte, tik tuo atveju, jei naudojant tą kurą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažėja bent 70 %.

3. Komisijai pagal 35 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva, kad būtų apibrėžta metodika, pagal kurią įvertinamas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas naudojant atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą ir perdirbtos anglies kurą. Metodika užtikrinama, kad už iškastinių išteklių CO₂, už kurio surinkimą jau gautas išmetamųjų teršalų kreditas pagal kitas teisės aktų nuostatas, nebūtų suteikiamas kreditas už išvengtą teršalų išmetimą. Metodika apima per gyvavimo ciklą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir joje atsižvelgiama į netiesiogiai išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kuris susidaro nukreipiant pastoviuosius įvedinius, pavyzdžiui, atliekas, naudojamas perdirbtos anglies kurui gaminti.“;

21) 30 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmos pastraipos įžanginė dalis pakeičiama taip:

„Kai atsinaujinančiųjų išteklių kuras ir perdirbtos anglies kuras turi būti įskaičiuojami į 3 straipsnio 1 dalyje, 15a straipsnio 1 dalyje, 22a straipsnio 1 dalyje, 23 straipsnio 1 dalyje, 24 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 1 dalyje nurodytus tikslus, valstybės narės reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai, atliekant privalomus nepriklausomus ir skaidrius auditus, laikantis pagal šio straipsnio 8 dalį priimto įgyvendinimo akto, įrodytų, jog yra įvykdyti 29 straipsnio 2–7 dalyse bei 10 dalyje ir 29a straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai, taikomi atsinaujinančiųjų išteklių kurui ir perdirbtos anglies kurui. Tuo tikslu jos reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai naudotų masės balanso sistemą, kuri:“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Perdirbant siuntą informacija apie siuntos tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas tikslinama ir produkcijai priskiriama pagal šias taisykles:

- a) jei perdirbant žaliavos siuntą gaunama tik vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų ar biomasės kuro, atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro arba perdirbtos anglies kuro gamybai, siuntos dydis ir susijusios tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikos tikslinamos taikant perskaičiavimo koeficientą, atitinkantį tokiai gamybai skirtos produkcijos masės ir procesui patiekto žaliavos masės santykį;
- b) jei perdirbant žaliavos siuntą gaunama daugiau nei vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų ar biomasės kuro, atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro arba perdirbtos anglies kuro gamybai, kiekvienos rūšies produkcijai taikomas atskiras perskaičiavimo koeficientas ir atskiras masės balansas.“;

- c) 3 dalies pirmą ir antrą pastraipą pakeičiamos taip:

„Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktą patikimą informaciją apie 29 straipsnio 2–7 dalyse bei 10 dalyje ir 29a straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų laikymąsi ir kad ekonominės veiklos vykdytojai atitinkamos valstybės narės prašymu jai pateiktą duomenis, kurie buvo panaudoti rengiant tą informaciją. Valstybės narės reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai užtikrintų pakankamą nepriklausomo pateikiamos informacijos audito standartą ir pateiktą įrodymų, kad tai buvo padaryta. Siekiant laikytis 29 straipsnio 3 dalies a, b, d ir e punktų, 29 straipsnio 4 dalies a punkto, 29 straipsnio 5 dalies, 29 straipsnio 6 dalies a punkto ir 29 straipsnio 7 dalies a punkto, pirmosios arba antrosios šalies auditas gali būti atliekamas iki pirmojo miško biomasės surinkimo punkto. Atliekant auditą patikrinama, ar ekonominės veiklos vykdytojų naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo sukčiavimo, be kita ko, įtraukiamas patikrinimas, kuriuo užtikrinama, kad medžiagos nebūtų sąmoningai modifikuotos arba išmestos, kad siunta arba jos dalis galėtų tapti atliekomis arba liekanomis. Audito metu taip pat įvertinamas mėginių ėmimo dažnumas ir metodika, taip pat įvertinamas duomenų patikimumas.

Šioje dalyje nustatytos pareigos taikomos neatsižvelgiant į tai, ar atsinaujinančiųjų išteklių kuras ir perdirbtos anglies kuras gaminami Sąjungoje ar į ją importuojami. Vartotojams operatorių, tiekėjų arba atitinkamų kompetentingų institucijų interneto svetainėse lengvai prieinamu ir naudotojui patogiu būdu pateikiama atnaujinta informacija apie kiekvieno kuro tiekėjo tiekiamų biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro geografinę kilmę ir pradinių žaliavų tipą; ši informacija kasmet atnaujinama.“;

d) 4 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Komisija gali nuspręsti, kad pagal savanoriškas nacionalines ar tarptautines schemas, kuriomis nustatomi atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro gamybos standartai, būtų teikiami tikslūs duomenys apie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą 29 straipsnio 10 dalies ir 29a straipsnio 1 ir 2 dalių tikslais, būtų įrodoma, kad laikomasi 27 straipsnio 6 dalies ir 31a straipsnio 5 dalies, arba įrodoma, kad biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro siuntos atitinka 29 straipsnio 2–7 dalyse nustatytus tvarumo kriterijus. Siekdami įrodyti, kad laikosi 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytų kriterijų, operatoriai gali nuspręsti reikalaujamus gamybos teritorijos lygmens įrodymus teikti tiesiogiai. 29 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punkto ii papunkčio tikslais Komisija gali pripažinti retų, galinčių išnykti arba nykstančių ekosistemų ar rūšių, pripažintų tarptautiniais susitarimais arba įtrauktų į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos sudarytus sąrašus, apsaugos teritorijas.“;

e) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. „Valstybės narės gali sukurti nacionalines schemas, pagal kurias 29 straipsnio 2–7 dalyse bei 10 dalyje ir 29a straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų laikymasis, remiantis metodika, parengta pagal 29a straipsnio 3 dalį, būtų tikrinamas visoje priežiūros grandinėje, į kurią įtrauktos kompetentingos institucijos. Tos schemas taip pat gali būti naudojamos siekiant patikrinti ekonominės veiklos vykdytojų į Sąjungos duomenų bazę įtrauktos informacijos tikslumą ir išsamumą, įrodyti, kad laikomasi 27 straipsnio 6 dalies nuostatų, ir sertifikuoti biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą, dėl kurių kyla nedidelė netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizika.

Valstybė narė apie tokią savo nacionalinę schemą gali pranešti Komisijai. Komisija teikia pirmenybę tokios schemos vertinimui, kad palengvintų abipusį dvišalį ir daugiašalį tų schemų pripažinimą. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nuspręsti, ar tokia nacionalinė schema, apie kurią buvo pranešta, atitinka šioje direktyvoje nustatytas sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Jei Komisija nusprendžia, kad nacionalinė schema atitinka šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, pagal kitas schemas, kurias Komisija pripažino pagal šį straipsnį, negali būti atsisakyta tarpusavyje pripažinti tos valstybės narės nacionalinės schemos, kiek tai susiję su atitikties tvarumo kriterijams, dėl kurių ją pripažino Komisija, tikrinimu.

Įrenginiams, gaminantiems elektros energiją, šilumą ir vėsumą, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra nuo 7,5 iki 20 MW, valstybės narės gali nustatyti supaprastintas nacionalines tikrinimo schemas, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi 29 straipsnio 2–7 dalyse ir 10 dalyje nustatytų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų. Tų pačių įrenginių atžvilgiu šios straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatomos vienodos supaprastintų savanoriškų tikrinimo schemų sąlygos, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 29 straipsnio 2–7 dalyse ir 10 dalyje nustatytų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų.“;

f) 9 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„9. Jei ekonominės veiklos vykdytojas pateikia įrodymų ar duomenų, gautų pagal schemą, dėl kurios pagal 4 arba 6 dalį buvo priimtas sprendimas, valstybė narė nereikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojas pateiktų papildomų įrodymų, jog laikytasi tą schemą sudarančių elementų, dėl kurių schemą pripažino Komisija.“;

g) 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Valstybės narės prašymu, kuris gali būti paremtas ekonominės veiklos vykdytojo prašymu, Komisija, remdamasi visais turimais įrodymais, išnagrinėja, ar įvykdyti 29 straipsnio 2–7 bei 10 dalyse ir 29a straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai, susiję su atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro šaltiniu.

Per šešis mėnesius nuo tokio prašymo gavimo dienos Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nusprendžia, ar atitinkama valstybė narė gali:

- a) 29 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais tikslais atsižvelgti į atsinaujinančiųjų išteklių kurą ir perdirbtos anglies kurą, gautą iš to šaltinio, arba
- b) nukrypstant nuo 9 dalies reikalauti, kad atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro šaltinio tiekėjai pateiktų papildomų įrodymų, jog yra laikomasi tų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų ir tų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo ribų.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

22) įterpiamas šis straipsnis:

„31a straipsnis

Sąjungos duomenų bazė

1. Ne vėliau kaip ... [vieni metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija užtikrina, kad būtų sukurta Sąjungos duomenų bazė, jog būtų galima atsekti skystąjį ir dujinį atsinaujinančiųjų išteklių kurą ir perdirbtos anglies kurą (toliau – Sąjungos duomenų bazė).
2. Valstybės narės reikalauja, kad atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai į Sąjungos duomenų bazę laiku įvestų tikslius duomenis apie atliktus sandorius ir su tokiais sandoriais susijusio kuro tvarumo charakteristikas, įskaitant per jo gyvavimo ciklą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, pradedant nuo gamybos vietos iki jo pateikimo Sąjungos rinkai momento. Duomenų į Sąjungos bazę įvedimo tikslais jungtinė dujų sistema laikoma viena masės balanso sistema. Duomenys apie atsinaujinančiųjų išteklių dujinio kuro įleidimą ir pašalinimą pateikiami Sąjungos duomenų bazėje. Į Sąjungos duomenų bazę taip pat įvedami duomenys apie tai, ar buvo suteikta parama konkrečios kuro siuntos gamybai, ir, jei taip, nurodomas paramos schemos tipas. Tuos duomenis į Sąjungos duomenų bazę galima įvesti per nacionalines duomenų bazines.

Prireikus, siekiant pagerinti duomenų atsekamumą visoje tiekimo grandinėje, Komisijai pagal 35 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant papildyti šią direktyvą toliau išplečiant į Sąjungos duomenų bazę įtrauktinų duomenų apimtį, kad ji apimtų atitinkamus duomenis iš gamybos vietos arba žaliavų, naudojamų kurui gaminti, surinkimo vietos.

Valstybės narės reikalauja, kad kuro tiekėjai į Sąjungos duomenų bazę įvestų duomenis, reikalingus patikrinti, ar laikomasi 25 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytų reikalavimų.

Nepaisant pirmos, antros ir trečios pastraipų, jei dujinis kuras įleidžiamas į Sąjungos jungtinę dujų infrastruktūrą, ekonominės veiklos vykdytojai tuo atveju, jei valstybės narė nusprendžia masės balanso sistemą papildyti kilmės garantijomis, įveda duomenis apie sudarytus sandorius ir tvarumo charakteristikas bei kitus susijusius duomenis, pavyzdžiui, apie degalų išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki įleidimo į jungtinę dujų infrastruktūrą taško.

3. Valstybėms narėms suteikiama prieiga prie Sąjungos duomenų bazės, kad jos galėtų atlikti stebėseną ir tikrintų duomenis.
4. Jei atsinaujinančiųjų išteklių dujų siuntos gamybai buvo išduotos kilmės garantijos, valstybės narės užtikrina, kad tos kilmės garantijos būtų perkeltos į Sąjungos duomenų bazę tuo metu, kai atsinaujinančiųjų išteklių dujų siunta užregistruojama duomenų bazėje, ir būtų panaikintos po to, kai atsinaujinančiųjų išteklių dujų siunta pašalinama iš Sąjungos jungtinės dujų infrastruktūros. Tokios kilmės garantijos, jas perkėlus, negali būti parduodamos už Sąjungos duomenų bazės ribų.

5. Valstybės narės savo nacionalinėje teisinėje sistemoje užtikrina, kad būtų tikrinamas ekonominės veiklos vykdytojų į duomenų bazę įvestų duomenų tikslumas ir išsamumas, pavyzdžiui, pasinaudojant sertifikavimo įstaigomis pagal savanoriškas arba nacionalines schemas, kurias Komisija pripažįsta pagal 30 straipsnio 4, 5f ir 6 dalis ir kurias gali papildyti kilmės garantijų sistema.

Tokiose savanoriškose arba nacionalinėse schemose gali būti naudojamos trečiųjų asmenų duomenų sistemos kaip duomenų rinkimo tarpininkai, jei apie tokį naudojimą yra pranešta Komisijai.

Kiekviena valstybė narė gali naudotis jau esamomis nacionalinėmis duomenų bazėmis, suderintomis su Sąjungos duomenų baze ir su ja susietomis per sąsają, arba sukurti nacionalinę duomenų bazę, kuria ekonominės veiklos vykdytojai galėtų naudotis kaip duomenų rinkimo bei deklaravimo ir tų duomenų įvedimo bei perdavimo į Sąjungos duomenų bazę priemone, jeigu:

- a) nacionalinė duomenų bazė atitinka Sąjungos duomenų bazės reikalavimus, be kita ko, kiek tai susiję su duomenų perdavimo savalaikiškumu, perduodamų duomenų rinkinių tipologija ir duomenų kokybės bei duomenų tikrinimo protokolais,
- b) valstybės narės užtikrina, kad į nacionalinę duomenų bazę įvesti duomenys būtų nedelsiant perduodami į Sąjungos duomenų bazę.

Valstybės narės savo nacionalinę duomenų bazę gali sukurti pagal nacionalinę teisę ar praktiką, pavyzdžiui, siekdamos atsižvelgti į griežtesnius nacionalinius reikalavimus, susijusius su tvarumo kriterijais. Tokios nacionalinės duomenų bazės neturi trukdyti bendram žaliavų ar kuro tvarių siuntų, kurių duomenys turi būti įvedami į Sąjungos duomenų bazę pagal šią direktyvą, atsekamumui.

I Sąjungos duomenų bazę per nacionalines duomenų bazes įvestų duomenų kokybės, su tais duomenimis susijusio kuro tvarumo charakteristikų ir galutinio sandorių patvirtinimo patikrinimas atliekamas tik per Sąjungos duomenų bazę. Tų duomenų tikslumas ir išsamumas turi būti patikrinami laikantis Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/996*. Juos gali tikrinti sertifikavimo įstaigos.

Valstybės narės apie išsamiai išdėstytus savo nacionalinės duomenų bazės ypatumus praneša Komisijai. Gavusi tą pranešimą, Komisija įvertina, ar nacionalinė duomenų bazė atitinka trečioje pastraipoje nustatytus reikalavimus. Jei taip nėra, Komisija gali reikalauti, kad valstybės narės imtųsi tinkamų veiksmų siekiant užtikrinti, kad tų reikalavimų būtų laikomasi.

6. Suvestiniai duomenys iš Sąjungos duomenų bazės skelbiami viešai, tinkamai atsižvelgiant į neskelbtinos komercinės informacijos apsaugą, ir jie turi būti atnaujinami. Komisija skelbia ir padaro viešai prieinamas metines ataskaitas apie Sąjungos duomenų bazėje pateiktus duomenis, įskaitant informaciją apie kuro kiekį, geografinę kilmę ir pradinių žaliavų tipą.

* 2022 m. birželio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/996 dėl tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų bei nedidelės netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizikos kriterijų tikrinimo taisyklių (OL L 168, 2022 6 27, p. 1).“;

23) 33 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia, jei tikslinga, pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo teisės akto dėl reglamentavimo sistemos, kuria atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimas būtų skatinamas laikotarpiu po 2030 m.“;

ii) papildoma šia pastraipa:

„Rengdama šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kai tikslinga, Komisija atsižvelgia į:

a) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 401/2009* 10a straipsnį įsteigtos Europos mokslo patariamąsios tarybos klimato kaitos klausimais nuomonę;

b) prognozuojamą orientacinį Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų biudžetą, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119** 4 straipsnio 4 dalyje;

c) integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 2 dalį valstybių narių pateiktinus ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d.;

- d) patirtį, įgytą įgyvendinant šią direktyvą, įskaitant jos tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, ir
- e) atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų plėtrą.

* 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 401/2009 dėl Europos aplinkos agentūros bei Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo (OL L 126, 2009 5 21, p. 13).

** 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).“;

b) įterpiama ši dalis:

„3a) Komisija įvertina 29 straipsnio 7a ir 7b dalyse nustatytų pareigų taikymą ir jų poveikį užtikrinant biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro tvarumą.“;

24) 35 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, nurodytus 8 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 26 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje, 26 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje, 27 straipsnio 3 dalyje, 27 straipsnio 4 dalyje, 27 straipsnio 6 dalies ketvirtoje pastraipoje, 28 straipsnio 5 dalyje, 28 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje, 29a straipsnio 3 dalyje, 31 straipsnio 5 dalies antroje pastraipoje ir 31a straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ...[šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 3 dalies penktoje pastraipoje, 8 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 26 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje, 26 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje, 27 straipsnio 3 dalyje, 27 straipsnio 4 dalyje, 27 straipsnio 6 dalies ketvirtoje pastraipoje, 28 straipsnio 5 dalyje, 28 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje, 29a straipsnio 3 dalyje, 31 straipsnio 5 dalyje ir 31a straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

c) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Pagal 7 straipsnio 3 dalies penktą pastraipą, 8 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, 26 straipsnio 2 dalies ketvirtą pastraipą, 26 straipsnio 2 dalies penktą pastraipą, 27 straipsnio 3 dalį, 27 straipsnio 4 dalį, 27 straipsnio 6 dalies ketvirtą pastraipą, 28 straipsnio 5 dalį, 28 straipsnio 6 dalies antrą pastraipą, 29a straipsnio 3 dalį, 31 straipsnio 5 dalį arba 31a straipsnio 2 dalies antrą pastraipą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

25) priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos priedus.

2 straipsnis
Reglamento (ES) 2018/1999 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2018/1999 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 11 punktas pakeičiamas taip:

„11) Sąjungos 2030 m. energetikos ir klimato politikos tikslai – Sąjungos lygmens privalomas tikslas sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne vėliau kaip 2030 m., nurodytas Reglamento (ES) 2021/1119 4 straipsnio 1 dalyje, Sąjungos 2030 m. privalomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas, nustatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje, Sąjungos lygmens tikslas padidinti energijos vartojimo efektyvumą ne vėliau kaip 2030 m., nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) .../...⁺ 4 straipsnio 1 dalyje, ir tikslas ne vėliau kaip 2030 m. sujungti 15 % elektros energijos tinklų bei kiti vėlesni tokio pobūdžio tikslai, kuriuos pasiekti ne vėliau kaip 2030 m. susitarė Europos Vadovų Taryba arba Europos Parlamentas ir Taryba;

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../... dėl energijos efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (OL L ...).“;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, esančios dokumente PE-CONS 15/2023 (2021/0203(COD)) numerį, o išnašoje – tos direktyvos datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

b) 20 punkto b papunktis pakeičiamas taip:

„b) pagal Komisijos rekomendacijas, remiantis pagal 29 straipsnio 1 dalies b punktą atliekamu vertinimu atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje, nustatyti valstybės narės veiksmai, kuriais anksti užtikrintas jos įnašas siekiant Sąjungos 2030 m. privalomo atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo, nustatyto Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje, įvertinus tos valstybės nacionalinius atsinaujinančiųjų išteklių energijos atskaitos taškus;“;

2) 4 straipsnio a punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2) susijusius su atsinaujinančiųjų išteklių energija:

siekiant įgyvendinti Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą Sąjungos 2030 m. privalomą atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą – valstybės narės įnašą siekiant to tikslo, t. y. valstybės narės bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinę dalį, kurią turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija 2030 m., ir orientacinę to įnašo trajektoriją nuo 2021 m. Ne vėliau kaip 2022 m. pagal šią orientacinę trajektoriją turi būti pasiektas bent 18 % bendro procentinės dalies, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, padidėjimo atskaitos taškas, atsižvelgiant į tos valstybės narės privalomą 2020 m. nacionalinį tikslą ir jos įnašą siekiant 2030 m. tikslo. Ne vėliau kaip 2025 m. pagal šią orientacinę trajektoriją turi būti pasiektas bent 43 % bendro procentinės dalies, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, padidėjimo atskaitos taškas, atsižvelgiant į tos valstybės narės privalomą 2020 m. nacionalinį tikslą ir jos įnašą siekiant 2030 m. tikslo. Ne vėliau kaip 2027 m. pagal šią orientacinę trajektoriją turi būti pasiektas bent 65 % bendro procentinės dalies, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, padidėjimo atskaitos taškas, atsižvelgiant į tos valstybės narės privalomą 2020 m. nacionalinį tikslą ir jos įnašą siekiant 2030 m. tikslo.

Ne vėliau kaip 2030 m. pagal šią orientacinę trajektoriją turi būti užtikrintas bent planuotas valstybės narės įnašas. Jei valstybė narė tikisi viršyti savo privalomą nacionalinį 2020 m. tikslą, jos orientacinė trajektorija gali prasidėti tame lygyje, kurį numatoma pasiekti. Drauge sudėjus rezultatus pagal valstybių narių orientacines trajektorijas turi būti pasiekti Sąjungos atskaitos taškai 2022 m., 2025 m. ir 2027 m. ir Sąjungos 2030 m. privalomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas, nustatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje. Atskirai nuo savo įnašo siekiant šio Sąjungos tikslo ir šio reglamento tikslais sudaromos savo orientacinės trajektorijos valstybė narė turi teisę nurodyti platesnio užmojo tikslus nacionalinės politikos tikslais.“;

3) 5 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės kolektyviai užtikrina, kad, sudėjus jų įnašus, būtų pasiektas bent jau Sąjungos 2030 m. privalomo atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo lygis, nustatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje.“;

4) 29 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Atlikdama 1 dalyje nurodytą atsinaujinančiųjų išteklių energijos srities vertinimą, Komisija įvertina pažangą, padarytą siekiant tam tikrą Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinę dalį gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių, laikantis Sąjungos orientacinės trajektorijos, pagal kurią 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energija turėtų sudaryti 20 %, 2022 m. turėtų būti pasiektas bent 18 % bendrojo iš atsinaujinančiųjų išteklių gautos energijos procentinės dalies didinimo, atsižvelgiant į Sąjungos 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą ir Sąjungos 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, atskaitos taškas; 2025 m. šis atskaitos taškas turėtų būti 43 %, o 2027 m. – 65 %, ir 2030 m. turėtų būti pasiektas Sąjungos 2030 m. privalomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas, nustatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje.“.

3 straipsnis
Direktyvos 98/70/EB daliniai pakeitimai

Direktyva 98/70/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis
Taikymo sritis

Šioje direktyvoje kelių transporto priemonių, ne keliais judančių mašinų, įskaitant vidaus vandens kelių laivus, jei jie ne jūroje, žemės ir miškų ūkio traktorių arba pramoginių laivų, jei jie ne jūroje, atžvilgiu nustatomos degalų, kurie naudojami kibirkštinio ir slėginio uždegimo varikliuose, techninės specifikacijos, grindžiamos sveikatos ir aplinkos apsaugos reikmėmis, atsižvelgiant į tiems varikliams keliamus techninius reikalavimus.“;

- 2) 2 straipsnio 8 ir 9 punktai pakeičiami taip:

- „8. tiekėjas – kuro tiekėjas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001* 2 straipsnio antros pastraipos 38 punkte;
9. biodegalai – biodegalai, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio antros pastraipos 33 punkte;

* 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).“;

3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės reikalauja, kad tiekėjai užtikrintų dyzelino, kurio sudėtyje yra iki 7 % riebalų rūgščių metilesterio (RRME), tiekimą rinkai.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės užtikrina, kad didžiausias leistinas sieros kiekis gazolyje, skirtame naudoti ne keliais judančiose mašinose, įskaitant vidaus vandens kelių laivus, žemės ir miškų ūkio traktoriuose ir pramoginiuose laivuose, būtų 10 mg/kg. Valstybės narės užtikrina, kad skystuosius degalus, išskyrus gazolį, vidaus vandens kelių laivuose ir pramoginiuose laivuose būtų galima naudoti tik jei sieros kiekis tuose skystuosiuose degaluose neviršija tame gazolyje leidžiamo didžiausio kiekio.“;

4) 7a–7e straipsniai išbraukiami;

5) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies g, h, i ir k punktai išbraukiami;

b) 2 dalis išbraukiama;

6) I, II, IV ir V priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos II priedą.

4 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad duomenys, susiję su 2023 metais arba jų dalimi, surinkti ir perduoti valstybės narės paskirtai institucijai pagal Direktyvos 98/70/EB 7a straipsnio 1 dalies trečią pastraipą ir 7a straipsnio 7 dalį, kurios išbraukiamos šios direktyvos 3 straipsnio 4 punktu, būtų pateikti Komisijai.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis Komisija įtraukia į visas ataskaitas, kurias ji privalo pateikti pagal Direktyvą 98/70/EB.

5 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo ... [18 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 6 punkto, atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2018/2001 15e straipsnį, ir 1 straipsnio 7 punkto, atsižvelgiant į tos direktyvos 16, 16b, 16c, 16d, 16e ir 16f straipsnius, būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2024 m. liepos 1 d.

Apie tas nuostatas jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

6 straipsnis

Panaikinimas

Tarybos direktyva (ES) 2015/652 panaikinama nuo 2025 m. sausio 1 d.

7 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

Direktyvos (ES) 2018/2001 priedai iš dalies keičiami taip:

- 1) I priedo paskutinė lentelės eilutė išbraukiama;
- 2) įterpiamas šis priedas:

„IA PRIEDAS

2020–2030 M. NACIONALINĖS BENDROJO GALUTINIO ENERGIJOS

SUVARTOJIMO PROCENTINĖS DALYS, KURIAS SUDARO ATSINAUJINANČIŲJŲ
IŠTEKLIŲ ENERGIJA, SKIRTA ŠILDYMO IR VĖSINIMO SEKTORIUI

	Papildomos normos, kuriomis 2021–2025 m. laikotarpiui papildomos 23 straipsnio 1 dalies nuostatos (procentiniais punktais)*	Papildomos normos, kuriomis 2026–2030 m. laikotarpiui papildomos 23 straipsnio 1 dalies nuostatos (procentiniais punktais)**	Apskaičiuotos procentinės dalys, įskaitant papildomas normas, neįtraukiant atliekinės šilumos ir vėsumos (procentiniais punktais)
Belgija	1,0	0,7	1,8
Bulgarija	0,7	0,4	1,5
Čekija	0,8	0,5	1,6
Danija	1,2	1,1	1,6
Vokietija	1,0	0,7	1,8
Estija	1,3	1,2	1,7
Airija	2,3	2,0	3,1
Graikija	1,3	1,0	2,1
Ispanija	0,9	0,6	1,7
Prancūzija	1,3	1,0	2,1
Kroatija	0,8	0,5	1,6
Italija	1,1	0,8	1,9
Kipras	0,8	0,5	1,6

	Papildomos normos, kuriomis 2021–2025 m. laikotarpiui papildomos 23 straipsnio 1 dalies nuostatos (procentiniais punktais)*	Papildomos normos, kuriomis 2026–2030 m. laikotarpiui papildomos 23 straipsnio 1 dalies nuostatos (procentiniais punktais)**	Apskaičiuotos procentinės dalys, įskaitant papildomas normas, neįtraukiant atliekinės šilumos ir vėsumos (procentiniais punktais)
Latvija	0,7	0,6	1,1
Lietuva	1,7	1,6	2,1
Liuksemburgas	2,3	2,0	3,1
Vengrija	0,9	0,6	1,7
Malta	0,8	0,5	1,6
Nyderlandai	1,1	0,8	1,9
Austrija	1,0	0,7	1,8
Lenkija	0,8	0,5	1,6
Portugalija	0,7	0,4	1,5
Rumunija	0,8	0,5	1,6
Slovėnija	0,8	0,5	1,6
Slovakija	0,8	0,5	1,6
Suomija	0,6	0,5	1,0
Švedija	0,7	0,7	0,7

* 23 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose numatytos lankstumo priemonės, į kurias buvo atsižvelgta apskaičiuojant papildomas normas ir atitinkamai nustatomas procentinės dalis.

** 23 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose numatytos lankstumo priemonės, į kurias buvo atsižvelgta apskaičiuojant papildomas normas ir atitinkamai nustatomas procentinės dalis.“;

3) III priedas pakeičiamas taip:

„III PRIEDAS

KURO ENERGINĖ VERTĖ

Kuras	Energinė vertė pagal masę (apatinis šilumingumas, MJ/kg)	Energinė vertė pagal tūrį (apatinis šilumingumas, MJ/l)
IŠ BIOMASĖS IR (ARBA) JĄ PERDIRBANT PAGAMINTAS KURAS		
Biopropanas	46	24
Grynas augalinis aliejus (aliejus, pagamintas iš aliejinų augalų taikant spaudimo, ekstrahavimo ar kitas palyginamas procedūras; žalias arba valytas, bet chemiškai nemodifikuotas)	37	34
Biodyzelinas – riebalų rūgščių metilesteris (metilesteris, pagamintas iš biomasės aliejaus)	37	33
Biodyzelinas – riebalų rūgščių etilesteris (etilesteris, pagamintas iš biomasės aliejaus)	38	34
Biodujos, kurias galima išvalyti iki gamtinių dujų kokybės	50	—
Hidrinimu valytas (termocheminiu būdu apdorotas vandeniliu) biomasės aliejus, naudojamas kaip dyzelino pakaitalas	44	34
Hidrinimu valytas (termocheminiu būdu apdorotas vandeniliu) biomasės aliejus, naudojamas kaip benzino pakaitalas	45	30
Hidrinimu valytas (termocheminiu būdu apdorotas vandeniliu) biomasės aliejus, naudojamas kaip reaktyvinių degalų pakaitalas	44	34

Kuras	Energinė vertė pagal masę (apatinis šilumingumas, MJ/kg)	Energinė vertė pagal tūrį (apatinis šilumingumas, MJ/l)
Hidrinimu valytas (termocheminiu būdu apdorotas vandeniliu) biomasės aliejus, naudojamas kaip suskystintų naftos dujų pakaitalas	46	24
Bendrai (kartu su iškastiniu kuru) perdirbimo gamykloje apdorotas biomasės arba pirolizuotosios biomasės aliejus, naudojamas kaip dyzelino pakaitalas	43	36
Bendrai (kartu su iškastiniu kuru) perdirbimo gamykloje apdorotas biomasės arba pirolizuotosios biomasės aliejus, naudojamas kaip benzino pakaitalas	44	32
Bendrai (kartu su iškastiniu kuru) perdirbimo gamykloje apdorotas biomasės arba pirolizuotosios biomasės aliejus, naudojamas kaip reaktyvinių degalų pakaitalas	43	33
Bendrai (kartu su iškastiniu kuru) perdirbimo gamykloje apdorotas biomasės arba pirolizuotosios biomasės aliejus, naudojamas kaip suskystintų naftos dujų pakaitalas	46	23
IŠ ĮVAIRIŲ ATSINAUJINANČIŲJŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, ĮSKAITANT BIOMASĘ, PAGAMINTAS KURAS		
Iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas metanolis	20	16
Iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas etanolis	27	21
Iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas propanolis	31	25
Iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas butanolis	33	27

Kuras	Energinė vertė pagal masę (apatinis šilumingumas, MJ/kg)	Energinė vertė pagal tūrį (apatinis šilumingumas, MJ/l)
Fišerio-Tropšo dyzelinas (sintetiniai angliavandeniliai arba sintetinių angliavandenilių mišinys, naudojami kaip dyzelino pakaitalas)	44	34
Fišerio-Tropšo benzinas (iš biomasės pagaminti sintetiniai angliavandeniliai arba sintetinių angliavandenilių mišinys, naudojami kaip benzino pakaitalas)	44	33
Fišerio-Tropšo reaktyviniai degalai (iš biomasės pagaminti sintetiniai angliavandeniliai arba sintetinių angliavandenilių mišinys, naudojami kaip reaktyvinių degalų pakaitalas)	44	33
Fišerio-Tropšo suskystintos naftos dujos (sintetiniai angliavandeniliai arba sintetinių angliavandenilių mišinys, naudojami kaip suskystintų naftos dujų pakaitalas)	46	24
DME (dimetileteris)	28	19
Iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamas vandenilis	120	—
ETBE (etil-tret-butileteris, pagamintas etanolio pagrindu)	36 (iš kurių 33 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	27 (iš kurių 33 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)
MTBE (metil-tret-butileteris, pagamintas metanolio pagrindu)	35 (iš kurių 22 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	26 (iš kurių 22 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)
TAEE (tret-amil-etilo eteris, pagamintas etanolio pagrindu)	38 (iš kurių 29 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	29 (iš kurių 29 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)

Kuras	Energinė vertė pagal masę (apatinis šilumingumas, MJ/kg)	Energinė vertė pagal tūrį (apatinis šilumingumas, MJ/l)
TAME (tret-amil-metilo eteris, pagamintas metanolio pagrindu)	36 (iš kurių 18 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	28 (iš kurių 18 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)
THxEE (tret-heksil-etilo eteris, pagamintas etanolio pagrindu)	38 (iš kurių 25 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	30 (iš kurių 25 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)
THxME (tret-heksil-metilo eteris, pagamintas metanolio pagrindu)	38 (iš kurių 14 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)	30 (iš kurių 14 % iš atsinaujinančiųjų išteklių)
IŠ NEATSINAUJINANČIŲJŲ IŠTEKLIŲ PAGAMINTAS KURAS		
Benzinas	43	32
Dyzelinas	43	36
Reaktyviniai degalai	43	34
Iš neatsinaujinančiųjų išteklių gaunamas vandenilis	120	—

“.”
,”

4) IV priedas iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„ATSINAUJINANČIŲJŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS ĮRENGINIŲ MONTUOTOJŲ
IR PROJEKTUOTOJŲ MOKYMAS IR SERTIFIKAVIMAS“;

b) įžanginis sakiny ir 1, 2 ir 3 punktai pakeičiami taip:

„18 straipsnio 3 dalyje nurodytos sertifikavimo ar lygiaverčių kvalifikacijų schemos
ir mokymo programos grindžiamos šiais kriterijais:

1. Sertifikavimo ar lygiaverčių kvalifikacijų procesas turi būti skaidrus, jį turi aiškiai apibrėžti valstybės narės arba jų paskirtos administracinės įstaigos.
 - 1a. Sertifikavimo įstaigų išduoti sertifikatai turi būti aiškiai apibrėžti ir lengvai atpažįstami darbuotojų ir specialistų, pageidaujančių gauti sertifikatą.
 - 1b. Sertifikavimo procesas suteikia montuotojams galimybę įgyti reikiamų teorinių ir praktinių žinių ir užtikrina, kad būtų turima įgūdžių, kurių reikia siekiant diegti kokybiškus patikimai veikiančius įrenginius.“;
2. Sistemų, naudojančių biomasę, šilumos siurblių, seklių geoterminių, saulės fotovoltinių bei saulės šiluminės energijos įrenginių, įskaitant energijos kaupimo įrenginius, ir įkrovimo prieigų, kuriomis sudaromos sąlygos reaguoti į paklausą montuotojai sertifikuojami pagal akredituotą mokymo programą ar mokymų rengėjo arba pagal lygiaverčių kvalifikacijų schemą.

3. Mokymo programą ar rengėją akredituoja valstybės narės arba jų paskirtos administracinės įstaigos. Akredituojanti įstaiga užtikrina, kad mokymo rengėjo siūlomos mokymo programos, įskaitant kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo programas, būtų įtraukios, tęstinės ir regioninio arba nacionalinio masto.

Mokymų rengėjas turi turėti pakankamai techninių priemonių praktiniams mokymams rengti, įskaitant pakankamą laboratorinę įrangą ar atitinkamas priemones.

Mokymų rengėjas, be pradinio mokymo, siūlo trumpesnius žinių atnaujinimo ir kvalifikacijos kėlimo kursus, padalytus į mokymo modulius, kuriais suteikiama galimybė montuotojams ir projektuotojams įgyti naujų gebėjimų, praplėsti ir įvairinti turimus įgūdžius naudojant kelias technologijos rūšis ir jų derinius. Mokymų rengėjas užtikrina, kad mokymai būtų pritaikyti prie pastatų, pramonės ir žemės ūkio srityse naudojamos naujos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos. Mokymų rengėjai pripažįsta įgytus atitinkamus įgūdžius.

Mokymo programos ir moduliai turi būti parengti taip, kad būtų galima mokytis visą gyvenimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių srityje, ir turi būti suderinami su profesiniu mokymu, skirtu pirmą kartą ieškantiems darbo asmenims ir suaugusiesiems, siekiantiems persikvalifikuoti ar iš naujo įsidarbinti.

Mokymo programos turi būti parengtos taip, kad būtų lengviau įgyti įvairias technologijos rūšis ir sprendimus apimančią kvalifikaciją ir išvengti ribotos su tam tikru prekių ženklu ar technologija susijusios specializacijos. Mokymų rengėjas gali būti įrangos ar sistemos gamintojas, institutai arba asociacijos.“;

c) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. Mokymo kursai užbaigiami egzaminu, kurį išlaikius išduodamas sertifikatas arba kvalifikacijos pažymėjimas. Egzaminas apima biomasės katilų arba krosnelių, šilumos siurblių, seklių geoterminių įrenginių, saulės fotovoltinių ar saulės šiluminės energijos įrenginių, įskaitant energijos kaupimo įrenginius, ir įkrovimo prieigų, sudarant sąlygas paklausos atsakui, sėkmingo įrengimo praktinį vertinimą.“;

d) 6 punkto c papunktis iš dalies keičiamas taip:

i) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„c) Teorinėje šilumos siurblių montuotojo mokymų dalyje turėtų būti apžvelgiama padėtis šilumos siurblių rinkoje ir turėtų būti nagrinėjami įvairių regionų geoterminiai ištekliai ir geoterminė temperatūra, dirvožemio ir uolienų šiluminio laidumo nustatymas, geoterminių išteklių naudojimo reglamentai, šilumos siurblių naudojimo pastatuose pagrindumas ir tinkamiausios šilumos siurblių sistemos nustatymas ir žinios apie jų techninius reikalavimus, saugumą, oro filtravimą, sujungimą su šilumos šaltiniu ir sistemos išdėstymą, integravimą su energijos kaupimo sprendimais, be kita ko, su saulės energijos įrenginiais. Mokymuose taip pat turėtų būti suteikiama išsamių žinių apie visus šilumos siurbliams taikomus Europos standartus ir apie atitinkamą nacionalinę ir Sąjungos teisę. Montuotojas turėtų įrodyti turįs šiuos pagrindinius gebėjimus:“;

ii) iii papunktis pakeičiamas taip:

- „iii) gebėjimas pasirinkti sudedamąsias dalis ir pritaikyti jų dydį tipiškais montavimo atvejais, įskaitant tipinių įvairių pastatų šilumos apkrovimo verčių nustatymą, taip pat karšto vandens gamybai pagal energijos suvartojimą, šilumos siurblio galios nustatymą pagal šilumos poreikį, kuris būtinas karšto vandens gamybai, pastato šilumos kaupimo masei ir nepertraukiamai srovės grandinei, nustatyti energijos kaupimo sprendimus, be kita ko, naudojant buferinės talpyklos komponentą, talpyklos tūrį ir integruoti antrą šildymo sistemą;
- iv) supratimas apie galimybių studijas ir projektavimo tyrimus;
- v) supratimas apie grėžimą geoterminės šilumos siurblių atveju.“;

e) 6 punkto d papunktis iš dalies keičiamas taip:

i) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„d) Teorinėje mokymų apie fotovoltinių ir šiluminių saulės energijos įrenginių montavimą dalyje turėtų būti apžvelgta padėtis saulės energijos produktų rinkoje bei sąnaudų ir pelningumo palyginimas ir turėtų būti nagrinėjami ekologiniai aspektai, komponentai, saulės energijos sistemų charakteristikos ir matmenys, tikslų sistemų ir komponentų parinkimas, šilumos poreikio nustatymas, energijos kaupimo sprendimų integravimas, priešgaisrinė apsauga, susijusios subsidijos, taip pat saulės fotovoltinių ir saulės šiluminių įrenginių projektavimas, montavimas ir priežiūra. Mokymuose taip pat turėtų būti suteikiama išsamių žinių apie visus Europos technologijos standartus ir sertifikavimą, pavyzdžiui, „Solar Keymark“, ir susijusią nacionalinę ir Sąjungos teisę. Montuotojas turėtų įrodyti turįs šiuos pagrindinius gebėjimus:“;

ii) ii papunktis pakeičiamas taip:

„ii) gebėjimas identifikuoti sistemas ir jų komponentus, būdingus aktyviosioms ir pasyviosioms sistemoms, įskaitant mechanikos projektavimą, ir nustatyti komponentų vietą, sistemos išdėstymą bei konfigūraciją ir energijos kaupimo sprendimų integravimo galimybes, be kita ko, derinant su įkrovimo stotelėmis.“;

5) V priedo C dalis iš dalies keičiama taip:

a) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6. 1 punkto a papunktyje nurodyto apskaičiavimo tikslais į išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą, užtikrintą geriau valdant žemės ūkį (e_{sca}), pavyzdžiui, mažiau įdirbant žemę arba jos neįdirbant, pagerinus pasėlius ir sėjomainą, sėjant antsėlius, įskaitant pasėlių liekanų valdymą, ir naudojant organines dirvožemio gerinimo medžiagas, kaip antai kompostas ir mėšlo skaidymo degazuotasis substratas, atsižvelgiama tik tuo atveju, jei dėl jų nekyla neigiamo poveikio biologinei įvairovei rizika. Be to, turi būti pateikiami svarūs ir patikimi įrodymai, kad dirvožemyje sukaupta daugiau anglies arba kad pagrįsta tikėtis, kad auginant atitinkamą žaliavą anglies dirvožemyje susikaupė daugiau, atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekius, jei auginant žaliavas naudota daugiau trąšų ir herbicidų*.

* Tokius įrodymus gali sudaryti anglies kiekio dirvožemyje matavimo rezultatai, pavyzdžiui, pirmas matavimas prieš pradedant auginimą ir vėlesni matavimai reguliariais intervalais kas kelerius metus. Tokiu atveju prieš gaunant antrojo matavimo rezultatus anglies kiekio padidėjimas dirvožemyje būtų vertinamas remiantis reprezentatyviaisiais eksperimentais arba dirvožemio modeliais. Matuojant antrą kartą ir vėliau, anglies kiekio padidėjimas dirvožemyje ir to padidėjimo mastas nustatomi remiantis tų matavimų rezultatais.“;

b) 15 punktas pakeičiamas taip:

„15. Išmetamas CO₂ kiekis, sumažėjęs surenkant ir pakeičiant anglį (e_{ccr} praktika), turi būti tiesiogiai susijęs su biokuro arba skystųjų bioproduktų gamyba, kuriai jis priskiriamas, ir turi būti nurodomas tik tas kiekis, kurio išvengiama surenkant CO₂, kurio anglis yra iš biomasės ir kuris naudojamas iškastinio kuro CO₂ pakeisti komercinių produktų gamyboje ir paslaugų teikimo srityje anksčiau nei 2036 m. sausio 1 d.“;

c) 18 punktas pakeičiamas taip:

„18. Norint atlikti 17 punkte nurodytus apskaičiavimus, paskirstomas išmetamas kiekis yra $e_{ec} + e_l + e_{sca} + \text{tos } e_p, e_{td}, e_{ccs} \text{ ir } e_{ccr}$ dalys, kurios išmetamos prieš gretutinio produkto gamybos proceso etapą ir per jį. Jei koks nors priskyrimas prie gretutinių produktų atliktas ankstesniame būvio ciklo proceso etape, tiems tikslams vietoj bendro to išmetamo kiekio naudojama dalis to išmetamo kiekio, kuris buvo priskirtas tarpiniam kuro produktui paskutiniame tokio proceso etape. Biodegalų ir skystųjų bioproduktų atveju atliekant tą apskaičiavimą atsižvelgiama į visus gretutinius produktus, kuriems netaikomas 17 punktas.

Apskaičiuojant daroma prielaida, kad neigiamos energinės vertės gretutinių produktų energinė vertė lygi nuliui.

Paprastai laikoma, kad atliekų ir liekanų, įskaitant visas atliekas ir liekanas, įtrauktas į IX priedą, būvio ciklo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis iki tų atliekų ir liekanų surinkimo yra lygus nuliui, nesvarbu, ar prieš pavirsdamos galutiniais produktais jos perdirbamos į tarpinius produktus.

Jei biomasės kuras gaminamas perdirbimo gamyklose (ne apdorojimo įrenginiuose, sujungtuose su katilais arba kogeneracijos įrenginiais, tiekiančiais šilumą ir (arba) elektros energiją apdorojimo įrenginiui), 17 punkte nurodyto skaičiavimo tikslais atliekamos analizės vienetas yra perdirbimo gamykla.“;

6) VI priedo B dalis iš dalies keičiama taip:

a) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6. 1 punkto a papunktyje nurodyto apskaičiavimo tikslais į išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą, užtikrintą geriau valdant žemės ūkį (e_{sca}), pavyzdžiui, mažiau įdirbant žemę arba jos neįdirbant, pagerinus pasėlius ir sėjomainą, sėjant antsėlius, įskaitant pasėlių liekanų valdymą, ir naudojant organines dirvožemio gerinimo medžiagas, kaip antai kompostas ir mėšlo skaidymo degazuotasis substratas, atsižvelgiama tik tuo atveju, jei dėl jų nekyla neigiamo poveikio biologinei įvairovei rizika. Be to, turi būti pateikiami svarūs ir patikimi įrodymai, kad dirvožemyje sukaupta daugiau anglies arba kad pagrįsta tikėtis, kad auginant atitinkamą žaliavą anglies dirvožemyje susikaupė daugiau, atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekius, jei auginant žaliavas naudota daugiau trąšų ir herbicidų*.

* Tokius įrodymus gali sudaryti anglies kiekio dirvožemyje matavimo rezultatai, pavyzdžiui, pirmas matavimas prieš pradedant auginimą ir vėlesni matavimai reguliariais intervalais kas kelerius metus. Tokiu atveju prieš gaunant antrojo matavimo rezultatus anglies kiekio padidėjimas dirvožemyje būtų vertinamas remiantis reprezentatyviaisiais eksperimentais arba dirvožemio modeliais. Matuojant antrą kartą ir vėliau, anglies kiekio padidėjimas dirvožemyje ir to padidėjimo mastas nustatomi remiantis tų matavimų rezultatais.“;

b) 15 punktas pakeičiamas taip:

„15. Išmetamas CO₂ kiekis, sumažėjęs surenkant ir pakeičiant anglį (e_{ccr} praktika), turi būti tiesiogiai susijęs su biomasės kuro gamyba, kuriai jis priskiriamas, ir turi būti nurodomas tik tas kiekis, kurio išvengiama surenkant CO₂, kurio anglis yra iš biomasės ir kuris naudojamas iškastinio kuro CO₂ pakeisti komercinių produktų gamyboje ir paslaugų teikimo srityje anksčiau nei 2036 m. sausio 1 d.“;

c) 18 punktas pakeičiamas taip:

„18. Norint atlikti 17 punkte nurodytus apskaičiavimus, paskirstomas išmetamas kiekis yra $e_{ec} + e_l + e_{sca} + \text{tos } e_p, e_{td}, e_{ccs}$ ir e_{ccr} dalys, kurios išmetamos prieš gretutinio produkto gamybos proceso etapą ir per jį. Jei koks nors priskyrimas prie gretutinių produktų atliktas ankstesniame būvio ciklo proceso etape, tiems tikslams vietoj bendro to išmetamo kiekio naudojama dalis to išmetamo kiekio, kuris buvo priskirtas tarpiniam kuro produktui paskutiniame tokio proceso etape.

Biodujų ir biometano atveju atliekant tą apskaičiavimą atsižvelgiama į visus gretutinius produktus, kuriems netaikomas 17 punktas. Apskaičiuojant daroma prielaida, kad neigiamos energinės vertės gretutinių produktų energinė vertė lygi nuliui.

Paprastai laikoma, kad atliekų ir liekanų, įskaitant visas atliekas ir liekanas, įtrauktas į IX priedą, būvio ciklo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis iki tų atliekų ir liekanų surinkimo yra lygus nuliui, nesvarbu, ar prieš pavirsdamos galutiniais produktais jos perdirbamos į tarpinius produktus.

Jei biomasės kuras gaminamas perdirbimo gamyklose (ne apdorojimo įrenginiuose, sujungtuose su katilais arba kogeneracijos įrenginiais, tiekiančiais šilumą ir (arba) elektros energiją apdorojimo įrenginiui), 17 punkte nurodyto skaičiavimo tikslais atliekamos analizės vienetas yra perdirbimo gamykla.“;

- 7) VII priede Q_{usable} apibrėžtyje pateikta nuoroda į 7 straipsnio 4 dalį pakeičiama nuoroda į 7 straipsnio 3 dalį;

8) IX priedas iš dalies keičiamas taip:

a) A dalyje įžanginis sakinyс pakeičiamas taip:

„Pradinės biodujų, skirtų transportui ir pažangiesiems biodegalams, gamybos žaliavos.“

b) B dalyje įžanginis sakinyс pakeičiamas taip:

„Pradinės transporto biodegalų ir biodujų gamybos žaliavos, kurių įnašas siekiant 25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatytų tikslų yra ribojamas.“.

II PRIEDAS

Direktyvos 98/70/EB I, II, IV ir V priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 išnašos tekstas pakeičiamas taip:

„⁽¹⁾ Bandymų metodai nurodyti EN 228:2012+A1:2017. Valstybės narės gali patvirtinti analizės metodą, nurodytą standarte, kuriuo pakeičiamas EN 228:2012+A1:2017, jeigu galima įrodyti, kad toks metodas yra bent ne mažiau tikslus ir juo užtikrinamas bent ne mažesnio lygio tikslumas nei tuo analizės metodu, kurį jis pakeičia.“;

b) 2 išnaša pakeičiama taip:

„⁽²⁾ Rodikliuose nurodytos tikrosios vertės. Nustatant jų ribines vertes, taikytos EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Nafta ir panašūs produktai. Matavimo metodų ir rezultatų glaudumas. 1 dalis. Bandymo metodų glaudumo duomenų nustatymas“ sąlygos, o nustatant mažiausią vertę buvo atsižvelgta į mažiausią teigiamą skirtumą 2R (R = atkartojamumas). Atskirų matavimų rezultatai aiškinami remiantis EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 aprašytais kriterijais.“;

c) 6 išnaša pakeičiama taip:

„⁽⁶⁾ Kiti monoalkoholiai ir eteriai, kurių galutinė virimo temperatūra ne aukštesnė kaip nustatyta EN 228:2012 +A1:2017.“;

2) II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) paskutinėje lentelės eilutėje „RRME kiekis pagal EN 14078“ paskutinio stulpelio „Ribinės vertės“ – „Didžiausios“ įrašas „7,0“ pakeičiamas įrašu „10,0“;

b) 1 išnaša pakeičiama taip:

„⁽¹⁾ Bandymų metodai nurodyti EN 590:2013+A1:2017. Valstybės narės gali patvirtinti analizės metodą, nurodytą standarte, kuriuo pakeičiamas EN 590:2013+A1:2017, jeigu galima įrodyti, kad toks metodas yra bent ne mažiau tikslus ir juo užtikrinamas bent ne mažesnio lygio tikslumas nei tuo analizės metodu, kurį jis pakeičia.“;

c) 2 išnaša pakeičiama taip:

„⁽²⁾ Rodikliuose nurodytos tikrosios vertės. Nustatant jų ribines vertes, taikytos EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Nafta ir panašūs produktai. Matavimo metodų ir rezultatų glaudumas. 1 dalis. Bandymo metodų glaudumo duomenų nustatymas“ sąlygos, o nustatant mažiausią vertę buvo atsižvelgta į mažiausią teigiamą skirtumą $2R$ (R = atkartinamumas). Atskirų matavimų rezultatai aiškinami remiantis EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 aprašytais kriterijais.“;

3) IV ir V priedai išbraukiami.